

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200844

UNIVERSAL
LIBRARY

ಸಮಾಜ ವ್ಯಸ್ತಕಮಾಲೆ, 'ಧಾರವಾಡ'

ಮಹಾಕವಿ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣಮಲ್ಲನು ಬರೆದ

ಅನಂಗರಂಗ,

(ರಚಿಸಿದ)

" ನಿಹಾರಿ "

ಮುದ್ರಕರು:

ತೆ. ಗೋ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಸಾಧನ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಭಾಲಚಂದ್ರ ಭಾಣೀಶ್ವರ

ಸಮಾಜ ಪ್ರಸಾರಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

(ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ.)

೧೯೪೬

ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಯಿಕೆಯಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಕೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ, ಮುಳುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕು. ತನ್ನ ದುಃಖದಾಯಕ ಕತೆಯನ್ನು ನಾಯಕನು ನಾಯಿಕೆಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ತನಗೆ ಬಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಸ್ವಪ್ನವನ್ನವಳಿಗೆ—ಅವಳ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾಟಕಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಪನ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅವಳು ತನ್ನನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಪಾದದಿಂದ ನಾಯಿಕೆಯ ಪಾದವನ್ನು ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾಯಿಕೆಯ ಸಮ್ಮತಿಯು ದೊರೆತರೆ, ಮುಂದೆ ಅವಳ ಒಂದೊಂದು ಬೆರಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ತನ್ನ ಹೆಬ್ಬೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವಳ ಉಗುರುಗಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ತುರಿಸಬೇಕು. ಇದೂ ಕೂಡ ನಾಯಿಕೆಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದ ನಂತರ ಅವಳ ತೊಡೆ, ಜಘನ ಮತ್ತು ಸ್ತನಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಈ ಸ್ಪರ್ಶವು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಅನಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೇಲಿನಂತೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬೇಕು.

ನಾಯಿಕೆಯು ಕಾಲು ತೊಳೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಕಾಲು ಬೆರಳಿನಿಂದ ನಾಯಿಕೆಯ ಕೈಬೆರಳನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಒತ್ತಬೇಕು. ನಾಯಿಕೆಯು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲವೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಯಕನು ನಖಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಬೇಕು. ಆಚಮನಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಿಕೆಯು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ನಾಯಿಕೆಯ ಮೈಮೇಲೆ ಜೀಕಳಿಯಂತೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂತಿರುವಾಗ ನಾಯಿಕೆಗೆ ಸಹನವಾಗುವಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ನಾಯಕನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಯಿಸದೆ, ಅವಳ ಕಲೆಯಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿದೆಯೆಂದು ಮೊದಲಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಅವಳು ಬಂದನಂತರ ಒಂದೇ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂತು, ಆ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು ಅವಳಲ್ಲಿ

ಹುಟ್ಟುವ ಮನೋವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. (ಇದನ್ನು ಪರದಾರಿಕ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಅನು.)

ಸಂಭೋಗ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದನಂತರ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿದಿತಭಾವಸ್ತು ವ್ಯಥಿಮಪದಿಶ್ಚೈನಾಂ ವಾರ್ತಾಗ್ರಹಣಾರ್ಥ ಸ್ವಮುದ-
ವಸಿತ ಮಾನಯೇತ್ ||

ನಾಯಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿದ ನಂತರ ತನಗೆ ಜಡ್ಡಾಗಿದೆ ಎಂಬ ನಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆದರ್ಶ್ಯಾಗಿ ತನ್ನ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆಂದು, ವಿಶ್ವಾಸೀಕ ದೂತಿಯ ಮೂಲಕ ನಾಯಕನು ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವಳು ಬಂದ ನಂತರ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಒತ್ತಲು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲದೆ, ತಾನೇ ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಹಸೆಯ ಮೇಲೂ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಭಾವದಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಔಷದೋಪಚಾರಗಳ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾಯಿಕೆಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನೀನೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು; ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಇದು ಆಗಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬೇಕು. ಅವಳು ಹೋಗಹತ್ತಿದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಅಶ್ವಾಸನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ಹೋಗಗೊಡಬೇಕು. ನಾಯಿಕೆಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿಷಯಗಳ ಈ ಉಪಚಾರದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಯಿಕೆಯು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಬಂದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ನಾಯಿಕೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವು ನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರಬೇಕೆಂದು ದಾಯಿಯ ಮಗಳು ಮೊದಲಾದವರು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕಾರದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಕೂಡದು. ಯಾಕಂದರೆ ನಾಯಿಕೆಯು ನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾಯಕನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಭೋಗ

ಗೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರೆ ನಾಯಿಕೆಯು ಅವನಿಗೆ ಎಂದೂ ವಶ
ಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಘೋಷಿತಮುಖನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ
ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಅನುಕೂಲ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾತ್ಸಾಯನನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ನಾಯಿಕೆಯು ಅನುಕೂಲ
ಳಾದಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಅವಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗುವ
ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿವಾಹ ವಿಧಿಯನ್ನು ಬೆಳಗು
ಮುಂಜಾನೆ ಇಲ್ಲವೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ
ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅಂಜಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ,
ಅವರು ಪ್ರೇಮಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಸಂಭೋಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಪುರುಷ
ರನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಕನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ
ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪ್ರವೃತ್ತಗೊಳಿಸ
ಬೇಕು ಎಂದು ಪೂರ್ವಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಏಕಪುರುಷಾಭಿಯೋಗಾನಾಂ ತ್ವಸಂಭವೇ ಗೃಹೀತಾರ್ಥಯಾ ಧಾ-
ತ್ರೇಯಿಕಯಾ ಸಂಖ್ಯಾ ವಾ ತಸ್ಕಮುಪಭೋಗತಯಾ ತಮರ್ಥ-
ಮನಿರ್ವ ದಂತ್ಯಾ ಸಹೈನಾಯಂಕಮಾನಾಯಯೇತ್ ತತೋ
ಯಥೋಕ್ತಮಭಿಯುಂಜೀತ ||

ಒಬ್ಬನೇ ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಂಥಹ ನಾಯಕ
ನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ದಾಯಿಯ ಮಗಳಿಗೆ, ನಾಯಿಕೆಯ ಗೆಳತಿಗೆ
ಅಥವಾ ನಾಯಿಕೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವಳೋ
ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೋಬಯಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅವಳಿಂದ ನಾಯಿಕೆಗೆ
ಈ ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿದಂತೆ, ಬೇರೆ ನೆವದಿಂದ ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ
ಹತ್ತಿರ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವಳನ್ನು
ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ತನ್ನಲ್ಲಿಯ
ಓರ್ವ ದಾಸಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ನಾಯಿಕೆಯ ಗೆಳತನವನ್ನು ಸಂಪಾ-
ದಿಸಲು ಇಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅವಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನಾಯಕನ
ಮೇಲೆ ನಾಯಿಕೆಯು ಆಸಕ್ತಳಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಳು.

ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ, ವಿನಾಹ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ಜಾತ್ರೆಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ, ಸಂಕಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಎಲ್ಲ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾಗ, ನಾಯಿಕೆಯು ಒಬ್ಬಳೇ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದರೆ ನಾಯಕನು ಅವಳನ್ನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ನ ಹಿ ದೃಷ್ಟಭಾವಾ ಯೋಸಿತೋ ದೇಶಿ ಕಾಲಿ ಚ ಪ್ರಯುಜ್ಯಮಾಣಾ ನ್ಯಾನರ್ತಂತ ಇತಿ ವಾತ್ಸಾಯಾಯನಃ ||

ಯೋಗ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಯೋಗ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಯಿಕೆಯರು ಎಂದೂ ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ತೋರಿ ಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತ.

ನಾಯಿಕೆಯು ಗುಣವತಿಯಿದ್ದಾಳೆ; ಆದರೆ ಕುಲವತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಕೆಯು ಕುಲವತಿಯೂ ಇದ್ದಾಳೆ; ಗುಣವತಿಯೂ ಇದ್ದಾಳೆ; ಆದರೆ ದ್ರವ್ಯಹೀನಳಿದ್ದಾಳೆ. ಇಲ್ಲವೆ, ದ್ರವ್ಯ-ಕುಲ-ಗುಣ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದಲೂ ಯೋಗ್ಯಳಿದ್ದು ತಂದೆ-ತಾಯಿ ನೋದಲಾದ ಹಿರಿಯರು ಇರದಿದ್ದರೆ, ಸಮಾನ ಕುಲಶೀಲದ ಜನರು ಆಕೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಳು ಉತ್ತಮ ಕುಲ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ಲಗ್ನವಾಗದೆ ಋತುವತಿಯಾಗಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಳೋ ಅವಳು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ನಾಯಕನ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಮಾಡಬೇಕು. "ಕನ್ಯೆಯು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಲಗ್ನವಾಗದೆ ಋತುವತಿಯಾದರೆ, ಮೂರು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತನ್ನ ವಿನಾಹವನ್ನು ಮಾಡುವರೆಂದು ಅವ ಲಂಭಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಆ ನಂತರ ತನಗೆ ಅನುರೂಪನಾದ ವರನ್ನು ತಾನೇ ಶೋಧಿಸಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ" ಎಂದು ಮನುವು ಹೇಳಿರುವನು.

ಅನುರೂಪನಾದ ವರನನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ :—

ಗುಣವಂತ, ಬಲವಂತ ಮತ್ತು ರೂಪವಂತನಾದ ನಾಯಕನನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಡಿದು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ

ಯಾವನು ಮನೋನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥನಿರುವನು, ಯಾವನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳದೆ, ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರೇಮಾನುಕ್ತನಾಗುವನೋ ಅಂಥ ನಾಯಕನಿಗೆ ನಾಯಿಕೆಯು ಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಯಿಕೆಯ ತಾಯಿ, ಗೆಳತಿ ಇಲ್ಲವೆ ದಾಯಿಯ ಮಗಳು ನಾಯಿಕೆಯು ನಾಯಕನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೂ, ತಾಂಬೂಲ ಇಲ್ಲವೆ ಸುಗಂಧಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕತ್ತಲೆಯಾದ ನಂತರ ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ನಾಯಕನ ಕಡೆಗೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನಾಯಿಕೆಯು ಅವನೆಡೆಗೆ ಹೋದಬಳಿಕ ತನ್ನ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು; ಮೈ ತಲೆ ತಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಸಂಗ್ಯವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಾಯಕನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಾಯಕನು ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಗಳನ್ನೆ ಕಲಮೊಂದು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ನಾಯಿಕೆಯು ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಬೇಕು. ಕಾಮಾಶುರತೆಯು ಅತಿರಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾಯಿಕೆಯು ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು ನಾಯಕನ ಚುಂಬನ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರವೃತ್ತಳಾಗಬಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾಯಕನ ಚುಂಬನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರವೃತ್ತಳಾದ ನಾಯಿಕೆಯು ನಾಯಕನ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಾಳೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಆಚಾರ್ಯರರ ಮುನಿವಿದೆ. ನಾಯಕನು ಚುಂಬನ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಾಯಕನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಾಯಿಕೆಯು ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಾರದು. ಅಲಿಂಗನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನಂತರ ನಾಯಕನು ಅನಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏನೂ ತಿಳಿಯಲೇಯಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ನಾಯಕನಿಗೆ ಚುಂಬನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯಾಸವಾಗುವಂತೆ, ಸುಳ್ಳು ನಕಾರದ ನಟನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೈಯನ್ನು ಹೊರಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಕನು ತಾನು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಅವನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ರತಿಭಾವನಾಮುಚ್ಯರ್ಥಃ ಮಾನಾಯಾಃ ಕೃಚ್ಛದ್ ಗುಹ್ಯಸಂಸ್ಪರ್ಶ-
ನಮ್ ||

ಸಂಭೋಗವಾಸನೆಯನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಗುಹ್ಯೋಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲು ಏನಂತಿರಬೇಕೆಂದು, ನಾಯಕಿಯು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬೇಕು. ನಾಯಕನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊರತು ತನ್ನ ಸಂಭೋಗ ವಿಷಯದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡಬಾರದು. ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದು ಯಾವಾಗ ನಾಯಕಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವುದೋ ಆಗ ತನ್ನನ್ನು ಏನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಾಯಕನಿಗೆ ಸಂಭೋಗ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲೆ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು.

ವಿಮುಕ್ತಕನ್ಯಾಭಾವಾ ಚ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕು ಪ್ರಕಾಶಯದಿತಿ ಪ್ರಯೋಜ್ಯ
ಸೋಪಾವರ್ತನಮ್ ||

ಒಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಾರನೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾದ ನಾಯಕನ ಜೊತೆಗೆ ಅವ ಸಮಾಗಮದನಂತರ, ತನ್ನ ಮು ಮುತ್ತು ನಾಯಕನದೂ ಗಾಂಧರ್ವವಿಧಿಯಿಂದ ಏನಾದ ವಾಯಿತೆಂದು ತನ್ನ ಜೀವದ ಗತಿ, ದಾಸಿಯ ಮಗಳು ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ನಾಯಕಿಯು ನಾಯಕನನ್ನು ವರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೇರೆ ಜನರು ಆಕೆಗೆ ತೊಂದರೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಕಾರದ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ಕನ್ಯಾಭಯಂಜ್ಯ ಮಾನಾ ತು ಯಂ ಮನ್ನತಾಶ್ರಮಂ ಸುಖಮ್ |
ಅನುಕೂಲ ವ ವಶ್ಯಂ ಚ ತಸ್ಯ ಕುರ್ಯಾತ್ಪರಿಗ್ರಹಮ್ ||

ಅನೇಕ ಜನ ನಾಯಕರು ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ನಾಯಕನು ತನಗೆ ಕೊನೆಯ

ವರೆಗೆ ಆಧಾರಕೊಡಬಲ್ಲ; ಯಾವನು ತನಗೆ ಸುಖಕೊಡಬಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಯಾವನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯಬಲ್ಲನೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದೋ ಆ ನಾಯಕನ ಜೊತೆಗೆ ಆಕೆಯು ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು. ನಾಯಕನ ಪ್ರಥಮ ವಿವಾಹವಾಗಿ, ಪ್ರಥಮ ಸ್ತ್ರೀ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಂತನೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅವನ ಗುಣ-ಶೀಲ-ರೂಪಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ನಾಯಿಕೆಯು ಅವನನ್ನು ವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವ, ಅನುಕೂಲನಿದ್ದವ, ಸಮರ್ಥನಾದವ, ವಿವಾಹದ ಅವಶ್ಯಕೆಯುಳ್ಳವ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಚತುರೋಪಾಯಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ವರಪಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ನಾಯಕನ ವಿರುದ್ಧ ನಾಯಿಕೆಯು ವರ್ತಿಸಕೂಡದು. ಧನಾಢ್ಯ, ಬಹುಜನ ಪತ್ನಿಯರುಳ್ಳವ, ಮತ್ತು ಸುಗುಣನಿದ್ದ, ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ—ತನ್ನ ವರದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ನಾಯಕನು ಎಷ್ಟೇ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ನಾಯಿಕೆಯು ಅವನಿಗೆ ನಕಾರವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸೂತ್ರಕಾರರ ಮತವು ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ನಾಯಕನು ಧನವೀನ ಆದರೂ ಸ್ವಾಧೀನ; ಗುಣವೀನನಾದರೂ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾದಂಥ ನಾಯಕನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ. ಆದರೆ ಗುಣವಂತನಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವಾಡುವ ನಾಯಕನನ್ನು ನಾಯಿಕೆಯು ಎಂದೂ ವರಿಸಬಾರದು. ನಾಯಕನು ನಾಯಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವರ್ತಿಸದಿದ್ದರೆ, ಬಹಳ ಅನರ್ಥಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀಮಂತ ಜನರು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬಲದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರದೆ, ಗುಲಾಮರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಊಟ-ಉಪಚಾರಗಳಂತಹ ಬಾಹ್ಯಸುಖವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ರತಿಸುಖವು ಸಿಕ್ಕು ಕಾಮಶಾಂತಿಯಾಗದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವೈರಾಚಾರಿಣಿಯರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ವಾತ್ಸಾಯನನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಥಮಜಾತಿಯ, ವೃದ್ಧ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವ ನಾಯಕನ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ನಾಯಿಕೆಯೂ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವ, ಡಂಭಾಚಾರವನ್ನು ತೋರುವ ಮತ್ತು ಜೂಜಾಡುವ ನಾಯಕನು ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಆಯೋಗ್ಯರು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ, ಆದರೆ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವ ನಾಯಕನ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸೂತ್ರಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ನಾಯಕಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳ ಸಾಮ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವನು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಾಯಕಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನೇ ವಿವಾಹವಾಗುವನು ಹೆಚ್ಚುಬೋಗ್ಯವಾದದು. ಯಾಕಂದರೆ ಸ್ವತಃ ನಾಯಕಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ನಾಯಕನ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವನು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ನಾಯಕರಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನು.

ಅಧ್ಯಾಯ : ೫

ವಿವಾಹಯೋಗ ಪ್ರಕರಣ

ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಾವ ನಾಯಕಿಯು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಳಾಗಿರುವಳೋ ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಂಧರ್ವವಿಧಿಯಿಂದ ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು. ಯಾವಳು ಅನುಕೂಲಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಸುರಾದಿ ಮೊದಲಾದ ವಿವಾಹ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿವಾಹ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಈ ವಿವಾಹ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಅದನ್ನೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗರಾಗಿ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನಾಯಕಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಂಧರ್ವವಿಧಿಯಿಂದ ವಿವಾಹವಾಗುವುದು ಶಕ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು

ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ನಾಯಿಕೆಯರು ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗರಾಗಿ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ವರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೇಕೆಯವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅನೇಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಜುರ್ಯಣ ಕನ್ಯಾಯಾ ವಿವಿಕ್ತದರ್ಶನಶ್ಯಾಲಾಭಿ ಛಾತ್ರೀ-
ಯಾಕಾಂ ಪ್ರಿಯಹಿತಾಭ್ಯಾಮುಪಗ್ರಹ್ಯೋಪಸರ್ಪೇತ್ ||

ನಾಯಿಕೆಯು ಏಕಾಂತಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ದಾಯಿಯ ಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಹಿತಕರವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಯಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಈ ದಾಯಿಯ ಮಗಳು ತನಗೆ ನಾಯಕನ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ, ನಾಯಿಕೆಯ ಮುಂದೆ ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವಳು ನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಅನುರಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಯಿಕೆಗೆ ಸೇರಿಕೆಯಾಗಬಹುದಾದ ನಾಯಕನ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಬೇಕು. ಅವರಂತೆ ನಾಯಿಕೆಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅನ್ಯನಾಯಕರ ದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮನಃಕಾಂಕ್ಷಲ್ಪಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆಯೇ "ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಇದ್ದ ರಕುಂತಲೆ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ಕನ್ಯೆಯರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅನುರೂಪರಾದ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖಿಯಾದರು" ಎಂದು ಇವರಂತೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ತಂದೆಯ ಆಶೆಯುಕ ತನಕ್ಕೆ ಬಲಿಬಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಕುಮಾರಿಕೆಯರು ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪತ್ನಿಯರಾಗಿದ್ದರೂ ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕರವಿಂದ ದೂಷಿತರಾಗಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಅಪ್ರಿಯರಾಗುತ್ತಾರಲ್ಲವೆ, ಅವನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟುದಾದರೂ ಸವಾ ಮುಖವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಂತೆಯೇ ತಂದೆಯ ಇಚ್ಛೆಯ ಮೇಲೆಗೆ ಅವನು ಹುಡುಕಿದ ವರನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದರಿಂದ ಛಾವೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾಯಿಕೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಸುಖಮನುಷ್ಯಗತಮೇಕಚರಿತಾಯಾಂನಾಯಕಾನುರಾಗಂ ||
ವರ್ಣಯೇತ್ ||

ನಾಯಕನು ಏಕಪತ್ನಿವೃತ್ತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಗೆ ಅಖಂಡವಾದ ಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ, ನಾಯಕನ ಪ್ರೇಮವೂ ಅವಳ ಮೇಲೆಯೇ ಕೂಡುವುದು. ಇದನ್ನು ದಾಯಿಯ ಮಗಳು ನಾಯಕಿಗೆ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ವರ್ಣನೆಗಳಿಂದ ನಾಯಕಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂಜಿತಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಯೂ ಹುಟ್ಟಿ ಬಹುತರವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ತನ್ನ ನಾಶನಾಗಬಹುದೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಸಂತಯ ಬಂದರೆ, ಅನೇಕ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಬೇಕು. ಪರದಾರಿಕ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ದೂತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಯಿಯ ಮಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು.

ನಿನ್ನೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ನಾಯಕನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಯ್ಯಬಹುದು; ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಮೋಷವೂ ಬರಲಾರದು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಸ್ಥವಸ್ಥಿತವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ದಾಯಿಯ ಮಗಳು ಕೊನೆಯ ಉಪಾಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ನಾಯಕಿಯು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಏಕಾಂತಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ನಾಯಕನು ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತಂದು, ಸ್ಕೃತಿ ಶಾಸ್ತ್ರವೈಮನಸಿ ಹೋಮಮಾಡಿ, ನಾಯಕಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿಸಿ ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ನಾಯಕಿಯ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ದೂತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಆ ವಿವಾಹವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇರೆಗೆ ಎಂದೂ ಬದಲಿಸಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಮು ಎಲ್ಲ ಅಚಾರ್ಯರ ಸುತವಿದೆ.

ದೂತಯಿತ್ಯಾ ಚೈನಾಂ ಶನೇ; ಪ್ರಜನೇ ಪ.ಕಾರಯೇತ್ ||

ನಾಯಕಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಗಮವಾದ ನಂತರ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವಳ ಎಲ್ಲ ಆಪ್ತಜನರಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕುಲಾಪ ವಾದಕ್ಕೂ ರಾಜದಂಡಕ್ಕೂ ಹೆದರಿ ನಾಯಕಿಯ ಆಪ್ತಜನರು ನಾಯಕಿ ಯನ್ನು ತನಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ವಿವಾಹ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ನಾಯಕನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇಲ್ಲವೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಾಯಕಿಯ ಆಪ್ತಜನರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ನಾಯಕಿಯು ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತಿರದಿದ್ದರೆ, ನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಆದರ ಉಳ್ಳವನಳೂ, ಕುಲಪತಿಯೂ ಇದ್ದು, ನಾಯಕಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೋಗ ಬಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ದೂತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಆಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ವಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತಂದು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು.

ನಾಯಕಿಯ ವಿವಾಹವು ಅನ್ಯವರನ ಜೊತೆಗೆ ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ, ನಾಯಕಿಯ ತಾಯಿಗೆ ಆಕೆಯ ಭಾವೀ ಅಳಿಯನ ದೋಷ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ನಾಯಕಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನೆರೆಮನೆಯವರ ಮನೆಗೆ ನಾಯಕನ್ನು ಕರೆತಂದು, ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿಯ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತಂದು ಅಗ್ನಿಯ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ನಾಯಕಿಯ ಸಮವಯಸ್ಸಿನವಳಾದ ವೇಶ್ಯ ಅಥವಾ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾದ ನಾಯಕಿಯ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಬಹಳ ಶೋಷೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಸುಮಧುರ ಬಾಷಣಗಳಿಂದ ಬಹಳ ದಿವಸದ ವರೆಗೆ ಸಂತೋಷ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಮೇಲೆ ನಾಯಕನು ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೋಬಯಕೆ ಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಬಹುತರ

ವಾಗಿ ತರುಣ ಜನರು ಸಮಾನಶೀಲ, ಸುವ್ಯವಸಾಯಿ ಹಾಗೂ ಸನ-
ವಯಸ್ಕರಾದ ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲ-
ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಚಿರಸಂಚಿತನಾದ ನಾಯಿಕೆಯ
ಬಂಧುವಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಾರಣದ ಸಲ-
ವಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಬರಬಹುದಾದಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ ಕ-
ೊಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು.

ನಾಯಿಕೆಯು ನಿರ್ದ್ರೋಹವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು
ಸೇವಿಸಿ ಉನ್ಮತ್ತಳಾದಾಗ ಅವಳ ಕೂಡ ಮಾಡುವ ಸಮಾಗವು ವೈರಾಚ-
ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೈರಾಚ ವಿವಾಹದ ವರ್ಣನೆ
ಯನ್ನೇ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಷ್ಟಮಿ ತಿಥಿಯ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ
ನಾಯಿಕೆಯ ದೂತಿಯು, ನಾಯಿಕೆಗೆ ಮಧ್ಯದಂಥ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು
ಕುಡಿಸಿ, ನಾಯಕನು ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹು-
ದಾದಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನೆವದಿಂದ, ಉನ್ಮತ್ತಳಾದ
ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು.

ತತ್ತ್ವನಾಂ ಮದಾಶ್ಚಂಜ್ಞಾಮುಪ್ರತಿ ಮಧ್ಯಮಾನಾಂ ದೂತಯಿರ್ದತಿ
ಸಮಾನಂ ಪೂರ್ವೇಣ ||

ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ನಾಯಿಕೆಯ ಮಧ್ಯಮಾನದ ಅನುಲು ಕಡಮೆ
ಯಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಗಮವಾಡಿ, ಬಳಿಕ
ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅವಳ ಬಂಧುವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ
ಅವಳ ಬಂಧುಗಳು ತಮ್ಮ ಹುಡುಗೆಯನ್ನು ಇಂಥವನು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸ-
ನೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿ ತಮ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕಲಂಕ ಹತ್ತುವು-
ದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ನಾಯಕನಿಗೇ ಅವಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ
ಮಾಡುವರು. ರಾಕ್ಷಸ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿಯೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರಕಾರ.

ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದೂರದ ಹೂಬೋಟಕ್ಕೆ ನಾಯಿಕೆಯು
ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂಬುವನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅವಳ ರಕ್ಷಕರು ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗುವಂತೆ ಅಂಜಿಸಿ, ಪ್ರಸಂಗವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರ

ವಾತ್ಸಾಯನ ಕಾಮಸೂತ್ರ

ಪ್ರಾಯದಿಂದ ಅವಳ ರಕ್ಷರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ನಾಯಕನು ನಾಯಿಕೆ
ನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡೊಯ್ದು, ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿ
ಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಕ್ಷಸ ವಿವಾಹವೆಂದು ಪೂರ್ವಾಚಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿವಾಹದಲ್ಲಿಯ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ
ಗಾವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನ್ನುವುದರ ವಿವರವನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ
ಗಡುವರು.

ಧಾರ್ಮಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವಾಹಮಾಡಿದರೆ, ವಿವಾಹದ ಎಂಟು
ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಕಾರವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ
ದು ಧರ್ಮಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿವಾಹ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧರ್ವ
ವಾಹಕ್ಕಿಂತ ಬ್ರಹ್ಮವಿವಾಹವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ
ದಲಿನ ಪ್ರಕಾರವು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಸುರ ವಿವಾಹಕ್ಕಿಂತ
ಂಧರ್ವವಿವಾಹವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಕಾರವು ಸಾಧ್ಯ
ಗದಿದ್ದರೆ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಾರದ ಅವಲಂಬನ ಮಾಡಬೇಕು.

ವ್ಯಾಘ್ರಾಂ ಹಿ ವಿವಾಹಾನಾಮನುರಾಗಃ ಫಲಂ ಯತಃ |

ಮಧ್ಯಮೋಽಸಿ ಹಿ ಸಧ್ಯೋಗೋ ಗಾಂಧರ್ವಸ್ತನ ಪೂಜಿತಃ ||

ಸುಖತ್ವಾದಬಹುಶ್ಚೇತಾದಿಹಿ ಚಾನರಣಾದಿಹ |

ಅನುರಾಗಾತ್ಮಕತ್ವಚ್ಛ ಗಾಂಧರ್ವಃ ಪ್ರವರೋ ಮತಃ ||

ವಿವಾಹವೆಂದರೆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವ
ಂದು ಸಾಧನ. ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರೇಮವೇ ಮುಖ್ಯ.
ಗಾಂಧರ್ವವಿವಾಹವು ಮಧ್ಯಮವಿದ್ದರೂ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ವಾದುದು. ಗಾಂಧರ್ವವಿವಾಹವು ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸುಖದಾಯಕ
ಲ್ಪಕ್ಷೇಪಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮಮಯವಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ
ವಿಧಿಯ ವಿಶೇಷ ತೊಂದರೆಯಿರದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ವಿವಾಹಗಳಿಗಿಂತಲೂ
ಇದು ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಂತೆ ಶ್ರೀ ವಾತ್ಸಾಯನ ಕಾಮಸೂತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಕನ್ಯಾಸಾಂಪ್ರ
ಯುಕ್ತವೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಅಧಿಕರಣ ಸಮಾಪ್ತ

ಅಧಿಕರಣ : ೪

ಅಧ್ಯಾಯ : ೧

ಏಕಚಾರಿಣೀವೃತ್ತನಾಯಕ ಪ್ರಕರಣ

ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕುಮಾರ ಕನ್ಯೆಯದು ಪುರುಷನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾದರೆ, ಆಗ ಅವಳು ಭಾರ್ಯಾ ಅಥವಾ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾಗುವಳು. ಇಂತಹ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸಂಗಡ ಹೇಗೆ ಆಚರಣೆಯನ್ನಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಭಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿಕವೆಂಬ ಅಧಿಕರಣವನ್ನು ಈಗ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿಕವೆಂಬ ಅಧಿಕರಣವು ಹೊಸದಾಗಿರದೆ ಕನ್ಯಾಸಂಪ್ರಯುಕ್ತವೆಂಬ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕರಣದ ಅಂಗ ಭೂತವಾದದ್ದೇ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರವೆಂದು ಎಣಿಸಿದರೆ, ನಾಯಕನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾದ ನಾಯಕಿಯು ಹೇಗೆ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ನಿಯಮವೇ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಆಕೆಗೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ - ಅರ್ಧಾಂಗಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಯಾವದೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೂ ಕೂಡ ಲಭಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ನಾಯಕನ ಜೊತೆಗಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಅಗವಂತೆಯೇ ಆದೀತು. ಹೀಗಾಗದೆ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವು ಹೆಚ್ಚು ವೃಥವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪತ್ನಿಯ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕಚಾರಿಣಿ (ಏಕಪತ್ನಿ). ಹಾಗೂ ಸಪತ್ನಿಕ (ಸಪತಿಸಂಗಳವಳು) ಎಂದು ಪತ್ನಿಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳು. ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಪತ್ನಿಯು ಮಹತ್ವದವಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವಳ ವಿಷಯದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರ್ಯಾಃ ಕಚಾರಿಣೀ ಗಾಢವಿಶ್ರಂಭಾ ದೇವವತ್ಸತಮಾನುಕೂ-
ಚೀನ ವರ್ತತ ||

ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳ ಏಕಚಾರಿಣಿ ಭಾರ್ಯೆಯು ಪತಿಯೇ ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. “ಬರ್ತಾ ತು ದೇವತಾ ಸ್ವೀಕಾಂ” ‘ಈ ವಚನಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ದೇವರಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪತಿಯು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮನೆಗೆ ಹತ್ತುನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾನೇ ವಹಿಸಬೇಕು. ಶರೀರಸ್ಥಿತಿ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದಮೇಲೆ ಮನೆಯು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನಂತೆ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮನೆಯು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ನುರಿಸಿದಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ನೆಲವು ಮೆತ್ತಗೆ ಹೊಳಪುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೂಗಳಿಂದ ಸುಶೋಭಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಅತ್ತೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ ಕೂಡಲೇ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕಾಲವೂ ಪೂಜಾರ್ಕಮವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯ ದೇವರ ಮನೆಯು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ್ದಿರಬೇಕು.

ನಹ್ಯತೋವ್ಯನ್ಯದ್ ಗೃಹಸ್ಥಾನಾಂ ಚಿತ್ತಗ್ರಾಹಕಮಸ್ತೀತಿ
ಗೋನರ್ಥೀಯಃ ||

ಇಂತಹ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಯಾವದೇ ಮನೆಯು ಗೃಹಸ್ಥನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೋನರ್ಥೀಯನ ಮತವಿದೆ. ಗುರುಜನರು, ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸೇವಕರು, ಅತ್ತಿಗೆ-ನಾದಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪತಿಯರು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹದಗೊಳಿಸಿ, ಕೋತಂಬರಿ, ಅರಿಷಣ, ಅಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇತರ ತೊಪ್ಪಲ ಪಲ್ಯಗಳ ಮಡಿಗಳನ್ನು ನೇವಕ ಜನರಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಜೀರಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಮಸಾಲೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಳಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಕೈತೋಟದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು, ಸೇವಂತಿಗೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕೆಂಪು-ಹಳದಿ-ಬಿಳಿ ಗುಲಾಬಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗಡಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಡಗಳನ್ನೂ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಲತಾನುಂಟಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು.

ಬಿಕ್ಷುಕೆ, ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿನಿ, ರಕ್ತ ವಸ್ತ್ರಧಾರಣಮಾಡುವ ಜೈನ ಸನ್ಯಾಸಿನಿ, ಶೀಲಭ್ರಷ್ಟಳಾದ ಕುಟಿಲೆ, ಇಂದ್ರಜಾಲ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತೋರಿಸುವವಳು, ಜೋತಿಸ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವವಳು ಮತ್ತು ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ಮಾಡುವವಳು ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಗಡ ಕೂಲಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಂಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಊಟದಲ್ಲಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವು ಸೇರುತ್ತದೆ; ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವು ಅವಶ್ಯವಾದುದಿಲ್ಲ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪತಿಯ ಸ್ವರವನ್ನು, ಪತಿಯು ಇನ್ನೂ ಹೊರಗಿರುವಾಗಲೇ ಆಲಿಸಿ, ಯಾವದಾದರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಮಿತ್ಯದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಒಳಂಗಲಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರಬೇಕು. ಪತಿಯ ಪಾದ ತೊಳೆಯಲು ನೀರು ತಂದಂಥ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಪತಿಯ ಪಾದವನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು.

ನಾಯಕಿಯು ಮೈಮೇಲಿನ ಆಭರಣ-ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನಾಯಕನ ಎದುರಿಗೆ ಎಂದೂ ನಿಲ್ಲಿಬಾರದು. ಅದರಿಂದ ಕೆಲಕೆಲವು ಸಲ ಅವನ ಪ್ರೇಮವಿರಸವಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಉಂಟು.

ನಾಯಕನು ದುಃಖವ್ಯಯ ಮಾಡಹತ್ತಿದರೆ, ನಾಯಕಿಯು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಹೇಳಬೇಕು.

ಲಗ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಧುಪರರ ಮನಗಿ, ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ, ಸಮಯ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ, ವನಭೋಜನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇವದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನಾಯಕಿಯು ಪತಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹೋಗಬೇಕು. ಪತಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ನಾಯಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವೈರೀಕರಿಸುವ ಜನರು ಸಂಶಯ ಪಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಅಟಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪತಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.

ಪತಿಯು ಮಲಗಿದ ನಂತರವೇ ಪತ್ನಿಯು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಪತಿಯು ಎಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ತಾನು ಎಳಬೇಕು. ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪತಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಅವನ ನಿದ್ರಾಭಂಗಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಸ್ವಯಂವಾಕಗ್ರಹವು ಸ್ವಚ್ಛವೂ ದರ್ಶನೀಯವೂ ಇರಬೇಕು. ಪತಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅಪರಾಧವಾದರೆ, ಅವನ ಮೇಲೆ ತುಸು ನಿರ್ದೋಷ ಬೇಕು; ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮೌನಪಾಲಿಸಬಾರದು.

ಸಾಧಿಕ್ಷೇಪವಚನಂ ತ್ರೇನಂ ಋತ್ರಜನಮಧ್ಯಸ್ತಮೇಕಾಕಿನಂ ವಾಶ್ವಪಾಲ-
ಭೀತ ನ ಚ ಮೂಲಕಾರಿಕಾ ಸ್ವಾತ್ || ನ ಹ್ಯೋತೋನ್ಯದಪ್ರತ್ಯಯ
ಕಾರಣಮಸ್ತೀತಿ ಗೋನರ್ಥೀಯ ||

ಕಾರ್ಯನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಪತಿಯು ಮಿತ್ರರ ಜೊತೆಗೆ ಮೂತನಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಾಗ ಇಲ್ಲವೆ ಒಬ್ಬನೇ ಕೂತಾಗ ನಾಯಕಿಯು ಅವನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿ, ಅವನನ್ನು ದೂಷಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರ ಔಷಧ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪತಿವರೀಕರಣದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾಕಂದರೆ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ವರೀಕರಣದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ಪತಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ, ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ವರೀಕರಣವಂಥ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗೋನರ್ಥೀಯನ ಮತನಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೂತ್ರಕಾರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಇದೆ:

ಅಪಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸುವುದು, ಪ್ರೇಮಶೂನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುವುದು, ಒಂದೇ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ತಿರುವಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಸವಾಕಾಲವೂ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕುವುದು, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದ ಕೋಟೆದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಯಾರ ಜೊತೆಗಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಏಕಾಂತಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಕಾಲಕಳೆಯುವುದು ಪೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾಯಿಕೆಯು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆವರಿನಿಂದ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವುದು, ಹೆಲ್ಲುಗಳು ಹೊಲಸಾಗಿರುವುದು, ನೈಯಿಂದ ದುರ್ಗಂಧವಾಸನೆ ಹೊರಡುವುದು ಇವುಗಳಿಂದ ನಾಯಿಕೆಯು ಪತಿಯ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಿಕೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಗಂಡನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವಾಗ ನಾಯಿಕೆಯು ಮೈಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಸುಗಂಧಿ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಮುದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಡಿಯಬೇಕು. ಮೈಗೆ ಸುಗಂಧಿ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಮತ್ತು ಕಾಲವರಿಸಿ ತಿಗಿಸುವರಿಸಿ ಬೀರಿ ಬೀರಿ ಬಣ್ಣದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಾಯಿಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ನಾಯಕನ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸರ್ಯವಾಗುವಳು.

ಯಾತ್ರಾ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಿಕೆಯು ಅತಿಶಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ, ತಿಳುವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಮೈಮೇಲೆ ಕೆಲವೇ ಅಭರಣಗಳಿರಬೇಕು. ಅವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಳಪುಳ್ಳವುಗಳಿರದೆ ಸೌಮ್ಯವಾದವುಗಳಿರಬೇಕು. ಮೈಗೆ ಸೌಮ್ಯವಾಸನೆ ಬರುವ ಸುಗಂಧಿ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅದರಂತೆಯೇ ಬಳಿ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಮುಡಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿವಾಹಕಾಲದ ವೇಷವೆನ್ನುವರು.

ಪತಿಯ ವೃತ್ತೋಪನಾಸನಗಳ ಅನುಕರಣವನ್ನು ಪತ್ನಿಯು ಮಾಡಬೇಕು. ಪತಿಯ ಬೇಡನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನೀವು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಬೇಡಿರೆಂದು ತಿಳಿಯೇ ಆನನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವು ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಕೈಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಪ್ರವಸ್ತೆಯಿಂದ ಇಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು

ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಬೇಕು. ಅದರಂತೆಯೇ ಸೈಂಧವ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷಾರ ಪದಾರ್ಥ; ತುಪ್ಪ, ಎಣ್ಣೆ ಮೊದಲಾದ ಸ್ನಿಗ್ಧ ಪದಾರ್ಥ, ಪಂಚಮೂಲ ಮೊದಲಾದ ಔಷಧಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಳಜಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಕೆಡದಂತೆ ಕಾಯ್ದಿಡಬೇಕು. ಮೂಲಂಗಿ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಔಷಧ-ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಯೋಗ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡಬೇಕು.

“ ಧನಾಯುಷೀ ಗುಪ್ತತಮೇ ಕಾರ್ಯ ” ಎಂಬ ಸ್ಮೃತಿವಚನ ದಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯವು ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಬಾರದು. ಅದರಂತೆ ಪತಿಯು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಹಸ್ಯ ಸಂಗತಿ ಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಎರಡನೆಯವರ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳ ಬಾರದು. ಪತ್ನಿಯೇ ತನ್ನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದಳೆಂದು ಪತಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಅವಳು ಪತಿಯ ನಿಂದೆಗೆ ಕಾರಣಕಾಗುವಳು.

ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಶೃಂಗಾರ, ಸ್ವಯಂಪಾಕ, ನೈಪುಣ್ಯ, ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ ಮತ್ತು ಪತಿಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿಂತಲೂ ತಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠಳೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವು ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಅದರಂತೆ ಮನೆಯ ಖರ್ಚನ್ನಿಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪತಿಯು ಮನೆಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಟವಾದ ನಂತರ ಗೃಹಣೆಯು ಶಿಲ್ಪ ಉಳಿದ ಹಾಲಿನ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡನೆಯ ದಿನದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜೆಗೆಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಹತ್ತಿಯ ನೂಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆರಿವೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರು ಜಗ್ಗಲು ಹೆಗ್ಗವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಿದ ಎಮ್ಮೆ, ಆಕಳು, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ

ರಬೇಕು. ಬೀಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೀಸಿದ್ದನ್ನು ಕುಟ್ಟುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ನಿಂಬಿಪಾನಕ ದಂಥ ವೇಯಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾಡು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಚೆಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇವಕ ಜನರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಊಟವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಪಶು-ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಕುದುರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇತರ ಅವಶ್ಯಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ದಿನದ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಅಥಾವೆಯನ್ನು ಗೃಹಿಣಿಯು ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ತಜ್ಞಘ್ನಾನಾಂ ಚ ಜೀರ್ಣನಾಸಸಾಂ ಸಂಚಯಸೌವಿದಿಧರಾಣಾಃ |
ಕುಡ್ಧೈರ್ವಾ ಕೃತಕರ್ಮಣಾಂ ಪರಿಚಾರಕಾಣಾಮನುಗ್ರಹೋ ಮನಾ-
ರ್ಥಃ ಚ ದಾನಮಸ್ಯ ತ್ರ ಮೋಪಯೋಗಂ |

ಪತಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಹಳೆಯ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವುದಿದ್ದರೆ, ಸೇವಕರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವೆಂದು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ತನ್ನ ಸನ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ದೀಪದ ಬತ್ತಿಯಂಥ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಗುಣ, ಜಾತಿ, ವಯಮಾನಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಪತಿಯ ಗೆಳೆಯರ ಸನ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವೆಯು ಹುಟ್ಟುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಪತಿಭಕ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಅತ್ತಿ ಮಾನಂದಿರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಮಿತಭಾಷಣಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನೆಗಬಾರದು. ಪತಿಗೆ ಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಅಪ್ರಿಯ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವು ತನಗೂ ತದನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಅಪ್ರಿಯ ವಸ್ತುಗಳೆಂದು

ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲತರದ ಸುಖೋಪಭೋಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಉದ್ಭಟಿತನವಿರಬಾರದು. ಸೇವಕ ಜನರಿಗೆ ಅವರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೇ ನಿಯಮಿಸಬೇಕು. ಉತ್ಸವ ಮೊದಲಾದ ಆನಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಪತ್ನಿಯು ಪತಿಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹೇಗೆ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪತಿಯು ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಏಕಚಾರಿಣಿ ನಾಯಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರವಾಸ ಚ ಮಂಗಲಮಾತ್ರಾ ಭವಣಾ ದೇವತೋಪನಾಸಪರ ವಾರ್ತಾ-
ಯಾಂ ಸ್ಥಿತಾ ಗೃಹಾನೇವೇಕ್ಷೇತೆ ||

ಪತಿಯು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಾಯಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸೂಚಕ ಅಲಂಕಾರ (ಕಾಜಿನ ಬಳಿ ಇ.) ಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ಶೃಂಗಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪತಿಯ ಕಾರ್ಯಸಫಲತೆಗಾಗಿ, ಪತಿಯ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಉಪವಾಸ ವೃತಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಿತ್ಯವೂ ಪತಿಯ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರದ ಸುದ್ದಿಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು, ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಯಿಕೆಯು ಅತ್ತೆಯ ಹತ್ತಿರನೆ ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಆಕೆಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಶಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಕೆಯು ಹಿರಿಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇವಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸತೊಡಗುವರು. ಪತಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಏತಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ದೊರಕಿಸಬಾರದು. 'ಪ್ರತಿಸಲಕ್ಷ್ಯಾ ಅವು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿರಬೇಕು. (ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವವು ವೈಚಿತ್ರ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳದಾದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ಪತಿಗೆ ಬೇಸರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.) ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ದೊರಕಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಕೆಡವಂತೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ನಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ

ವಿದ್ವತ್ಪ್ರೇಮಯಮಾಡಬೇಕು. ಪತಿಯು ಅರಂಭಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವದರ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯವಿರದೆ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಪ್ರಶಸ್ತವಲ್ಲ. ಪುತ್ರಶೋಕದಂಥ ಸಂಕಟ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯದಂಥ ಮಂಗಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತವರು ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ತನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯದಂತೆ ಪತಿಯು ಎಲ್ಲಾಸಮಯಕ್ಕೂ ಸೇವಕರನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಪತಿ, ಅತ್ತೆಮಾವಂದಿರು ಸಿಟ್ಟುಗುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸವಿರಬಾರದು; ಅಲ್ಲದೆ ಆಗ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವೇಷವನ್ನೂ ಧರಿಸಬಾರದು.

ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರು ಸಮ್ಮತಿಕೊಟ್ಟ ಉಪವಾಸಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದ; ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನೆಂದು ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಸೇವಕನಿಂದ ಮನೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ (ಮನೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಾದ) ಹಣ್ಣು, ಹೂ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ದ್ರವ್ಯಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದ್ರವ್ಯವ್ಯಯಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗಬಂದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣದಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು.

ಪತಿಯು ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ಮರುಳಿ ಬಂದನಂತರ ಮೈಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಸ ವೇಶವಿದ್ದಾಗಲೇ ಪತಿಯು ಪ್ರಥಮ ಭಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ತಾನಿಲ್ಲದಾಗ ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಯು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾಯಿಕೆಯು ಸ್ರಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ಪತಿಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದರೆ ಅವನಿಲ್ಲದಾಗ ಅವಳು ಹೇಗೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೆಂಬುದರ ಕಲ್ಪನೆ ಆತನಿಗೆ ಆಗಲಾರದು; ಇದರಿಂದ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮನಃಕ್ಲೇಶವೂ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬಹುದು. ಪತಿಯ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದನಂತರ ಸೇವಿಕೆಯರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಹರಿಕೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು.

ಏಕಚಾರಿಣೈವೃತ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಕರ್ಮ ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಕೂಡಿಸುವ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ ಇರುತ್ತವೆ.

ಭವತಶ್ಚಾತ್ರ ಶ್ಲೋಕಾ—

ಸದ್ವೃತ್ತಮನುವರ್ತತ ನಾಯಕಸ್ಯ ಹಿತೌಪಿಣಃ |

ಕುಲಯೋಷಾ ಪುನರ್ಭೂರ್ವಾ ವೇತ್ಯಾ ವಾಪ್ಯೇಕಚಾರಿಣಃ ||

ಧರ್ಮಮುರ್ಥಂ ತಥಾ ಕಾಮಂ ಸ್ಥಾನಮೇವ ಚ |

ನಿಃಸಪತ್ನಂ ಚ ಬರ್ತಾರಂ ನಾಯಕಃ ಸದ್ವೃತ್ತಮಾಶ್ರಿತಾಃ ||

ಪತಿಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಲಿ, ತಾನು ಆತನ ಹಿತವನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದೂ ಕಪಟಿತನದಿಂದ ವರ್ತನವನ್ನಿಟ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಾಹಿತ ಕುಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ, ಪುನರ್ಭೂ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಪುರುಷನ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟ ವೇಶ್ಯೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಸದಾಚರಣೆಯುಳ್ಳವರರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸದಾಚರಣೆಯುಳ್ಳವಳಾದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ವಾತ್ಸಾಯನ ಮುನಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವರು.

ಸದಾಚರಣೆಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಒರಿಗೆಯವರಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಮೊರೆತು ನಿಜವಾದ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಇದರಂತೆ ಶ್ರೀ ವಾತ್ಸಾಯನ ಮುನಿರೃತ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಮ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿಯು ಛಾಯಾದಿಕಾರಿಕವೆಂಬ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿಯು ಏಕಚಾರಿಣೈವೃತ್ತವೆಂಬ ಪ್ರಕರಣವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಕಪತ್ತ್ವಿಷು ಜ್ಯೋಷ್ಠಾವೃತ್ತ ಪ್ರಕರಣಂ

ಸವತಿಯಳಿದ್ದರೆ ಆಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು; ಅದರಂತೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸವತಿಯರಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸವತಿಯು ಚಿಕ್ಕ ಸವತಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಸವತಿಯು ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಕಾರಣವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಸೂತ್ರ ಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನಾಯಿಕೆಯ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಪಟವು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಆಕೆಯ ವರ್ತನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಗೌಣ ಪ್ರಕಾರವು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ನಾಯಿಕೆಯು ಬಂಜೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದರೆ, ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಹಡೆಯಹತ್ತಿದರೆ, ನಾಯಕನು ಎರಡನೆಯ ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸವತಿಯನ್ನು ತರುವನು. ಮೇಲಿನಂತೆ ನಾಯಿಕೆಯು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಯಕನು ಸವತಿಯನ್ನು ತರುವಂತೆ ತನ್ನ ಆವಮರ್ಯಾದಿತವಾದ ಕಾಮುಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲೂ ಕೂಡ ಸವತಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುವನು.

ತದಾದಿತ ಏವ ಭಕ್ತೀಲವೈದಗ್ಧ್ಯಾಪನೇನ ಪರಿಜೀರ್ಷೀತ್ ||

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಲಗ್ನವಾದಕೂಡಲೇ ನಾಯಿಕೆಯು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾಯಕನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಭಕ್ತಿ-ಚಾತುರ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಾಯಕನಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಸವತಿಯನ್ನು ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾಗಲಾರದು.

ತನಗೆ ಖಂಡಿತ ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದನಂತರ ನಾಯಿಕೆಯು ಸ್ವತಃ ನಾಯಕನಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಯಕನು ತಾನೇ ಎರಡನೆಯ

ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಯಿಕೆಯು ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯನ್ನೀಯದಿದ್ದರೆ ಅವಳ ಮೇಲಿನ ನಾಯಕನ ಪ್ರೀತಿಯು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹುಟ್ಟಹತ್ತಿದರೆ ನಾಯಿಕೆಯು ಎರಡನೆಯ ಲಗ್ನಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಕನಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ವಿವಾಹವು ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವು ಸಾರುತ್ತದೆ; ಅದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೂತ್ರ ಕಾರರಿಗೆ ಮಾನ್ಯವೂ ಇದೆ.

ನಾಯಕನು ಎರಡನೆಯ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿರುವನೆಂಬುದು ತಿಳಿದ ನಂತರ ನಾಯಕನು ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿಸಿರುವನೋ ಆಕೆಗಿಂತಲೂ ತಾನು ಗುಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೆಂಬುದನ್ನು ನಾಯಕನಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

— — —

ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ವೃತ್ತನಾಮಕ ಪ್ರಕರಣ

ಆಗತಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಭಗಿನಿಕಾವದೀಕ್ಷೀತಿ ||

ಹೊಸದಾಗಿ ಸವತಿಯು ಮನೆಗೆ ಬಂದನಂತರ ಆಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ತಂಗಿಯಂತೆ ನಡೆಯಿಸಬೇಕು. ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸವತಿಗೆ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಆಕೆಯು ಬೇಡವೆಂದರೂ ನಾಯಿಕೆಯು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾಯಕನು ಅವನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ನಾಯಿಕೆಯು ನಾಯಕನ ಮೇಲಿನ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು.

ಸೌಂದರ್ಯದ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅಥವಾ ಪತಿಯು ತನ್ನನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಸವತಿಯು ಏನಾದರೂ ಚುಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ನಾಯಿಕೆಯು ಆಕೆಯ ಮಾತಿನ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಗರ್ವಯುಕ್ತ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಲಕ್ಷಕೊಡಬಾರದು.

ಯಾಕಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಲ ಅಪಮಾನವಾಗಬಹುದು. ನಾಯಕನ ಸೇವೆಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸವತಿಯು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುತಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅತ್ತ ನಾಯಕಿಯು ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ತಪ್ಪುಗಳು ಅವಳಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಗಹತ್ತಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವಳು ನಾಯಕನ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ, ನಾಯಕನು ನಾಯಕಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಮಾಡಹತ್ತುವನು. ಅದರಂತೆಯೇ ಸವತಿಯಿಂದಾದ ತಪ್ಪು ಸವತಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯು ಅದನ್ನು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡದಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾಯಕಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಸುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ಸವತಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು; ಮತ್ತು ತಾನೂ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಸಹತ್ತುವಳು.

ಸಂತತಿ ಇಲ್ಲದ ನಾಯಕಿಯು ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಅದರ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಸವತಿಯ ಸೇವಕ ಜನರು ನಾಯಕನಿಗೆ ಪ್ರೀಯರಾದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆಯೂ ದಯೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸವತಿಯ ವಿವಾಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದಂಥ ಸವತಿಯ ಮಿತ್ರಗಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು. ತನ್ನ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಗಳದೆ, ಸವತಿಯ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಗಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತದ ದೋಷಬರಲಾರದು; ಅಲ್ಲದೆ ಸವತಿಯಲ್ಲಿ ಸವತಿ ಮತ್ತರವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ನಾಯಕಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಅನೇಕ ಜನ ಸವತಿಯೊಂದಿಗಿದ್ದರೆ ತನಗಿಂತಲೂ ಚಿಕ್ಕ ಅಂದರೆ ತನ್ನ ವಿವಾಹದ ನಂತರವೇ ಮೊದಲಿಗೆ ವಿವಾಹವಾದ ಸವತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಹವಾಸವನ್ನಿಡಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ಉಳಿದ ಸವತಿಯರಿಗಿಂತ ಅವಳ ಪರಿಚಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಅವಳ ಸ್ವಭಾವವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ನಾಯಕಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸವತಿಯೊಂದಿಗಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾಯಕನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೇಮತೋರಿಸಿ, ಯಾವಳ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುವನೋ ಅಂಥವಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೊದಲಿಗೆ ನಾಯಕನು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅಂಥವಳಿಗೆ ಈಗ ನಾಯಕನು ನಿನ್ನನ್ನು

ಏಕೆ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಈಗ ನಾಯಕನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದವಳಿಗೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದವಳಿಗೂ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಜಗಳ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಈ ಜಗಳವು ಏಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲು ನಾಯಕನ ಮುಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಅನ್ಯ ಸವತಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಸೌಖ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲ ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಇರಹತ್ತಿದರೆ, ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ, ನಾಯಕನ ಪ್ರೇಮವು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದೆಯೋ ಆ ಕಾರಣವು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾಯಕನ ಪ್ರೇಮವು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮತ್ತೆ ನಾಯಕಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳುವುದು.

ಮೇಲಿನಂತೆ ನಾಯಕನ ಜೊತೆಗೆ ಸವತಿಯರ ಕಲಹವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಆಗ ನಾಯಕಿಯು ಸವತಿಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೂಡಿ ಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ಹುರುಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಕೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾಯಕನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವರವರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಥಾಪವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಜಗಳವು ಕಡಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯು ಅದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಾಯಕನು ಕಲಹ ಮಾಡಿದವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಹತ್ತಿದರೆ ನಾಯಕಿಯು ಸ್ವತಃ ಮಧ್ಯಸ್ತಗಾರಳಾಗಿ ಆ ಜಗಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಾಯಕನ ಪ್ರೀತಿಯು ಮತ್ತೆ ನಾಯಕಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಬಹುದು.

ಕನಿಷ್ಠಾವೃತ್ತ ಪ್ರಕರಣ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಹಿರಿಯ ಸವತಿಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಸವತಿಯು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ವರ್ತನವನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿಗೊಂಡು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕನಿಷ್ಠಾ ಕು ಮಾತೃವತ್ಸಪತ್ನೀಂ ಪತ್ನೀತ್ |

ಚಿಕ್ಕ ಸವತಿಯು ತನಗಿಂತಲೂ ಹಿರಿಯಳಾದ ಸವತಿಗೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಮಾನ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಯಾವು ಥಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ತನ್ನ ತವರುಮನೆಯವರೇ ಕೊಟ್ಟರಲಿ, ಗಂಡನೇ ಕೊಟ್ಟರಲಿ, ಯಾರೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹಿರಿಯ ಸವತಿಗೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ತರಬಾರದು.

ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹಿರಿಯ ಸವತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಂಡನ ಹತ್ತಿರ ಮಲಗಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸರತಿಯು ಬಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಹಿರಿಯ ಸವತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯನ್ನು ಪಡೆದು ಗಂಡನಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು. ಹಿರಿಯ ಸವತಿಯು ಅಡಿದ ಯಾವುದೇ ಒಳಕು ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಜಗಳವಾಗಬಾರದೆಂದು ಇತರ ಸವತಿಯರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಾರದು. ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡವಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿಯಿರಗಿಂತಲೂ ಪತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಪತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸವತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಅಪಮಾನಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಆ ಅಪಮಾನದ ದುಃಖವನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಪತಿಯ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಬಾರದು; ಎರಡನೆಯರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ತಾನೇ ಪತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅದು ನಿಜವೆನಿಸಲಾರದು. ಉಳಿದ ಸವತಿಯಿರಗಿಂತಲೂ ಪತಿಯು ತನ್ನನ್ನೇ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆದರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದರ ಸಿಕ್ಕರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸವತಿಯರ ಮತ್ತರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವವು ಉಳಿಯುವುದೆಂದುದನ್ನು ಪತಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಪತಿಯು ಅದರಂತೆ ಆದರ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಗರ್ವದಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಸವತಿಯರ ಮೇಲಿನ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಾರದು. ಯಾಕಂದರೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಪತಿಯು ಇವಳ ಪ್ರೇಮಮಾಡುವನೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಪರರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಅವಳು ಗಂಡನ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾಗುವಳೆಂದು ಗೋನರ್ಥಾಯನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಪಡುವನು. ಪತಿಯಿಂದ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಸನ್ಮಾನವು ಗುಪ್ತವಾಗಿರಿದಿದ್ದರೆ. ಅದು ಹಿರಿಯ ಸವತಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದರೆ ಅವಳು ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೆಂದು ಹೊಸ ಸಂಕಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬಹುದು. ಹಿರಿಯ ಸವತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದ್ದರಿಂದ ಗಂಡನ ಅವಕೃಷ್ಣೆಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವಳ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ತನ್ನ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಲು ಪತಿಯು ಹಿರಿಯ ಸವತಿಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವಂತೆ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಸವತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಚಿಕ್ಕ ಸವತಿಯು ಪತಿಯು ಸದಾಕಾಲವೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಏಕನಿಷ್ಠನಾಗಿರುವಂತೆ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಸವತಿಯರು ಬಹು ಜನರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಕ್ಕವಳು ತನಗಿಂತ ಮೊದಲು ಲಗ್ನವಾದ, ಅವಳ ಲಗ್ನದ ನಂತರ ತನ್ನ ಲಗ್ನವಾದವಳನ್ನು ಹಿರಿಯಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಪುನರ್ಭೂವೃತ್ತ ಪ್ರಕರಣ

ಕನ್ಯೆ ನಾಯಿಕೆಯು ಭಾರ್ಯೆಯಾಗುವಂತೆ ಪುನರ್ಭೂ ನಾಯಿಕೆಯೂ ಭಾರ್ಯೆಯಾಗುವಳು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪುನರ್ಭೂ ನಾಯಿಕೆಯ ವರ್ತನವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವವರಿರುವರು. ಕ್ಷತಯೋನಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷತಯೋನಿ ಎಂದು ಪುನರ್ಭೂ ನಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷತಯೋನಿ ಪುನರ್ಭೂ ನಾಯಿಕೆಯು ಮತ್ತೆ ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವಳು ಕನ್ಯೆ ನಾಯಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾನೇತಗೊಳ್ಳುವಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ "ವಿಧವಾ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಕ್ಷತಯೋನಿಯುಳ್ಳವಳಿದ್ದರೆ ಯಥಾವಿಧ ಅವಳ ವಿವಾಹಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ." ಎಂಬ ವಚನವು ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕ್ಷತಯೋನಿ ವಿಧವೆಗೆ ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರ

ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಉಪಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ 'ಅವರುದ್ಧಾ' ಎಂದೆನ್ನುವರು. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು ಕ್ಷತ್ರಯೋನಿ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಉಪ ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಗೆಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮನೋ ದತ್ತಾ, ವಜೋದತ್ತಾ ಮಂಗಳವಾಚಿಕಾ, ಉದಕಸ್ಪರ್ಶಿಕಾ, ಪಾಣಿಗೃಹಿ- ತಿಕಾ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಪರಗತಾ ಎಂದು ಆರುಪ್ರಕಾರದ ಅಕ್ಷತಯೋನಿಗಳನ್ನು ವಶಿಷ್ಠರು ಹೇಳಿರುವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ಯೆ ನಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿ ಬರುವುದ ರಿಂದ ಅವರ ವರ್ಣನೆಯು ಕನ್ಯೆ ನಾಯಿಕೆಯಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವಾ=ಕ್ಷತ್ರಯೋನಿ ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿಯೇ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿಧವಾ ತ್ವಿಂದ್ರಿಯದಾರ್ಬಲ್ಯಾದಾತುರಾ ಭೋಗಿನಂ ಗುಣಸಂಪನ್ನಂ
ತ ಯಾ ಪುನರ್ವಿಂದೇತ್ ಪುನರ್ಭೂಃ ||

ಪ್ರಥಮ ಪತಿಯು ಮರಣಹೊಂದಿದ ನಂತರ ವಿಧವೆಯು ಕಾಮಾ ತುರಳಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥಳಾಗಿ, ಭೋಗಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ನಾಯಕನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಅನ್ಯ ಪುರುಷನಿಗೆ ಪತಿಯೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪುನರ್ಭೂ ಎಂದೆನ್ನು ವರು. ಪ್ರಥಮ ಪತಿಯು ಮರಣಹೊಂದುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾದ ಭಾರ್ಯತ್ವವು ಪುನಃ ಅವಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದರಿಂದ " ಪುನಃ ಭವ- ತೀತಿ ಸಾ ಪುನರ್ಭೂಃ " ಎಂಬಂತೆ ಪುನರ್ಭೂ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಯಥಾರ್ಥ ವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಭೋಗಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ನಾಯಕ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಗುಣ ಇವೆರಡೂ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಗೋನರ್ಥಯ ಆಚಾರ್ಯರ ಮತದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯತಸ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಯಾ ಪುನರಪಿ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣಂ ನಿಗುಣೋಽಯಮಿತಿ
ತದಾಯಂ ಕ್ಷಾಂಕ್ಷತೀತಿ ಬಾಬ್ರವೀಯಃ

ಪತಿಯು ನಿಗುಣವುಳ್ಳವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬೇರೆ ಉಪಭೋಗ ಯೋಗ್ಯವುರುವವನನ್ನು ವರಿಸಲು ಯಾವಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಳೋ

ಅವಳಿಗೆ ಪುನರ್ಭೂನಾಯಿಕೆಯೆಂದು ಬಾಬ್ರವೀಯನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವನು.

ಸೌಖ್ಯಾರ್ಥಿಗೇ ಸಾ ಕಿಲಾನ್ಯಂ ಪುನರ್ವಿಂಡಿತ |

ಗುಣೇಸು ಸೋಪಭೋಗೇಷು ಸುಖಸಾಕಲ್ಯಾಂ ತಸ್ಯಾತ್ತತೋ ದಿತೇಷ್ಠ
ಇತಿ ಗೋನರ್ಥಯು ||

ವಿಷಯೋಪಭೋಗದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅವಳು ಬಹುತರವಾಗಿ ಹೊಸಹೊಸ ಪುರುಷರನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಳು. ಒಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಸದ್ಗುಣವುಳ್ಳವನಿದ್ದು ಉಪಭೋಗ ಸಮರ್ಥನಿದ್ದರೆ, ಅವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಸುಖದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಭೋಗ ಸಮರ್ಥನಿಗುಣ ನಾಯಕನಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಉಪಭೋಗ ಸಮರ್ಥ ಸದ್ಗುಣಗಳುಳ್ಳವನು ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಗೋನರ್ಥಿಯನು ಹೇಳುವನು. ಯಾವ ನಾಯಿಕೆಯು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬನ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಆಶ್ರಯ ಹೊಂದುವಳೋ ಅವಳು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ವೇಶ್ಯೆಯೆಂದೇ ಎಲ್ಲ ಆಚಾರ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವರು.

ಆತ್ಮನಸ್ತಿತ್ತಾನುಕೂಲ್ಯಾ ದಿತಿ ವಾಕ್ಸಾಯನಃ ||

ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನು ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವನಿದ್ದು ಉಪಭೋಗ ಸಮರ್ಥನಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ನಾಯಿಕೆಗೆ ಸಂತೋಷ ವೆನಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವನ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಸುಖವೂ ನಾಯಿಕೆಗೆ ಲಭಿಸಲಾರದು. ನಾಯಿಕೆಯು ತನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನಾಡವನ್ನು ವರಿಸಿದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಸುಖದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವ ಮತ್ತು ಉಪಭೋಗ ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕನಿಗಿಂತ ಈ ನಾಯಕನು ಬೇರೆ ತರಗತಿಯವನಿರುವನೆಂದು ವಾಕ್ಸಾಯನನು ಹೇಳುವನು.

ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಲಗ್ನವಾದ ವಿಧವಾ ಪುನರ್ಭೂನಾಯಿಕೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನಿಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಬಂಧು-ಬಳಗದವರನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಮಧ್ಯಸಾನದ ಸಮಾರಂಭಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೊಡಗೂಡಿ ಉದ್ವಾನ ವಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಿತ್ರ ಜನರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಜನರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಅರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಾಯಕನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಯಕನ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯು ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾಯಕನು ಕೊಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಧರಿಸಬೇಕು. ಅವು ಅಲ್ಪಬೆಲೆಯವೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಎಂದೂ ಒಗೆಯಬಾರದು.

ನಾಯಕಿಗೆ ಪತಿಯು ಸರಿಬರದಿದ್ದರೆ, ತಾನಾಗಿಯೇ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊರಡುವಾಗ, ಪತಿಯು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಅಲಂಕಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಮರಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಗಂಡನು ತಾನಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಯಾವ ವಡವೆಯನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು. ಮೊದಲನೆಯ ಪತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎರಡನೆಯವನ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ನಾಯಕಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಒಡತಿಯಂತೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಳು.

ನಾಯಕನ ಮೊದಲಿನ ಪತ್ನಿಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪುನರ್ಭೂಮಿ ನಾಯಕಿಯು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕುಲಜಾತು ತು ಪ್ರೀತ್ಯಾ ವರ್ತತ ||

ನಾಯಕನ ಮೊದಲಿನ ಕುಲೀನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಪುನರ್ಭೂಮಿ ನಾಯಕಿಯು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಸೇವಕಜನ ರೊಂದಿಗೆ ಸರಳತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದವರೊಂದಿಗೆ ನಗೆ ಯಾಡುತ್ತ ಇರಬೇಕು. ನಾಯಕನ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆದರ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಾಯಕನಿಗೆ ಅಜ್ಞಾತವಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಕುಲೀನ ಪತ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಲಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕಲಹಮಾಡದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಏಕಾಂಶದಲ್ಲಿ ಬಾಬ್ರವ್ಯನು ಹೇಳಿದ (ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದ ಪುರುಷೋಪಸ್ಮೃತಕ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.) ಒಳ ಕಲಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾಯಕನನ್ನು ಸಂಪೋಷಗೊಳಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಕುಲೀನ ಸವತಿಯ ಮೇಲೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬಹು ಆದರದಿಂದ ವಸ್ತ್ರ, ಹೂ ಮೊದಲಾದ ಸುಗಂಧೀ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸೇವಕರು ಮತ್ತು ಮಿತ್ರರು ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಮಧ್ಯದ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು. ಮಿತ್ರರನ್ನೊಡಗೂಡಿ ವನಭೋಜನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು; ದೇವಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹದ ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಾಯಕನ ಪ್ರೀತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಸುಖವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಭಾಗಿವೃತ್ತ ಪ್ರಕರಣ

ಈ ವರೆಗೆ ನಾಯಕನ ಬಹುಪತ್ನಿಯರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬ ಅಭಾಗಿವೃತ್ತ ನಾಯಕಿಯು ಪತಿಗೆ ಅಪ್ರೀಯಳಾಗಿರುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು. ಅಂಥವಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವರು.

ದುರ್ಭಗಾ ತು ಸಾಪತ್ಯೈಃ ಪ್ರೀತಾ ಯಾ ತಾಸಾಮಧಿಕಮಿವ
ಪತ್ಯಾಪುಷತಃ ಕಿಶ್ಕಾ ಮಾತ್ರೇಯೇತ್ ॥

ಸವತಿಯು ತೋರಿದ ಮತ್ಸರವೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ದುರ್ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಸವತಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾವಳು ಪತಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾಯಕನ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಳೋ

ಅವಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಈ ಅಭಾಗಿ ನಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದ ಸವತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ತೋರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಪತ್ರಚೈದ್ಯಾದಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ನಾಯಕನಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ತೋರಿಸಬೇಕು. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇಂಥ ಅಭಾಗಿ ನಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪತಿಯು ತನ್ನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸವತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವಳ ಕಡೆಗೆ ನಾಯಕನ ಮನಸ್ಸು ಹೊರಳಿ ಅವಳ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೈಗೆ ಎಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕುವುದು: ಅವರಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು, ಮೊದಲಾದ ದಾಸಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಯಕನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥ ವರ್ತನವನ್ನಿಟ್ಟು ಅವರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಾಯಕನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಭಾಗಿ ನಿಯ ಸರಕತನದ ಪಾತ್ರಿಯಾಗಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ಸವತಿಯಿರಿಗಿಂತಲೂ ತಾನು ಮೊದಲಿಗೆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಅವರಂತೆಯೇ ನಾಯಕನು ಕೈಕೊಂಡ ಯಾವುದಾದರೂ ವೃತ್ತೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ತಾನೂ ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಭಾಗಿ ನಿ ನಾಯಕಿಯು ನಾಯಕನ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. 'ನಾಯಕನು ತನ್ನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲು ಬಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿರೋಧ ತೋರಿಸಬಾರದು. ನಾಯಕನ ಸೇವಕ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಇತರ ಸವತಿಯರು ಅಥವಾ ಸೇವಕರಿಗಿಂತ ನಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠಳೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಹೋಗಬಾರದು.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಭಾಗಿ ನಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯವರ್ತನವನ್ನು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅಭ್ಯಂತರ ವರ್ತನವನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೇಳುವರು.

ಶಯನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಾಯಕನು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುವನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟವಿರದಿದ್ದರೂ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಅವನಿಂದ ತಪ್ಪಾದರೂ ಅವನನ್ನು ನಿಂದಿಸಬಾರದು. ಯಾವ ಸವತಿಯೊಂದಿಗೆ

ನಾಯಕನು ಕಲಹಮಾಡುವನೋ ಅವಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನಾಯಕನ ಮುಂದೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗಿ ಅಭಾಗಿನಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗಬಹುದು.

ಯಾಂ ಚ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಾಂ ಕಾಮಯೀತ್ತಾಮನೇನ ಸಹ ಸಂಗಮಯೇ-
ದೋಪಯೇಚ್ಛ ॥

ನಾಯಕನು ಪರಸ್ತ್ರೀಯ ಮೇಲೆ ಗುಪ್ತರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ಷೇಮಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರವರ ಭೆಟ್ಟಿ-ಸಂಭಾಷಣೆ-ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಾಯಕನ ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ಗುಪ್ತಮರ್ಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾಯಕನು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವನು. ನಾಯಕನಿಗೆ ತಾನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೂ ಇವಳ ಪಾತಿವ್ಯತ್ಯವು ನಿಷ್ಕಪಟವಿದೆ ಎಂಬುದು ಖಾತ್ರಿಯಾಗಲು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವನೋ ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಈ ಅಭಾಗಿನಿ ನಾಯಕಿಯು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಯಲ್ಲಿಯ ಅಲಸ್ಯ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟಸ್ವಭಾವ ಇವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯದ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಅಭಾಗಿನಿ ನಾಯಕಿಯು ಇವು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಪತಿಯ ಪ್ರೇಮಾದರಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿ ಸುಖಿಯಾಗುವಳು.

—

ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರಕರಣ

ಭಾರ್ಯಾಧಿಕಾರ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಭಾರ್ಯಾಯಾಂ+ಅಧಿಕಾರಃ ಎಂಬ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ, ಭಾರ್ಯಾಯಾಂ+ಅಧಿಕಾರಃ ಎಂದು ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಸಮಾಸವನ್ನಡ್ಡ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರ್ಯೆಯ ಅಧಿ

ಕಾರವು ಹೇಗೆ ನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾಯಕನ ಅಧಿಕಾರವೂ ಭಾರ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ನಾಯಕಿಯು ನಾಯಕನ ವಶಳಾಗಿಯೂ ಆತನ ಅನುಕೂಲತೆಯಂತೆ ನಡೆಯಲಾರಳು. ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮತ್ತು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂದು ಎರಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಈ ನಾಯಕನಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿಯೇ ಅವನ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೆ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಹೇಳಿರುವರು.

ಅಂತಃಪುರಾಣಾಂ ಚ ವೃತ್ತಮೇಷೈತೇನ ಪ್ರಕಾರಣೇಷು ಲಕ್ಷಯೇತ್||

ರಾಜನ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಎಕಚಾರಿಣಿ, ಜೇಷ್ಠಾ, ಕನಿಷ್ಠಾ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಭೂ ಮೊದಲಾದ ನಾಯಕಿಯರು ಇರುವರು. ಅವರ ವರ್ತನದ ಸಾದಾರಣ ವರ್ಣನೆಯು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಃಪುರದವರ ವಿಶೇಷ ವರ್ತನವಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದು ರಾಜ ನಾಯಕನ ವರ್ತನದಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ವರ್ತನವೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅಂತಃಪುರದ ಅಂತರರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಾಜರು ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವೃದ್ಧಳಿಗೆ ಕಂಚುಕಿ ಎಂದೆನ್ನುವರು. ಅಂತಃಪುರದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಾಲ್ಯ, ಅನುಲೇಪನ ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ರಾಣಿಯರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕಂಚುಕಿಯು ಅವನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ರಾಜನು ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಂಚುಕಿ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ತಂದ ಸೇವಕರಿಗೆ ತಾನು ಮೈಮೇಲೆ ಧರಿಸಿದ ಅಲಂಕಾರ, ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

**ಅಲಂಕೃತಶ್ಚ ಸ್ವಲಂಕೃತಾಽನಿ ಚಪರಾಂಣಿ ಸರ್ವಾಣ್ಯಂತಃ ಪುರಾ-
ಣೈಕಧೀನ ಪತ್ನೀತ್||**

ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಛಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜನು ದೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಳಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು

ರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ರಾಜನು ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ಅವನ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕುಲೀನತೆಗೂ ವಯಸ್ಸಿಗೂ ಶೋಭಿಸುವಂತೆ ಆಯಾ ರಾಣಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂತೆ ಅವನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ವಿನೋದದಿಂದ ಹರಟೆಹೊಡೆಯುತ್ತ, ಅವರ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. - ರಾಜನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೇವಲ ತಾನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿವಾಹಿತ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪುನರ್ಭಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ತತೋ ವೇತ್ಯಾ ಅಭ್ಯಂತರಿಕಾ ನಾಟಕೀಯಾತ್ಮ |
ತಾಸಾಂ ಯಥೋಕ್ತಕಕ್ಷಾಣಿ ಸ್ಥಾನಾನಿ ||

ಪುನರ್ಭಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದ ನಂತರ ಜನಾನುಜಾನಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ವೇಶ್ಯೆಯರಿಗೂ ಅನಂತರ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆಂದು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಅವರವರ ಭಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜಭವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಆವಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಿತ ರಾಣಿಯರಿಗೆ ಇರಲು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಹೊರಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಭಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆಯರನ್ನಿಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೊರಗಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ, ಅವರವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳವಾಗುವುದು. ಎಂದು ಗಣಕಪುತ್ರನು ಹೇಳುವನು.

ರಾಜನು ಇಂದು ಯಾರಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಸರತಿ ಇದೆಯೋ ಅವಳು, ರಾಜನು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಸರತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೋ ಅಂಥವಳು ಮತ್ತು ಯಾವ ಅರಸಿಗೆ ರಜೋದರ್ಶವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಅರಸಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಾಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ನೊಡಲಾದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ವಾಸಕಪಾಲಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅವರವರ ಸುಧಾತ್ಮದ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಎದ್ದ ನಂತರ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿ

ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವಾಗ ವಾಸಕಪಾಲಿಕೆಯು ಇಂದು ಇಂಥವಳಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಇಂದು ಇಂಥವಳ ರಜೋದರ್ಶನವಾಗಿದೆ, ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅರಸನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ತತ್ರ ರಾಜಾಯಾನ್ ಗೃಣ್ಣೀಯಾತ್ ಸ್ಯಾ ವಾಸಕಮಾಜ್ಞಾಪಯೇತ್ |

ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅರಸನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನೋ ಆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ 'ಇಂದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಅರಸನು ಇರಲು ಬರುವನು. ನೀನು ಆದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡು' ಎಂದು ವಾಸಕಪಾಲಿಕೆಯು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಉತ್ಸವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕುಶೀನತಿ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸನ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಮಧ್ಯಪಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಾಯನವಾದನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ ರಂತೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಜನರು ಗಾಯನ-ವಾದನಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾಯಕರ ಅಥವಾ ವಾದನಕಾರರ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ನಾಗರಿಕರು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪರಕೀಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಮೊದಲಿಗೆ ಅವನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವನೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದ ಜನರು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಗೊಂದಲವಾಗಲಾರದು ಗಾಯನವಾದನ ದಂಥ ಆನಂದದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವಾಗ ಅವಳನ್ನು ನೋಯಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರಕರಣವು ಸಮಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಸನಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ರಾಣಿಯಿರುವಂತೆ ಪ್ರಜೆರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹು ಪತ್ನಿಯಿರುವ ಸಂಭವವುಂಟು; ಅಂಥವರು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಂದಿಗೆ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರೋಧಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ.

ಪುರುಷಸ್ತು ಏಹಂದಾರಾಂಸಮಾಹೃತ್ಯ ಸಮೋಽಭವೇತ್ |
ನ ಚಾವಜ್ಞಾಂ ಚತೇದಾಸು ವ್ಯಲೀಕಾನ್ಯ ಸಹೇತ ಚ ||

ನಾಯಕನಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಪತ್ನಿಯರಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನ ವಾಗಿರಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬಳ ಮೇಲೆಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೇಮಮಾಡ ಬಾರದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಪತ್ನಿಯು ಕುರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವಳ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಒಬ್ಬಳು ಏನಾದರೂ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವಳನ್ನೆಂದೂ ಕ್ಷಮಿಸಬಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಪರಾಧ ವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದರೆ ಅದೇ ಸ್ತ್ರೀಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಪುನಃ ಅಪರಾಧವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು.

ಎಕಸ್ಯಾಂ ಯಾ ರತಿಕ್ರೀಡಾ ವೈಕೃತಂ ವಾ ತರೀರಜಮ್ |
ವಿಸ್ತಂಭಾದ್ವಾಪ್ಯುಷಾಲಂಭಸ್ತಮನ್ಯಾಸು ನ ಕೀರ್ತಯೇತ್ ||

ಚಿತ್ರರತದಂಥ ಸುರತ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯಾವುದಾದ ರೊಂದು ಸುರತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ತೋರಿದ ಸಮಾಗಮ ಚಾತುರ್ಯ ಅಥವಾ ಅಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಅದರಂತೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ಗುಹ್ಯೇಂದ್ರಿಯದ ಮೇಲಿದ್ದ ಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಅವಳು ನಾಯಕನಿಗೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾಯಕನು ಎರಡನೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಾರದು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ನಾಯಕಿಯ ಮನಸ್ಸು ನಾಯಕನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಪಡುವಂಥಾದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಜನ ಪತ್ನಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬಾರದು. ಅವರು ಅಕಾರಣವಾಗಿ ದೂಷಣವನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ಮುಂಜಾ ಗ್ರತೆ ಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನಾಚುವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಸವತಿಯರಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವವಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಇದಾವುದನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಪತಿ ಸೇನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನಿನಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆದರದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ವನವಿಹಾರವು ಪ್ರಿಯ ವೆನಿಸುವದೋ ಅಂಥವಳನ್ನು ವನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕು. ವಿಲಾಸಿನಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸುಖಭೋಗದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಬಂಧುಬಳಗದವರ ಸನ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವಳ ಬಂಧುಬಳಗದವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಮಾಡಿ, ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಗುಪ್ತ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮಗದೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಪ್ರೇಮ ದಿಂದ ಅನುಕೂಲಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಯುವತಿಶ್ಚ ಚಿತ್ತಕ್ರೋಧಾ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವರ್ತಿನಃ |

ಕರೋತಿ ವಶ್ಯಂ ಭರ್ತಾರಂ ಸಪತ್ನಿಶ್ಚ ಧಿತಿಶ್ಚ ತಿ ||

ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಏಕಚಾರಿಣಿ ಮೊದಲಾದ (ತನಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ) ರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರ ವರ್ತನವನ್ನಿಟ್ಟರೆ, ಪತಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ವಾತ್ಸಾಯನ ಮುನಿಯು ಬರೆದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಮಸೂತ್ರ ದಲ್ಲಿಯ ಭಾರ್ಯಾದಿಕಾರಿಕವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧಿಕರಣ ಸಮಾಪ್ತ.

ಅಧಿಕರಣ : ೫

ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನದ ವಿಮರ್ಶೆ

ಮೊದಲನೇ ಅಧಿಕರಣದ ಮೊದಲನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ “ಕಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಂಪರೆ”ಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಈ ಸಂಗತಿಯ ಕೂಲಕುಂಷ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತವು ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯಿತ್ತೆಂದೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪರಧರ್ಮೀಯರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಭಾರತವು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಿತಲ್ಲದೆ, ಇದು ಅದರ ಸಭೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳೆಟ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಪುರುಷರು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವಿಷದಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ವೇದದಿಂದಲೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕಾಮಾತುರಳಾದ ಪರಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ವತಃ ತಾನಾಗಿಯೇ ಪರಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹಾಸಿಗೆಯತನಕ ಆತ್ಮಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ ಉಪವಾಸವಿದ್ದವನಿಗೆ ಅನ್ನಹಾಕುತ್ರಿ(ನೆಂಬುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ) ಜೊರತು ಅನ್ಯತಾ ಅಲ್ಲ. ಹಲಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜತೆಗೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರವಂತರಾದ ಪುರುಷರು ಗಮನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿರಾಧಿವೀರನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಹಾಸಿಗೆತನಕ ಬಂದ ಉರ್ವಸಿಯನ್ನು ಚಂದ್ರವಂಶದ ಜನನಿಯೆಂದು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದನು. ಅದರಂತೆಯೇ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ ತಾಯಿ, ಅಕ್ಕ ತಂಗಿ ಅಥವಾ ಮಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತ್ಯಾಗಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಧರ್ಮವಂತನಾದ ಯಮಧರ್ಮನನ್ನು ಅವನ ತಂಗಿಯು ಲೋಕೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪರಾವೃತ್ತಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಮಾತುರ ಸ್ವರದಿಂದ ಅವನನ್ನು “ಈ ಸ್ಥಳವು ಆತ್ಮಂತ ಏಕಾಂತವಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬೋಗ್ಯಳಿದ್ದೇನೆಲ್ಲದೆ, ನನ್ನ ಕೂಡ

ಸಹವಾಸಮಾಡಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಮ ದೇವನು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದರೆ— "ನೀನು ನನ್ನ ತಂಗಿಯರುತ್ತೀ, ಅದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಯಾವ ಯಾವ ಚೀಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅವು ತಂಗಿಯರು ಮಾಡುವಂಥವಲ್ಲ. ಇದಾದರೂ "ಸಲಿಕ್ಷಾ ಯದ್ ವಿಷೇಷೋಽವಧತಿ" ಬೇರೆ ಜನರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗಳವಿಯೇ ಹೊರತು ತಂಗಿ-ತಾಯಿ ಮುಂತಾದವರು ಮಾಡುವಂಥವಲ್ಲ. ಯಾವ ಗಂಡಸು ಇಂತಹ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂತಹ ಬಂಧುವೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರ ಆದರೆ "ಪಾಪಮಾಹುರ್ಯಃ ಸ್ವಸಾರಂ ನಿಗಚ್ಛತ್" (ಇಂತಹ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನು ಸರಾತಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ). ಎಂದು ವಜ್ರವಾಸಿ ಹೇಳುವಂತೆ ತಾಯಿ-ತಂಗಿಯರ ಜತೆಗೆ ಸಂಗಮಾಡುವವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗುತ್ತದೆ." ಇದರಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುವದೇನೆಂದರೆ, ತಾಯಿ-ತಂಗಿ ಮುಂತಾದ ಯಾರ ಕೂಡಾದರೂ ಇಂತಹ ವ್ಯವಹಾರವಾಗುವದಿದ್ದರೆ, ಆ ದೇವಿಯರು ಎಷ್ಟೊಂದು ನಾಚಿಕೆಗೀಡುಮಾಡಿದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಸಂಯಮದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಇದರ ಹೊರತು ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪಾಪವಿಲ್ಲವೋ ಈ ಮಾತನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಕಾನುಸೂತ್ರಕಾರರು ಮೇಲಿನ ಕಾರಣಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತವಾದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಇರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಾದರೂ ಅವರ ಕರ್ಮಗಳು ಅಖಂಡವಾಗಿಯೂ ನಿಷ್ಪಾಸಿಯದ್ದಾವೆಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಅವಕಾಶಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮಾಡಲು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಕೋಕನು ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪಾಪಕಾರಿಯೆಂದೇ ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, "ನ ಶರೀರಂ ಪುನಃ ಪುನಃ" ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಲೋಪವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಶರೀರ ರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿರಬಹುದರೂ ವಾತ್ಸಾಯನನು ಈ ಪಾಪ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ? ಎಂಬುವ ಶಂಕೆ ಬರು

ತ್ತದೆ. ಈ ಶಂಕೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ವೈದ್ಯಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ ವೈದ್ಯಕವೂ ಪರಸ್ಪ್ರೇಗಮನವು ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತದೆಯಾದರೂ, ಕಾಮಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪಾಪದ ಫಲವು ಪುಣ್ಯದಾಯಕವೂ ಅದರಂತೆ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವು ಪಾಪದಾಯಕವೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಆಗದಿರುವಂತೆ, ಪರಸ್ಪ್ರೇಗಮನವು ಯಾವದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಎಂದಿಗೂ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಲ್ಲ; ಪಾಪವೆಂದೇ ಸರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಉಳಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾರ್ವಭೌಮಿತ್ವವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಹೇಳುವ ಪರನಾರೀಗಮನದ ಕಾಲ-ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣ-ಭಾವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಕಾಮಜ್ವರದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ-ಯಾವ ಅವಸ್ಥೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವೈದ್ಯಕವು ಈ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವುಗಳ ಉಪಾಯವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗುವದು. ಕಾಮಜ್ವರದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಂಗಸೇನನು ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ:

“ಕಾಮಜಿ ಚಿತ್ತವಿಭ್ರಂಶಸ್ತಂದ್ರಾಲಸ್ಯಮುಭೋಜನಮ್ |

ಹೃದಯ ವೇದನಾ ಚಾತ್ಯ ಗಾತ್ರಂ ಚ ಪರಿಶುಷ್ಯತಿ||”

ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಪುರುಷನಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಪುರುಷನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜ್ವರ ಬರುತ್ತವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಮಜ್ವರವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮತಿ-ಭ್ರಂಶ, ತಂದ್ರಿ, ಆಲಸ್ಯ, ಊಟದಲ್ಲಿ ರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿರುವದು, ಹೃದಯ ವೇದನೆ ಮತ್ತು ಶರೀರವು ಶುಷ್ಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಾಗ್ಭಟನು ನಿದಾನಸ್ಥಾನದ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ:—

“ಕಾಮಾವ ಭ್ರಮೋವಪುಚಿದಾರೋ ಹ್ರಿದ್ರಾಧೀಭೃತಿಕ್ಷಯಃ||

ಕಾಮದಿಂದ ಭ್ರಮೆ, ಅರುಚಿ, ನೀರಡಿಕೆ, ಲಜ್ಜಾ, ನಿದ್ರೆ, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಧೃತಿ ಇವುಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ನಿತಾಂತ ಸತ್ಯವನ್ನೇ

ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು “ಕಾಮಾತುರಣಾಂ ನ ಭಯಂ ನ ಲಜ್ಜಾ”
ಅಂದರೆ ಕಾಮಾತುರರಿಗೆ ಯಾವದೇ ತರದ ಅಂಜಕೆಯಾಗಲೀ ನಾಚಕೆ
ಯಾಗಲೀ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಾಣ್ಣಾಡಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತರ
ಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕಾಮಜ್ವರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ:—

ಮೂರ್ಛಾಂಗಳಮುದ್ರಸ್ತು ಸ್ತ್ರೀನೇತ್ರ ಚಾಪಲ್ಯಂ ಕುಚವಕ್ರಯೋಃ |
ಸ್ತೋದಃ ಸ್ವಾದಾಹ್ವದಿ ದಾಹಶ್ಚ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಕಾಮಜ್ವರಿ ಭವೇತ್ ||

ಮೂರ್ಛೆ, ಮೈಮುರಿಯುವದು, ನೀರಡಿಕೆ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಚಲತೆ
ಮೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಚಲತೆ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಚಪಲತೆ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಂಜಕೆ
ಮತ್ತು ಎದೆಗುಡಿ ಇವು ಆಗುತ್ತವೆ. ಸ್ತ್ರೀಯ ಕಾಮಜ್ವರ ಉಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ
ಭಾವಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಉಪಾಯಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವು
ಯಾವುವೆಂದರೆ:—

ಸಂಧ್ಯಾಯಾಂ ಸಂಸ್ತರಃ ಕಾರ್ಯಃ ಸುಗಂಧೈಃ ಕುಸುಮೈರ್ಭೂತಮ್
ಕ್ರೀಡನೀಯಂ ಸ್ವಕಾಂತೇನ ಸಹ ರಾತ್ರೌ ತಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯಾಃ ||

ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಯಾವ ಪ್ರೀಯ
ತಮನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವನ ಕೂಡ ಆಡಬೇಕು.
ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಾಮಜ್ವರದ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ಅವರು ಯಾವಾತನ
ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಉದ್ವಿಗ್ನತವಾಗಿದೆಯೋ ಆತನ ಸಂಗದಿಂದ ಶಾಂತವಾಗು
ತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಪುರುಷರ ಕಾಮಶಾಂತಿಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ಕಾಮ್ಯನ್ಯಾಯ್ಯಾಃ ಸದ್ವಾಕ್ಯಮೇವ ಚ, ಆಶ್ವಾಸನೇತ್ವಲಾಭೇ
ನ ವಾಯೋಃ ಪ್ರತಮನೇನ ಚ |

ಹರ್ಷಾತ್ಯತ್ಯ ತಮಂ ಶಾಂತಿ ಕಾಮಕ್ರೋಧಭಯಜ್ವರಾಃ ||

ಕಾಮಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯರ ಮಧುರವಚನಗಳೇ ಶಾಂತಿಯನ್ನು
ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುತ್ತವೆ. ಮಿತ್ರರು ಯಾವಾಗ “ಮುಂಡವು ಒಂಡದಿಂದ

ಬೇರೆಯಾಗುವದಿದ್ದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಾವು ಸಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನೀವು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಇರಿ" ಎಂದು ಯಾವಾಗ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಅದರಿಂದಲೂ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಯಾರ ವೇದನೆಯು ಇದರಿಂದ ಶಮನವಾಗದಷ್ಟು ಏಕೋ ಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಯಾವಾತನ ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವಾತಳ ಕಾರಣವಾಗಿ ಈ ಜ್ವರವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ, ಅವನ ಇಲ್ಲವೆ ಅವಳ ಕ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸನ್ನಿಧಾನವೇ ಕೊನೆಯ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಉಪಾಯಗಳಿವೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸತ್ಯವಿರದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದರ ಇಂಗಿತವು ಪರಸ್ಪ್ರೀಗಮನವು ಪಾಪಕಾರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸೂತ್ರಕಾರರದ್ದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದರಂತೆ ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರ ಮನೀಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಇಂಥ ಇಚ್ಛೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭೂತವಾದರೂ ಪಾಪಕರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅದರಂತೆ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಕೂಡ ಪರಸ್ಪ್ರೀಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವ ಕಾರಣ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಅದನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕಾರಣವು ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವೂ ಅವರನ್ನು ದೂರವಿರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದೆ. ಸೂತ್ರಕಾರರ ಉದ್ದೇಶವು ಸಭೃತೆಯದಿದ್ದರೂ ಪರಸ್ಪ್ರೀಯರನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಎಂಬುವ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಂಕೆಗೆ ಸೂತ್ರಕಾರರ ಉತ್ತರವೇನೆಂದರೆ: ಪರಸ್ಪ್ರೀ ವಶೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದ ಉಪಾಯ ಹಾವ ಭಾವಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಅವರು ವಶರಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಅವೇ ಉಪಾಯಗಳು ಸ್ವಯಂವರ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಭಾರ್ಯೆಯನ್ನು ಆರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾದ, ವಯಸ್ಕ; ಸ್ವಯಂವರ ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶನ್ಮಯರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದ್ದ ಯುನಕರನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ

ವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ವಿಷಯಕ್ಕೆನೇ ಈ ಅಧಿಕರಣವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಅನ್ಯ ವಿವಾಹಿತ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆನೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಕನ್ಯಾಸಂಪ್ರಯುಕ್ತಕ ಅಧಿಕರಣವು ಇರುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನಿಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುವ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇನೆಂದರೆ: ಮೊದಲಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಯಿತು, ಆದರೆ ಇನ್ನು ತುಸು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ವಿವಾಹಗಳಿರುವದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅವು ಅಪೂರ್ಣವೆದ್ದದರಿಂದ, ಅವುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವಾಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ,

ಯಾವಾಗ ಕನ್ಯೆಯು ದೊಡ್ಡವಳಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬನಮೇಲೆ ತುಸು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಗದೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ. ಪೂರ್ಣ ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿ ಸಂಭೋಗವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ (ಕುತೂಹಲದಿಂದ) ಆದರೆ, ಪ್ರಕಟಳಾಗಲ್ಲ. ಪ್ರಕಟಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವಳ ತಾಯಿ-ತಂದೆಯರು ಆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಅನ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನಕಾರರು ಅವಳನ್ನು ಅವನವಳೆಂದು ತಿಳಿದೂ ಕೂಡ ತಾವೇ ಅವಳನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವ ಉಪಾಯಗಳೂ ಕೂಡ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯಗಳೇ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಹಿತಕಾರಕವಿರುವದರಿಂದ ವಾತ್ಸಾಯನನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ಯೆಯು ಸಂಭೋಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ-ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವನ ಕೂಡ ಲಗ್ನವಾಗದೇ, ಅವಳು ಅವನ ಮನೆಯಾಕೆ ಆಗದಿರುವಾಗ, ಅವನವಳು ಹೇಗೆ? ಎಂಬುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅವಳ ತಾಯಿ-ತಂದೆಯರು ಅನ್ಯತ್ರ ಅವಳ ವಿವಾಹವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವಾತನಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹೃದಯ ನಟ್ಟುಹೋಗಿದೆಯೋ ಅವನವಳೇ ಅವಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ನೈತಿಕ ಬಂಧನವು ಲಗ್ನಬಂಧನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದಮೇಲೆ ಅವಳು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಪರಕೀಯಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು?

ವಾತ್ಸಾಯನನ ಉದ್ದೇಶವು ಕೇವಲ ಭರತಖಂಡಕ್ಕಷ್ಟೇ ಮೀಸಲಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದದ್ದು. ಅವನ ಕನ್ಯಾಸಂಪ್ರಯುಕ್ತಕ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕರಣಗಳು ಅನ್ಯ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥವಿವೆ ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕನ್ಯೆಯರು ವಿವಾಹಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ಯೆಯರೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೋ, ಅದರಂತೆ ಕಲಿತೂ ಅನ್ಯಕಡೆಗೆ ಲಗ್ನ ನಿಶ್ಚಯನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ವರಸಂಜೋಧನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಜನರ ಕೂಡ ಕಲಿತು ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೋ, ಇದರಂತೆ ಪುರುಷರದ್ದೂ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿಕರಣವು ಮುಖ್ಯತಃ ಅಂಥವರ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಆದೆ.

ಇಂಥ ಉಪಾಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಜನರ ಎದುರಿಗೆ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾವೆಂದು ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇಂಥ ಉಪಾಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಎಂದಿನಿಂದ ಬೇಕಾಯಿತೋ ಆ ದಿನದಿಂದಲೇ ಇವು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗಂತೂ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ, ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಕೇವಲ ಇವುಗಳ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪೈ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮುಷ್ಯೋದ್ದೇಶವು ಕಾಮೀ ಜನರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲದೆಂಬುದೇ ಇದೆ. (ಯಾವದೊಂದು ವಿಷಯದ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನವು ಆ ವಿಷಯದ ಒಳಿತು ಕೇಡುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಅರಿವಿದ್ದವರು ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಒಳಿತುಗಳನ್ನೇ ಉಪಭೋಗಿಸಿ; ಕೆಡಕನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೂ ದೂರವಿರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದೇ ಇದರ ಇಂಗಿತ. ಅನು.) ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಉದ್ದೇಶವು ಲೋಕವಿದ್ವಂಸಕವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಂಸಾರದ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಪ್ರಯಾಸ.

ಅಧ್ಯಾಯ : ೧

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷತೆಲಾವಸ್ಥಾಪನ ಪ್ರಕರಣ

ಕನ್ಯಾಪುನರ್ಭೂನಾಯಿಕೆಯೋಃ ಸಮಾಗಮೋಪಾಯಃ ಸವಿತೇಷ
ಉಕ್ತಃ । ತತ್ರ ಶ್ವೇತ್ಪ್ರಾಯಾಃ ಕಾಮ ಏವ ಪರದಾರೀಭ್ಯೋರ್ಥ-
ಕಾದಾವಿತಿ ತತ್ತಮಾಗಮೋಪಾಯದರ್ಶನಾರ್ಥ ಸೈತಿಕಾತ್ಮಾ
ಕ್ವಾರದಾರಿಕಮುಚ್ಯತೆ ॥

ಕನ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ಭೂ ನಾಯಿಕೆಯರ ಸಮಾಗಮದ ಉಪಾಯ
ಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಕಾರ್ಯವೂ
ಕೂಡ ಉಪಯೋಗಕರವಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಂಡತಿಯರಿಂದ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ
ಕಾಮ ಇವೆರಡೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆಯಾದುದರಿಂದ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನದ
ಉಪಾಯಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ವೈಶಯಿಕ (ವೇಶ್ಯೆಯರ ಸಂಬಂಧ)
ಪರವಾರಿಕ ಅಧಿಕರಣವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಏನು;
ಅನ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬರದಿರುವದರಿಂದ, ಏಕೆಂದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ
ಸ್ವಭಾವ ಪರಿಚಯವೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ನಂತರ ಅನ್ಯ
ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ
ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೇ—

ಪರಪಂಗೈಹಿತಾಸು ಕಾಮಃ ಪ್ರತಿಸಿದ್ಧ ಇತಿ ಚೇದಾಹ ॥

ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಕಾಮುಕ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ನಿಸಿದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳು
ತ್ತಿರುವಾಗ ಏನು ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ? ಇದರ
ಉತ್ತರವನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಕಾರಣಾಃ ಪರಪಂಗೈಹೋಪಗಮಾಃ ॥

ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಅವುಗಳನ್ನೇ
ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳು:

ತೇಷು ಸಾಧ್ಯತ್ವಮನಶ್ಚಯಂ ಗಮ್ಯತ್ಸಮಾಯಾತಿಂ ವೃತ್ತಿಂ ಚಾದಿತ
ಏವ ಪರೀಕ್ಷೇತ ||

ಪರಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಲೆಹಾರುವಂತೆ ಇರದಿದ್ದರೆ, ಸಿಗುವಂತಿ
ದ್ದರೆ, ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಂಬುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು
ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳಾದಮೇಲೆ
ಅವಳನ್ನು ಸಾಕುವದು ಸಾಧ್ಯವೇ, ಎಂಬುದರ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕು.
ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಲೆಕೂದಲು ಉದುವಂತಿರಬಾರದು. ಅದರಂತೆ ಅವಳು
ಗೂಢಳೂ-ಹುಚ್ಚಿಯೂ ಇರಬಾರದು. ಅವಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತನ್ನ
ಕ್ರಭಾವವು ಏನಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವಳನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಮೇಲೆ
ಯಾವ ಲಾಭವಾಗಬಹುದು? ಎಂಬ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ
ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ
ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ; ಅದನ್ನು ಮಾಡದ ವಿನಃ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿಮಿತಕ್ಕೆ
ಬರದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅವಶ್ಯವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಯದಾ ತು ಸ್ಥಾನಾತ್ ಸ್ಥಾನಾಂತರಂ ಕಾಮಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯಮಾನಂ
ಪಶ್ಯೇತ್ ದಾತ್ಮತರೋರೋಪಘಾತತ್ರಾಣಾರ್ಥಂ ಪರಪರಿಗೃಹಾಣಭ್ಯು
ಪಗಚ್ಛೇತ್ ||

ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಬೇಕಾಗು
ತ್ತದೆಯೋ; ಆಗ ಶರೀರ (ಆರೋಗ್ಯ) ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ
ಜತೆಗೆ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಪರಸ್ತ್ರೀ
ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲೆಯಬೇಕೆಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೇ
ಇಚ್ಛಾರೂಪದ ಕಾಮವು. ಈ ಕಾಮದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯಾ
ವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಗಮಿಸದ ವಿನಃ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿಮಿ
ತಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಆಗಿಯೂ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಾಮದ ಅವಸ್ಥೆಗಳು ಹತ್ತು ಅನೇ. ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು
ರತವಿಶೇಷ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳ
ಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾಕ್ಯಾಯನ ಕಾಮದೂತ

ಚತುಃಪ್ರೀತಿಮಾನಸಂಗೆಸಂಕಲ್ಪೀತ್ಪ್ರೀತಿದ್ವಾಚ್ಛೇದಸ್ತನುಕಾ
ವಿಷಯೇಧ್ಯಾವ್ಯವೃತ್ತಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಾಪ್ರಕಾಶ ಉನ್ಮಾದೋಮೂರ್ಛಾ
ಮರಣಮಿತಿ ತೇಷಾಂ ಲಿಂಗಾಢಿ ||

ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದ ಮಿಂಚು, ಮನಸ್ಸಿನ ಆಸಕ್ತಿ, ಸಂಕಲ್ಪ
ಜನನ ನಿದ್ರೆಬರದಿರುವದು, ದುರ್ಬಲರಾಗುವದು, ವಿಷಯೋಪಭೋಗ
ಗಳಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿ ಇರದಿರುವದು, ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದು, ಹುಚ್ಚು, ಮೂರ್ಛೆ
ಮತ್ತು ಮರಣ ಈ ಹತ್ತು ಕಾಮದ ಅವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಒರ್ವ ಸುಂದರ
ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಅವಳ ಕೂಡ ರತಿಕೇಳಿಯನ್ನು ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂದು ಪುರುಷನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾರೂಪಿಯಾದ ಕಾಮವು ಉತ್ಪನ್ನ
ವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಮತ್ತು ಅದರ ನಂತರ ಅವನ ಕಂಠುಗಳು ಅವಳ
ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಚಲವಿಚಲ(ಚಂಚಲ)
ವಾಗಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವಳನ್ನು ಕೂಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸು
ನಡುತ್ತದೆ. ಈ ಆಸಕ್ತಿಯ ಹಿಂದೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು
ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಲಿ? ಎಂಬುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.
ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಎನನ್ನು ಹೇಳಲಿ ಎನನ್ನು ಬಿಡಲಿ? ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ
ಸಂಕಲ್ಪವಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು?
ಒಂದೇ ಸವನೆ ನಿದ್ರೆಗೆಟ್ಟರೆ ದೇಹ ಕೃಶವಾಗುವದು ಅನಿವಾರ್ಯ
ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಮನಸ್ಸು ಜಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಪ್ರಿಯತಮ
ಳಲ್ಲಿಯೇ ನಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಬುದ್ದಿಗೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು
ಉರಿಯುವ ಕೊಳ್ಳೆಯಂತೆ ಹೇಗೆ ಹತ್ತಬಹುದು? ಯಾವಾಗ ವಿಷಯ
ಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲುವದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ನಾಚಿಕೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ಇರ
ಬೇಕು? ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯರಾಗುವ ಕಾರಣ ಗುತುಜನರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆದ
ರಿಕೆಯೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ನಾಚಿಕೆಯೂ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇರದಂತೆಯಾದ
ಮೇಲೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದನಂತರ ದೇಹಾದೋಗ್ಯವು
ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಮೂರ್ಛೆ ಬರಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಂತರ ಈ ದುಃಖ
ಜೀವನದ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿಯು ಹಾರಿಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹತ್ತು ಕಾಮದ
ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾಮವು
ಅವುಗಳದೇ ಆದ್ದು. [ಕಾಮದ ಈ ಹತ್ತು ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚತರವಾದ

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ನಾಯಕ-ನಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಸಗಳ ಸಂಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಕಥೆಯನ್ನಾಗಲಿ; ಕಾವ್ಯ-ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಗಲಿ; ಹೆಣೆದದ್ದು ಬಹುತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿಂದೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಶಕುಂತಲೆ, ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶಿ ಅದರಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಿಗಳ ನಾಟ್ಯಸಾಹಿತ್ಯವು ಇದರಿಂದಲೇ ಸುರುವಾಗುವೆ. ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಿವೆ ಆದರೆ, ಮಾಲತೀ ಮಾಧವದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಮಸೀಡಿತನಾದ ಮನುಷ್ಯನ ಅವಸ್ಥೆಯು ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಹೃಯಂಗಮವಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಯಕನ ನೃತ್ಯವರ್ಣನೆಯು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತೃಣಪ್ರಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿದರೂ ಅವನ ಸಹಾಯಕರು ಅವನನ್ನು ಸಾಯಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ವಿಯೋಗ ವೃಥೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದ ನಾಯಕನು ಸಾವಿಗೆ ಅಂಜುವಂತಿದ್ದರೆ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯವು 'ಜಿಲ್ಲರೆ' ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ನಾಯಕನನ್ನು ಸಾವಿನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ತರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ಅವನನ್ನು ಸಾಯಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉರ್ದು ಅಥವಾ ಫಾರಸೀ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ನಾಯಕನನ್ನು ಗೋರಿಗೆ ಕಳಿಸದ ಏನು ಅವರಿಗೆ ಅನಂದವೇ ಇಲ್ಲ. ಗೋರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ಒದ್ದಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಲೈಲಾ-ಮಜನು' ಈ ನಾಟಕ. ಅದರ ಹಿಂದೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿಲ್ಲ. ಅನು.)

ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಶೀಲ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪರಿಚ್ಛೇ.

ತತ್ರಾಕ್ಷತತೋ ಲಕ್ಷಣತತ್ತ್ವ ಯುವತ್ಯಾಃ ಶೀಲಂ ಸತ್ಯಂ ಶೌಚಂ ಸಾಧ್ಯತಾಂ ಚಂಡವೇಗಾಂ ಚ ಲಕ್ಷಯೇದಿತ್ಯಾಚಾರ್ಯಃ ||

ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಯುವತಿಯ ಶೀಲ, ಸತ್ಯ, ನೀತಿ ಮತ್ಯೈ, ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂಡವೇಗ ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ದೆಂದು ಆಚಾರ್ಯರ ಮತವಿದೆ. ರಾಗವರರಾಗಿ ವರಸ್ತ್ರೀಗಮನವನ್ನು ಮಾಡುವದಿದ್ದರೆ ಅವಳ ಸಭಾವ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ವ್ಯಭಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವದು.

ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿಕಾಗ್ರಾ ವಾಮಪದೇ ಸ್ವಾಕ್ಷೃದೇಶಿನೀ ಯಸ್ಯಾಃ |

ಹೀಣಾಗ್ರಮಧ್ಯಮಾ ವಾ ಸ್ಪೃಶತಿ ನ ಭೂಮಿಂಶ ನಿಷ್ಠಾ ವಾ ||

ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಎಡಗಾಲ ಹೆಬ್ಬರಳಿನ ಹತ್ತಿರದ ಬೆರಳು, ಹೆಬ್ಬರಳಿನ ಕೈಂತಲೂ ಉದ್ದವಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾವಳ ಕಿರುಬೆರಳಿನ ಹತ್ತಿರದ ಬೆರಳು ಚಿಕ್ಕದು ಮತ್ತು ನಡು ಬೆರಳು ದೊಡ್ಡದಿದೆಯೋ, ಮತ್ತು ಯಾವಳ ಕಿರುಬೆರಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಭೂಮಿಗೆ ಹತ್ತುತ್ತವದಿಲ್ಲವೋ ಇಂಥ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯು ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ತದನಂತರ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಕಿರುಬೆರಳಿನ ಹತ್ತಿರದ ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಉರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವಳು ಹಿರಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೋ ಯಾವಳು ಹಳದಿ ಕಂಠಿನವಳಾದ್ದಾಳೋ ಯಾವಳು ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೇ ನಗುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥವಳು ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರವಂತೆ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ೧೯ನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ೨೬ನೇ ಶ್ಲೋಕದ ತನಕ ಬೆರಳಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ— ಯಾವಳ ಕಿರುಬೆರಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವದಿಲ್ಲವೋ ಅವಳು ಪತಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಪರಪುರುಷನನ್ನು ಕೂಡುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವಳ ಅನಾಮಿಕೆ (ಕಿರುಬೆರಳಿನ ಹತ್ತಿರದ್ದು) ಯದು ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವಳು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬೆರಳು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಕಲಹ ಪ್ರಿಯಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವಳ ನಡುಬೆರಳು ಚಿಕ್ಕದಿದೆಯೋ ಅವಳು ನಿರಂತರವೂ ಪರಪುರುಷರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹೇಗಿದ್ದು ಆ ಬೆರಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತದಿದ್ದರೆ ಮೂವರು ಪತಿಗಳನ್ನು ಅವಳು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು. ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಾಧಾರವಾಗಿ ಕೋರನು ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವಳ

ಬೆರಳುಗಳು ಬಡಕಲಾಗಿ ಮತ್ತು ಗಡುತರಾಗಿ ಅಂಕಡೊಂಡಾಗಿದ್ದು ಅವು ಒಂದರಮೇಲೊಂದು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವಳು ಅನೇಕಾನೇಕ ಪತಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಂದು ಕಡೆಗೆ ದಾಸಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನೆಲದಮೇಲಿನ ಮಂಚಿನ ಕಣಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೂರುತ್ತಾಳೋ ಆ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯು ವಂಶವನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಂತೆ ಸಾಮುದ್ರಿಕಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ವಸ್ತ್ರಮುಚ್ಚಿದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಕನು ಕಾಲು ಬೆದಳುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೇ ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ವಾತ್ಸಾಯನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ವ್ಯಭಿಚಾರಾಧಾತ್ಯತಿಲಕ್ಷಣಯಃ ; ಗುಣಾದಿಂಗಿತಾರಾಭ್ಯಾ ಮೇಕಃ |
ಪ್ರವೃತ್ತಿರ್ದೋಷಧ್ಯವ್ಯಾಯೋಃ ಸತ ಇತಿ ವಾತ್ಸಾಯನಃ ||

ಇದರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತವೇನೆಂದರೆ— ಸ್ತ್ರೀಯ ಶರೀರ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯಾಗುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇಂಗಿತ ಮತ್ತು ಆಕಾರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಜಾತಿಯ ವೇಶ್ಯೆಯು ವ್ಯವಹಾರ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸೂಳೆಯಾಗುವಂತೆ, ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯಂತೆ ಕಾಲಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಗರತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಾಯನನದೂಅನುಭವವಿರಬೇಕು. ಅನು.)

ಆಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣಯೋಗಪಾದನಂತರವೂ ಶೀಲ, ಸತ್ಯ, ಮತ್ತು ನೀತಿಮತ್ತೆಯ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಅವಳು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯಳೋ ಅಥವಾ 'ದುಸ್ಸಾಧ್ಯಳೋ; ಮೃದು, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಚಂಡವೇಗ ಇದ್ದಾಳೋ ಈ ಮಾತಿನ ಜ್ಞಾನವೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ನೋಡುವದು? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕನ್ಯಾ ಸಂಪ್ರಯುಕ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಇಂಗಿತ ಮತ್ತು ಆಕಾರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರವರ್ತನೆ

ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗಿತದ ಹೊರತಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಸತ್ಯ, ಶೀಲ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಈ ಮೂರನ್ನು ಅವರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರ ಕಾಮವು ಜಾಡ್ವಲ್ಯವಾಗುವದು ಶೀಲದಿಂದ. ಇದಕ್ಕೆ ಶೀಲವೇ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಶೀಲವು ಹೇಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

ಯಂ ಕಂಚಿದುಜ್ಜಲಂ ಪುರುಷಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ತ್ರೀ ಕಾಮಯತಿ | ತದಾ ಪುರುಷೋಽಪಿ ಯೋಸಿತಮಾ | ಅಪೇಕ್ಷಯಾ ತು ನ ಪ್ರವರ್ತತೆ
-ಇತಿ ಗೋಡಿಕಾಪುತ್ರಃ ||

ವೇಷ, ಭೂಷಣ ಮತ್ತು ವರ್ಣದಿಂದ ಉಜ್ಜಲ (ಆಕರ್ಷಕ)ನಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವದೇ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ಪುರುಷನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆಕರ್ಷಣೆ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರಿನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವವರು ಯಾರೂ ಒಬ್ಬರು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದೇನೆಂದರೆ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನಿನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಣಕಪುತ್ರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಪ್ರವೀಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆದನ್ನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಸ್ವಭಾವಗಳು ಆಕರ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರದು ಇನ್ನು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಆ ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ ಸ್ತ್ರೀ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಂ ಪಾಪೇಕ್ಷತೆ ಕಾಮಯತಿ ಏವ |
ಕಾರ್ಯಾ ಪೇಕ್ಷಯಾ ತು ನಾಥಿಯುಂಕ್ತೆ ||

ವಿಶೇಷತಃ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವಿರುವದರಿಂದ ಅವಳು ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಾಗಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಏನಾದರೂ ದೋಷ

ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಾರೆಂಬ ಭೀತಿಯಿದ್ದರೆ, ಸಮಾಗಮಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಈ ದೋಷಗಳೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಶೀಲವು. ಪುರುಷನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಭಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಅದು ತನಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದರೂ, ತನ್ನಿಂದ ಶಾನೇ ಸ್ವಭಾವತಃ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ಸಿಗುತ್ತಾಳೆ, (ಅಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಿ, ಕಚ್ಚಿ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದರೆನೇ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಶವಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಅರ್ಥ. ಅನು.)

ಪುರುಷನಾದರೂ ಧರ್ಮಬಂಧನ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಕರ್ಷಣೆ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ದೂರವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿದ್ದ ಪುರುಷನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ.

ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಹತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆಯ ನಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತಕಾದರೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾದ ಕಾರಣಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಿದ್ದದ್ದು ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತ, ನಿಷ್ಕಾಮ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಯು. ಪರಸ್ತ್ರೀಯು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ ಉದಾಸೀನನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಉಪಾಯಯೋಜನೆಗಳಷ್ಟನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವ.

ಸುಲಭಾಮನಸ್ಕತ ದುರ್ಲಭಾಮಾಕಾಂಕ್ಷತ ಇತಿ ಪ್ರಾಯೋಗವಾಚಃ ||

ಸುಲಭಸಾಧ್ಯಗಳನ್ನು ಅನಾದರಿಸಿ ಅಪಮಾನಮಾಡುವದೂ, ದುಸ್ಸಾಧ್ಯಗಳನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಮನ್ನಿಸುವದೂ ಪುರುಷನ ಸ್ವಭಾವವೆ.

ವ್ಯಾವರ್ತನ ಕಾರಣಾನಿ ಪ್ರಕರಣಂ

ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಶೀಲಾದಿಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳ

ಲಾಯಿತು. ಆ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ದೂರಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪತಿಯ ಪತಿವಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ, ಮಕ್ಕಳ ಅಪೇಕ್ಷೆ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಮತ್ತು ದುಃಖ ಇವು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಪರಪುರುಷಾಪೇಕ್ಷೆಯ ದೋಷದಿಂದ ದೂರಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಪತ್ಯಾವನುರಾಗೋ ವ್ಯಾವೃತ್ತಿಕಾರಣಂ ಪ್ರತ್ಯನ್ಯಾಯಾಮಪೀಷ್ಣಾಯಾಮ್ ||

ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪತಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಪ್ರೇಮವು ಹಾಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಾಗಲು ತಡೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಪತ್ಯಾಪೇಕ್ಷಿತಿ-ಸ್ತನಧಯಂ ಮಮಾಪಶ್ಯಮಿತಿ ||

ನನ್ನ ಮಗುವು ಉಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ, ಅದು ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಅಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ? ಎಂಬುವ ಶಂಕೆಯೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಅತಿಕ್ರಾಂತವಯಸ್ತ್ವಮಿತಿ ಪರಿಣತತಯಾ ಬಜ್ಜತೆ ಬಲಾತ್ಪರಪುರುಷಾಣಾಮಂಗಾರ್ಪಣೇನೇತಿ ||

ಯಾವಳ ವಯಸ್ಸು ದಾಟಿಹೋಗಿ ವೃದ್ಧಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥವಳು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡುವಾಗ ನಾಚುತ್ತಾಳೆ.

ದುಃಖಾಭಿಲಾಷಃ ||

ಯಾವಳು ದುಃಖದಿಂದ ಜರ್ಜರಳಾಗಿರುವಳೋ ಮತ್ತು ಯಾವಳು ಪ್ರಿಯ ಜನರ ವಿಯೋಗದಿಂದ ದುಃಖಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥವಳು ಇಚ್ಛೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾಳೆ.

ವಿರಹಾನುಸಂಭವಃ ||

ಯಾವಳಿಗೆ ಪತಿವಿಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಯಾವಳ ಪತಿಯು ಸದಾ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತಾನೋ ಅಂಥವಳೂ ಕೂಡ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ.

ತನ್ನನ್ನು ಅಪಮಾನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುವ ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವನು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯನೆಂಬುವ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೆ ಅವನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ವಿಷಯದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕರೂ ಅನ್ಯಕಡೆಗೆ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಾನೆಂಬುವ ಶಂಕೆಯಿದ್ದರೂ ವಶರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ತಾನು ಇವನ ಜತೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರೆ ತನಕ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಇವನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಇವನ ಈಗಿನ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣಿಕ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದಲೂ ವಶರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇವನು ಮಾತಿನಮಲ್ಲ, ತನ್ನ ವಿಷಯದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಡಂಗುರ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ತಿರುಗಬಹುದೆಂಬುವ ಶಂಕೆಯಿಂದಲೂ ವಶರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವನು ತನ್ನ ಮಿತ್ರರ ಸಲಹೆಯಿಂದಲೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನಲ್ಲದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಆನಾದರವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುವ ಶಂಕೆಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೇ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಭಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುವ ಶಂಕೆಯಿಂದಲೂ ವಶರಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ, ನಾಗರಿಕ, ವ್ಯುಗಿ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರತ್ವದ ಶಂಕೆ:

ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿದೆ, ಎಂದಾದರೂ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುತಡೆಯಾದರೆ ಅದು ಅವನಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದಲೂ ವಶರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ವ್ಯುಗಿ ಇಲ್ಲವೆ, ಚಿಕ್ಕ ಶರೀರ (ದೇಹದಾಕಾರ) ದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಚಂಡ-ಪ್ರಚಂಡ ಇಲ್ಲವೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಿಂದ ಭೀತಿಯುತ್ಪನ್ನವಾಗಿಯೂ ವಶರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇವನು ನಾಗರಿಕನಿದ್ದಾನೆ, ಸಕಲ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತನಿದ್ದಾನೆ; ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯವಳು ಕಲಾ-ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಗಂಧವೂ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ, ಈ ಪುರುಷ

ನಾದರೋ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣನಿದ್ದಾನೆ, ಎಂಬುವ ಶಂಕೆಯಿಂದಲೂ ವಶವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಈವರೆಗೆ ಇವನ ಕೂಡ ಮೈತ್ರಿಣಿಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಈಗ ಇವನ ಕೂಡ ಇದರಂತೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ? ಎಂದು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲೂ ತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಜ್ಞತೆ, ಆಪಮಾನ, ಮೂರ್ಖ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕನ ಇಲ್ಲವೆ ಅನಿಷ್ಟತೆಗಳ ಶಂಕೆ:

ಇವನು ಕಾಲಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ದೇಶದ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ ನೋಡದೇ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುವದನ್ನು ನೋಡಿ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಆಶೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಇವನು ನೀಚನಿದ್ದಾನೆ ಇವನ ಜತೆಗೆ ಸಹವಾಸಮಾಡಿದ್ದು ಕೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಸಖಿಯರು ನನ್ನನ್ನು ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುವ ಭಯದಿಂದಲೂ ವಶವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಇವರಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ ಆದರೆ ಮೂರ್ಖನಾದ ಇವನಿಗೆ ಅವುಗಳ ಇಂಗಿತದ ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುವ ತುಚ್ಛತೆಯಿಂದಲೂ ದೂರವಾಗಬಹುದು.

ಹೆಸರಿನ ಜಾತಿಯವಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಶರೀರವೂ ದೊಡ್ಡದಿದೆ ಅದರಂತೆ ಆವಳು ಪ್ರಚಂಡನೇಗಲೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಶಶಜಾತಿಯ ಪುರುಷನು ಮಂದಕಾಮಿ ಇರುತ್ತಾನಲ್ಲದೆ ಅವನ ಲಿಂಗವೂ ಚಿಕ್ಕದಿರುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದಲೂ ದೂರವಾಗಬಹುದು.

ಇವನು ನನ್ನನ್ನು ಸಮಾಗಮಿಸುವದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಡಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ, ಇವನ ಧನವು ಹಾಳಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ, ಅದರಂತೆ ಶರೀರಕ್ಕೂ ಅಪಾಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುವ ಆಂತಃಕರಣದಿಂದಲೂ ಗುಣಾತ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯು ದೂರವಾಗಬಹುದು.

ಸ್ವದೋಷ ಹಾಗೂ ಸ್ವಕೀಯರ ಅಂಚಿಕೆ:

ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜಡ್ಧಿನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಊನವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆ ದೇಹದೃಷ್ಟಿಯೂ ಅದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಳು ತಾನಾಗಿಯೇ ವೃಭಿ ಚಾರದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಅದರೆ, ಇದರ ಪತ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ; ವೃಭಿಚಾರಣೆಯಿದ್ದಾಳೆಂದು ಮನೆಯವರು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂಬುವ ಭೀತಿಯಿಂದಲೂ ದೂರವಾಗಬಹುದು.

ವೃದ್ಧ ಇಲ್ಲವೆ ಪತಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಶಂಕೆ:

ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನು ವೃದ್ಧನಿದ್ದಾನೆ, ಅವನು ನನಗೆ ತಕ್ಕವಲ್ಲ, ಎಂಬುವ ಅನಾದರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ದೂರವಾಗಬಹುದು.

ತನ್ನ ಪತಿಯೇ ತನ್ನ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ತಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಹುದ್ದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡುವಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಿಸಿ ಕಳಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ? ಎಂಬುವ ಭೀತಿಯಿಂದಲೂ ದೂರವಾಗಬಹುದು.

ಧರ್ಮಧರ್ಮಗಳ ಸಂಕೆಯಿಂದ:

ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪರಪುರುಷನನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ಕಾರಣವಿದೆ. ಹಲಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಪತಿಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರಂತೆ ಅದರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಪರಪುರುಷರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನದಿಂದಲೂ ದೂರಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕಾರ:

ಈ ಕಾರಣಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಾಯ ಮಾಡುವವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ:—

ಸ್ತ್ರೀಯು ದೂರವಾಗಬಹುದಾದ ಈ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ದೋಷವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗದಂತೆ, ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.

ದೂರವಾಗುವ ಯಾವ ಕಾರಣವು ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ದೂರಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಬಂಧದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾಳಾದುದರಿಂದ, ಇದರ ಕಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇದರ ಪ್ರತಿಕಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುವದು.

ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಪತಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಬಗಲಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ದುಃಖದಿಂದ ಕಂಗಾಲಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಜ್ಞಾನದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದು ಅಧರ್ಮವೆಂದು ಕಲ್ಪನೆಯಿದ್ದರೆ, ಇವು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕಲೆಯುವದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ-ಹೇಗೆ ಪ್ರೇಮವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದಾದುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ. ಅಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ದೂರಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯು ಯಾವುದಾದರೂ ದುಷ್ಟರೋಗದಿಂದ (ಸಾಂಸರ್ಗಿಕ) ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದು ದುರ್ಗಂಧಳಿದ್ದರೆ ಅವಳ ಆ ರೋಗ ಹಾಗೂ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ದೂರಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಮೇರೆ ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಅಸಮರ್ಥತೆಯಿಂದ ಸಂಯೋಗವು ಅಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಆ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಹುವಾನದಿಂದ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ. ಯಾವಾಗ ನಾಯಕಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇವನು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕುವದು ಕಠಿಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವನು ನಾಗರಿಕನಿದ್ದಾನೆಲ್ಲದೆ ಅಸಾಧಾರಣನೂ ಕಾಮಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಣಾತನಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಅದರಂತೆಯಲ್ಲ. ಮಿತ್ರನೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಬಂದು ಈಗ ಅನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ನೋಡಲಿ? ನನ್ನ

ಪತಿಯೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ? ಎಂದು ಕಟ್ಟನೆಯಾಗಿ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಗ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹುಮಾನದಿಂದ ದೂರವಾಗುವದನ್ನು ಪರಿಚಯವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ದೂರಮಾಡಬಹುದು, ಅತಿ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಮಾನಸನ್ಮಾನಗಳು ಇಲ್ಲದಾಗುತ್ತವೆ.

ಅನಾದರದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ. ಇವನು ಒಣ ಉಪಾಯಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ದೇಶ-ಕಾಲಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲ, ಹೇಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೇ-ಅಥವಾ, ನೀಚನಿದ್ದು ದರಿಂದ ಅನಾದರದಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಸಂಜ್ಞೆಗಳ ಇಂಗಿತಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ, ಮುದುಕನಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಅಪಮಾನಭಯದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ರೋಗವನ್ನು ಅಪಮಾನದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿನ ಕಲೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವದರಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ. ತನ್ನನು ಅಪಮಾನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವನು ನನಗೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ, ಗೌಪ್ಯವನ್ನೇ ಕಾಪಾಡಲು ಶಕ್ಯನಲ್ಲ, ತನ್ನ ಮಿತ್ರರರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಬಿಡುವಂಥವನಿದ್ದಾನೆ; ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಂಡು ಅಪಮಾನಭಯದಿಂದ ಯಾವ ಪರಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಕೋ ಅಂಥವಳನ್ನು ತನ್ನ ಏಕಾಂತ ಪ್ರಿಯತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭಯನಿವಾರಣ ಇವನು ತೇಜಸ್ವಿಯಿದ್ದಾನೆ, ಅಶ್ವಜಾತಿಯವನಾದುದರಿಂದ ಚಂಡವೇಗನೂ ಇದ್ದಾನೆ, ಸಮರ್ಥನಿದ್ದಾನೆ, ಶಶಜಾತಿಯನಿದ್ದು ದರಿಂದ ಮಂದವೇಗಿಯಿದ್ದಾನೆ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಸ್ವಜನರಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತಳಾಗಬಹುದು. ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಭಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವಳಿಗೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದ್ದಾ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಕೋ ಅವಳಿಗೆ ಆ ಭಯನಿವಾರಣೆಯಾಗುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇವಳು 'ತನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗುವ ಕಾರಣ'ವೆಂಬ ನಾಲ್ಕತ್ತನೆಯ ಪ್ರಕರಣ ಸಮಾಪ್ತ.

ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರ ಪ್ರಕರಣ

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಗಳನ್ವಯ ಶೀಲದ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ಶಾಸ್ತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತೇನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ ವಿನಃ ಉಪಾಯವು ಅಸಂಭವ ವಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಪುರುಷನು ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತ ನಾಗುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

ಮೊದಲಿಗೆ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಪುರುಷರು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಹಸ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ೧) ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಾರಂಗತನು, ೨) ಕಥೆ ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ, ೩) ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಒಡನಾಡಿ, ೪) ತುಂಬು ಜೊವನ, ೫) ಆಟಪಾಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಹುಟ್ಟಿಸಿದವ, ೬) ಸಮಯೋಚಿತನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವ, ೭) ಪತ್ರಚೈದ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವ, ೮) ಬೇಡಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವವ, ೯) ಸೇವಕಾಗ್ರಣಿ, ೧೦) ಅಂದವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಯಸುವವ, ೧೧) ಮೈತ್ರಿಣಿಯನ್ನು ಗುಪ್ತ ವಾಗಿ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದವ, ೧೨) ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಹುಟ್ಟಿಸುವವ, ೧೩) ಜತೆಗೆ ಬೆಳೆದವ, ೧೪) ಕಾಮುಕನಾದ ನೆರೆಯವ (ನೆರೆಮನೆಯವ), ೧೫) ಅಂಥವನೇ ಸೇವಕ, ೧೬) ದಾಸೀ ಪುತ್ರ, ೧೭) ಹೊಸ ಅಳಿಯ, ೧೮) ನಾಟಕ ತಮಾಷೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವವ, ೧೯) ತ್ಯಾಗಿ, ೨೦) ವೀರಾಧಿಪೀರ ೨೧) ಅರಿಯದೇ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗುವವ, ೨೨) ಸಾಹಸಿ, ೨೩) ಸಿದ್ಧಪ್ರತಾಪಿ, ೨೪) ವಿದ್ಯೆ ರೂಪ-ಗುಣ ಮತ್ತು ಉಪಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪತಿ ಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದವ, ೨೫) ಸುಂದರನಾದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾದವ ಮತ್ತು ೨೬) ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವ, ಈ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಸಿದ್ಧಪುರುಷರಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಲೀ ಹಲವಾಗಲೀ ಇದ್ದ-ಪುರುಷನು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಅತ್ಯಂತ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ವಶರಾಗುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಕರಣ

ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ವಶರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ೧) ಬಾಗಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವವಳು ಮತ್ತು ಅಟ್ಟವನ್ನೇರಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀದಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವವಳು ೨) ತರುಣ ನೆರೆಮನೆಯವನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕೂಡುವವಳು. ೩) ಯಾವಾಗಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವವಳು. ೪) ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವವಳು. ೫) ಯಾವಳಿಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಸಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತೋ ಅಂಥವಳು. ೬) ಪತಿಯನ್ನು ದೇಶಿಸುವವಳು ಇಲ್ಲವೆ ಆವನ ಕೂಡ ವೈರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವಳು. ೭) ಯೋಗ್ಯ ಪಾಲಕರಿಲ್ಲದವಳು. ೮) ಸಂತಾನವಾಗದವಳು. ೯) ಯಾವಾಗಲೂ ತವರುಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವಳು. ೧೦) ಪ್ರಿಯ-ಜನರು ಮೃತರಾದವಳು. ೧೧) ಮಾತುಗಾರ. ೧೨) ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಡುವವಳು. ೧೩) ನಟರ ಸ್ತ್ರೀಯಂದಿರು. ೧೪) ಬಾಲವಿಧವೆ. ೧೫) ತಾನು ದರಿದ್ರಳಿದ್ದಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಭೋಗಗಳನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವವಳು. ೧೬) ದೊಡ್ಡಂಥನ ಹೆಂಡತಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮೈದುನರ ಹೆಂಡಂದಿರುವವಳು. ೧೭) ತನ್ನನ್ನು ಕುಶಲಳೆಂದು ಪತಿಯನ್ನು ಮೂರ್ಖನೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಸ್ತ್ರೀ. ೧೮) ತಾನು ವಿಶೇಷಳಿದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣತೆಯಿಂದ ಉದ್ವಿಗ್ನಳಾಗುವವಳು. ೨೦) ಯಾವಾತನ ಕೂಡ ವಾಕ್‌ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಅನ್ಯಕಡೆಗೆ ಲಗ್ನವಾಗಿ ಹೋದವಳು. ೨೧) ಯಾವಾತನ ಓರಿಗೆಯವಳು, ಅವನ ಜತೆಗೆನೇ ಬುದ್ಧಿ, ಶೀಲ, ಮಿಡುಳು ಮತ್ತು ಆಯುಷ್ಯ ಬೆಳೆದವಳು. ೨೨) ಯಾವಾತನ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಪಾತಮಾಡುತ್ತಾಳೋ ಅವಳು. ೨೩) ಯಾವಳು ಪತಿಯಿಂದ ವಿನಾಕಾರಣ ಅವಮಾನಿತಳಾಗುತ್ತಾಳೋ ಅವಳು. ೨೪) ಸಂತಿಯರಿಂದ ತುಚ್ಛಳೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟವಳು. ೨೫) ಯಾವಳು ಪತಿಯು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೋ ಅವಳು. ೨೬) ಹೊಲಸುತನದಿಂದ ಇರುವವನ ಪತ್ನಿ. ೨೭) ಡಂಕನ್ನಿಟ್ಟು

ಕೊಳ್ಳುವವನ ಪತ್ನಿ. ೨೮) ವೇಶ್ಯೆಯರನ್ನೇ ಪತ್ನಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವನ ಸ್ತ್ರೀ. ೨೯) ನಪುಂಸಕನ ಪತ್ನಿ. ೩೦) ಅಲಸಿ. ೩೧) ಯಾವನಲ್ಲಿ ಗಂಡುಸತನವಿಲ್ಲವೋ ಅವನ ಪತ್ನಿ. (ನಪುಂಸಕರು ಅಜಸ್ಮ ಗಂಡುಸತನವಿಲ್ಲದವರು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮಿತ ಭೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಗಂಡುಸತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ 'ಗಂಡುಸತನ'ದ ಅರ್ಥ. ಅನು.) ೩೨) ಅಂಗವಿಹೀನ ಹಾಗೂ ಗೂನರ ಪತ್ನಿಯರು. ೩೩) ಕುಷ್ಠರ ಹೆಂಡಿದಿರು ೩೪) ಕುರೂಪಿಗಳ ಹೆಂಡಿದಿರು. ೩೫) ಮುತ್ತು-ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವವನ ಪತ್ನಿ. ೩೬) ಗ್ರಾಮ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ. ೩೭) ಮುಖದಿಂದ ಜೊಲ್ಲು ಸೋರುತ್ತಿದ್ದವಳು ಮತ್ತು ೩೮) ಮುದುಕರ ಹೆಂಡಿದಿರು.

ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ತರಹದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯರಿರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯರೆಂದು ಸೂತ್ರಕಾರರ ಮತ. ಅಂತೆಯೇ ಆಲ್ಪ ಯತ್ನದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವಾತನ ಜತೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲೆಯುತ್ತಾಳೋ ಅವನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅವಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪಕ್ಷಪಾತ (Partiality) ಏರುತ್ತದೆ. ನಿರಪರಾಧಿಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಯು ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಸಂಶಯದಿಂದ ಪತಿಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಏಕಾಂತವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಲಗ್ನವಾದರೆ ದುಷ್ಟ ಸ್ತ್ರೀಯಳದಾದರೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಯಾಕೆಂದರೆ ಪತಿಯು ಅವಳ ಕೂಡ ಕಲೆಯುವದೇ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳೂ ಅನ್ಯರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಸಂಹಾರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಹ್ಯಾ ಸ್ವಭಾವತಃ ಜಾತಾ ಕ್ರಿಯಯಾ ಪರಿಬೃಂಹತಾ |
ಋತ್ಯೌ ಸಂತೋಧಿತೋದ್ಯೋಗಾ ಸ್ಥಿರಾ ಸ್ಥಾದನಪಾಯಿನಿ ||

ಸ್ವಭಾವಜನ್ಯವಾದ ಇಚ್ಛೆಯು ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬುದ್ಧಿಗೆ ಉದ್ದೇಗದ ಸಂತೋಷನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಸ್ಥಿರವಾಗದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವದೇ ಸುಂದರ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪುರುಷನು ಬೇಕೆನಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮಾತು. ಈ ಅನಿಸಿಕೆಯು ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ಅನಿಸುವಿಕೆಗೆ ಉಪಾಯಗಳು ಸೂಚಿಸದಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ಉದ್ವಿಗ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯಿಂದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದ ನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ಧತಾಮಾತ್ಮನೋ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಲಿಂಗಾನ್ಯುನ್ನೀಯ ಯೋಷಿತಾಮ್ |
ವ್ಯಾವೃತ್ತಿಕಾರಣೋಚ್ಛೇದಿ ನರೋ ಯೋಷಿತು ಸಿದ್ಧತಿ ||

ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯ ನಿಶ್ಚಯ, ಅದನ್ನು ಇಂಗಿತ ಮತ್ತು ಆಕಾರಗಳಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ವಿಕಾರವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ, ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ನಾನು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಬಹುದೇ? ಇವಳ ಇಂಗಿತಾಕಾರಗಳು ನನ್ನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೇಗಿವೆ? ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ, ರಾಗವರ್ಧನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು, ದೋಷಯುತವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅಭಿಯೋಗಮಾಡಿದರೇನೇ! ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಶ್ರೀ ವಾತ್ಸಾಯನ ಮುನಿಕೃತ ಕಾಮಸೂತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪರದಾರಿಕವೆಂಬ ಐದನೇ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿನ, ಪರದಾರಾಭಿಗಮನವೆಂಬ ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಕರಣ, ಸಮಾಪ್ತ.

ಅಧ್ಯಾಯ : ೨

ಪರಿಚಯಕಾರಣ ಪ್ರಕರಣ

ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಸಂಹಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಇಚ್ಛೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗುವವು? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ:—

ಯಥಾಕನ್ಯಾ ಸ್ವಯಮುಭಯೋಗಸಾಧ್ಯಾ ನ ತಥಾ ದೂತ್ಯಾ | ಪರಸ್ತ್ರೀ-
ಯಸ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಭಾವಾ ದೂತಿಸಾಧ್ಯಾ ನ ತಥಾತ್ಮನೇತ್ಯಾಚಾರ್ಯಾಃ ||

ಕನ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ತ್ರೀ ಈ ಇಬ್ಬರು ನಾಯಿಕೆಯರು ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯ. ಅದರಂತೆ ಸ್ವಯಂ ತನ್ನಿಂದ ಹಾಗೂ ದೂತಿಯಿಂದ ಎಂದು ಎರಡು ತರಡದ ಅಭಿಯೋಗಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮತವೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ಯೆಯು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತಾಳೋ ಅದರಂತೆ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲ. ಕನ್ಯೆಯರು ಯಾರ ಜತೆಗೂ ಸಮಾಗಮಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅನು ಅನುಭವವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯುಕ್ತಿಗಳೇ ಸಂಯೋಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅದರ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ನಾಯಕನು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು, ದೂತಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಸವಿಸ್ತರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕನ್ಯಾಸಂಪ್ರಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಾದರೋ ಸಮಾಗಮದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭಾವನೆಯವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಕ್ಕುವ ಮುಂಚೆ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದರಿ; ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದೂ ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳು ದೂತಿಯರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ದೂತಿಯರಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ವತ್ರ ತತಿ ದಿವಯ ಸ್ವಯಂ ಸಾಘನಮುಪಪನ್ನತರಳಂ ದುರುಪ-
ಪಾದತ್ವಾತ್ಸ್ಯ ದೂತಿಪ್ರಯೋಗ ಇತಿ ವಾತ್ಸಾಯನಃ ||

ಕನ್ಯೆಯೇ ಇರಲಿ, ಪರಸ್ತ್ರೀಯೇ ಇರಲಿ, ಯಾವಾಗ ಸ್ವಯಂತಾನೇ ಉಪಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಆಗ ದೂತಿಯಿಂದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವದು ಕೈಂಶಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವಾಗ ತನ್ನಿಂದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆಯೋ-ಅಂದರೆ ಬಹಳ ತ್ರಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ದೂತಿಯರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತ.

ಯಾವಳಿ ಕೂಡ ಮೊದಲನೇ ಸಲವೇ ಸಾಹಸಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾವಳಿ ಕೂಡ ನಾಯಕನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂಥವಳನ್ನು ನಾಯಕನು ಸ್ವಯಂತಾನೇ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು, ದೂತಿಯರನ್ನು ಯೋಚಿಸಬಾರದು.

ಯಾರಿಗೆ ತಾನು-ತಾನಾಗಿಯೇ ಉಪಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಮಾದಲಿಗೆ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗುರುತು-ಪರಿಚಯಗಳೂ ಭೆಟ್ಟಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದು ತನ್ನಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ದೂತಿಯರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗುವ ದರ್ಶನಗಳು. ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ (ಭೆಟ್ಟಿ) ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗುವ, ಎಂದು ಎರಡು ತರಹಗಳಿವೆ. ಆ ಎರಡೂ ತರಹದ ವರ್ಣನೆಯು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ:—

ತನ್ನ ಮನೆಯಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುವವಳನ್ನು ನೋಡುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದರಂತೆ, ಮಿತ್ರ, ಅಪ್ಪರು, ಮಾವ ಮತ್ತು ನೈದ್ಯನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಯಜ್ಞ, ವಿವಾಹ, ಉತ್ಸವ, ದುಃಖ ಹಾಗೂ ವನವಿಜಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವದು, ಪ್ರಾಯತ್ನಿಕ.

ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಚಯದ ಕಾರಣಗಳು. ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಸಾಹಜಿಕ ವಾಗಿ ಆಗುವ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಈ ಭೇದಗಳಿಂದಾಗಿ

ಪರಿಚಯದ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬಾಹ್ಯ ಕಾರಣವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಮುಂದಿನಂತೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ:

ನೋಡುವಾಗ ಆಶನನ್ನು ವಿಚಾರಪರವಶತೆಯಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವದು, ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಉಗುರುಗಳಿಂದ ತುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಓರಣಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವದು, ಕೆಳದುಪಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚುವದು ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿಣಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಅವನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವದು, ಅನ್ಯರ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಅವನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದು, ತನ್ನ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಉಪಭೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡುವದು, ಮೈತ್ರಿಣಿಯರ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಮೈಯನ್ನು ಒಡಮುರಿಯುವದು, ಆಕಳಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ ಹುಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಆಕುಂಚನ ಮಾಡುವದು, ಹಗುರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವದು, ಅವನ ಮಾತುಗಳತ್ತ ಲಕ್ಷಕೊಡುವದು, ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಾಲಕರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆ ಅನ್ಯಜನರಕೂಡ ದ್ವಿದ್ಯಾರ್ಥವಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವದು, ಅವನ ವಿಷಯಕ್ಕಿದ್ದ ತನ್ನ ಮನೋರಥವನ್ನು ಅನ್ಯವಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಬಹುರಂಗಪಡಿಸುವದು. ಅದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಾಲಕನ ಚುಂಬನ, ಆಲಿಂಗನ ಮತ್ತು ಅದೇ ಬಾಲಕನಿಗೆ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಎಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು ಮತ್ತು ಗದ್ದದಿಂದ ಹಣೆಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸುವದು. ಈ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥದೋ ಮತ್ತು ಸಮಯಾವಕಾಶವು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಬೇಕು.

ನಾಯಿಕೆಯ ಉಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳ ಆಟಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವಳಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವದು, ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಅವಳಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲನೋ ಅವನ ಕೂಡ ಮಿತ್ರತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವನು ಹೋಗಿ ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ, ಅದರ ತಾನವಳಿಗೆ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಣದಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೂಡ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಭ್ಯಂತರ ಪರಿಚಯದ ಕಾರಣಗಳು. ಪರಿಚಯವೃದ್ಧಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಧನ-ಕನಕಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವಳಿಂದ ಇಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವಳ ವಶಕ್ಕೆ ಸುನಾಸನೆಯ ತೈಲ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಇವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಕೂಡ ಕೂತು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜತೆಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಅವಳು ಬಂದನಂತರ ಅವಳನ್ನು ಅವರ ಜತೆಗೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಯೋ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಎಲ್ಲ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ತಾರ, ರತ್ನಕಾರ, ವಜ್ರಪರಿಶೋಧಕ, ಬಂಜಾಗಾರ ಮುಂತಾದ ಜನರ ಕಡೆಗೆ ಅವಳದೇನಾದರೂ ಕೆಲಸಬಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಾನೇ ಮುಂದಾಗಿ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ದರ್ಶನವಾಗುವದು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಯಲ್ಲ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಆಗುವದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಆದರೆ ತುಸು ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸದ ನೆವವಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಅನ್ಯಥಾ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ, ಈ ನೆವವಿರದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಮುಗಿಯದೆ ಇರುವಾಗ ಅನ್ಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮೊದಲಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದವೊದರೆ, ತಿರುಗಿಯೂ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಅವಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಇಲ್ಲವೆ ಕಲಾಕೌತಲ್ಯದ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಆಗಮ, ಪ್ರಯೋಗ, ಉಪಾಯ

మತ್ತು విజ్ఞాన ఇవ్వగలన్న తన్న టుద్ధిమత్తియింద వివరిసి తోరిసి బోలు.

పుర్వాచారగళన్న మత్తు వస్తు గుణపరిక్షేగళన్న ఆవళ
హాగూ ఆవళ పరిజనర హత్తిర మాడబోలు. ఇదరంతి వాద
వివాదగళన్న మాడుత్తిరువాగ అవుగళిని అద్భుతగళన్న తోరిసి
కోడబోలు, అందరి ఇవన విజ్ఞాన తేయింద ఆవళి అభిమానవూ
ఆదరవూ జుట్టుత్తదే.

సంకేతద కలవు అర్థగళు: స్త్రీపురుషరల్లి మోటిలిగే
సంకేతదిందరే: హెచ్చిన కాయవాగుత్తిరుత్తదే ఆదర్శాగి సంకేత
దింద తిళియువ మత్తు తిళిసువ అర్థవన్న హేళుత్తారే. మూల
కామశాస్త్రద గ్రంథగళి అరు తరహద సంకేతగళన్న కోట్టిద్దారే
అవుగళన్నే ఇల్లి వివరిసుత్తారే.

భాషాసంకేత: యావ ప్రకార ఆద్య (భాషేయు ప్రచలిత
విరదిరువాగన) జనరు తమగిద్ద బోలు-బోడగళన్న కేవల
సంజ్ఞేయింద తిళిసుత్తిద్దరూ ఆదరంతి ఈగిన నాగరికరూ ఇంతక
కలవు బోలు-బోడగళన్న ఈగలూ కోడ సంజ్ఞేయిందరే: హేళు
త్తారే. పురుషనన్న ఫలరూపదిందలూ స్త్రీయన్న పుస్తరూప
దిందలూ కరియుత్తారే. ఒక్కలిగరల్లి నేగిల, బ్రాహ్మణరల్లి
దాళంబర, క్షత్రియరల్లి హలసు, వ్యేక్యరల్లి బాళి:హంణు, శూద్రరల్లి
మావు, రాజపుత్రరల్లి ఎరడనేయ జంద్రమ, భూపతియరల్లి కూడ,
నిజరల్లి కాలపుష్ట, శామంతపుత్రరల్లి సర, యువకరల్లి మధ్యాక్ష
బాలకరల్లి ఆపక్ష, వయస్కరల్లి పక్ష, బ్రాహ్మణ స్త్రీయరల్లి కుంద
పుష్ట, రాజపుత్రయల్లి గులాబి, వ్యేక్యపుత్రయల్లి మల్లిగే, శూద్రపుత్ర
యల్లి గొరటి హూవు, వణకపుత్రరల్లి కమల, మంత్రిపుత్రయల్లి
ఊప్పల (తావర), కామకరల్లి భ్రమర, కామినియల్లి జూతమంజరి
(నూవిన హూవిణ-గొండలు), కరియువదక్క అంకుర, తణియు
వదక్క గొరడి, రాత్రియల్లి మోడముచ్చద జంద్ర, హగరినల్లి

ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ, ಮೊದಲ ಪ್ರಹರದಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಮಹಾಶಂಖ, ಮೂರನೆಯದರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮ, ನಾಲ್ಕನೆಯದರಲ್ಲಿ ಮಹಾಪದ್ಮ; ಐದನೆಯದರಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಆರನೆಯದರಲ್ಲಿ ವಿರಾಮ, ಏಳನೆಯದರಲ್ಲಿ ಹವಳ ಮತ್ತು ಎಂಟನೆಯದರಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ಸಂಕೇತವಾಗುತ್ತದೆ- ಇವುಗಳಿಂದ ನಾಗರಿಕರ ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರನ್ನು ಫಲಗಳಿಂದ ಸಂಭೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರಂತೆ ಮಾತನಾಡುವದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ:

ಉದಾ:- ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ, ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ, ವೈಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರಣೀಯರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮನಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಕುವರಿಯು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು, ಅವಳನ್ನು ಚರ್ತುರ್ವರ್ಣದ ಬಾಲಕರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ ರಾಜಕುವರನು ನೋಡಿದನು, ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ; ಕುಂದ, ಮಾಲತಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೊರಟೆಗದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಲವನದ ಚೂತಮಂಜರಿಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಅನ್ಯತರವಾದ ಶೋಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ದಾಳಿಂಬ, ಹಲಸು, ಬಾಳೆ ಹಂಣು ಮತ್ತು ಮಾವಿನ ಹಂಣಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಎಳೆ ಚಂದ್ರಮನು ನೋಡಿದನು, ಉತ್ಪಲದ ಸುತ್ತಲೂ ಭ್ರಮರಗಳು ಗುಂಜಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು,

ಅಂಗಸಂಕೇತ: ಜಾಣತನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ ಪ್ರಶ್ನುತ್ಪರಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವಿಯನ್ನು ತುರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ ಹುಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪುರಸ್ಕೃತಿಯೇ? ಎಂದು ಕೇಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಡುಬೆರಳನ್ನು ತೋರುಬೆರಳಿನಮೇಲೆ ಏರಿಸಬೇಕು, ಪುರಸ್ಕೃತಿಗೆ ಉತ್ತರವು 'ಹೂಂ' ಎಂದಿದ್ದರೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಕರೆಯಬೇಕಿದ್ದರೆ ಮುಸ್ಕಿಗೆಮಾಡಿ ಕೈಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಕಿರಿಬೆರಳಿನ ಮೊದಲಗಡಿಕೆ

ಯಿಂದ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ಕಡೇ ಗಡಿಕೆಯ ತನಕ ಹದಿನೈದು ಗಡಿಕೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವು ಪ್ರತಿಪದೆಯಿಂದ ಹದಿನೈದು ತಿಥಿಗಳ ಸಂಕೇತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹೆಬ್ಬೆರಳಿಗೆ ಪೂರ್ವ, ತೋರುಬೆರಳಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ, ನಡುಬೆರಳಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಅದರಂತೆ ಉಂಗುರ ಬೆರಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನ ಸಂಕೇತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಲಗೈಗೆ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಅದರಂತೆ ಎಡಗೈಗೆ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಓಣಿ ಓಣಿ ತಿರುಗುವ ನಾಗರಿಕನಿಗಿದೆ. ಅವಳು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತದ್ದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಇವನು ತನ್ನ ಅಂಗದಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂಕೇತಗಳು ಇಂದೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ.

ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯ ಸಂಕೇತ: ಆಸುರಾಗದಲ್ಲಿ. ಕೆಂಪು, ವಿರಾಗದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ, ಸ್ನೇಹಾಭಾವದಲ್ಲಿ ಕರೆಯ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಮಾಲೆಯ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಮಾನವಂತರಾದ ಪುರುಷರ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವಾಗ ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೇಮ, ಅಪ್ರೇಮ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ, ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ತಾಂಬೂಲ ಸಂಕೇತ: ಕೌಶಲ್ಯ, ಅಂಕುಶ, ಕಂದರ್ಪ, ಪರ್ಯಂಕ ಮತ್ತು ಬತುರಸ್ತವೆಂಬ ಐದು ಪ್ರಕಾರದ ಎಲೆ ಹಚ್ಚುವದಿದೆ. ಎಲೆಯ ಸಿರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕೌಶಲ್ಯವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಂಕುಶದ ಆಕಾರದಂತೆ ಅಂಕುಶ, ಬಾಣದ ಆಕಾರದಂತೆ ಕಂದರ್ಪ (ಕಾಮ), ಹಾಸಿಗೆಯಂತೆ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವದೇ ಪರ್ಯಂಕ (ಪಲಂಗ) ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕೋಣಗಳಿದ್ದದ್ದೇ ಚತುರಸ್ತ್ರ (ಚಕ್ರ). ಸ್ನೇಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ, ತಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಅಂಕುಶ, ಕಾಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಂದರ್ಪ ಮತ್ತು ಸಂಭೋಗ ಸಂಕೇತಕ್ಕಾಗಿ ಪಲಂಗದಾಕಾರದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜೌಕು, ಅಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ಹಾಕದ್ದು ಅಂದರೆ, ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯಾಲಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿದ ತಾಂಬೂಲ

ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವಿಜ್ಞೇದದಲ್ಲಿ (ಬಿಡುಗಡೆ) ತಿರುವುಮುರವಾಗಿ ಹಾರಿ ಕರೀ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಗಮ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಯ ಮೋರೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಎಲೆಯ ಮೋರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಸಿ ಕೆಂಪು ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತಿಕ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಜೂರು ಜೂರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಒಳಗೆ ಕೇಸರಿಯ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಚಂದನದ ಲೇಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ಆಗಂತುಕರಿಗಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ತಾಂಬೂಲವು ತಯಾರಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಚತುರ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ಇದರ ವ್ಯವಹಾರವು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವೇಳೆ ತಾಂಬೂಲದಲ್ಲಿ ಆಕಾರಸೂಚಕವಾದ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳೂ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ವಸ್ತ್ರ ಸಂಕೇತ: ಕಾಮನಿಕಾರದಿಂದ ಜರ್ಜರಿತವಾದುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ತೂತುಬಿದ್ದ ಆರಿನೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅನುರಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು, ವೈರಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಗವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನಿಡಬೇಕು. ವಿಯೋಗವನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹರಕು ವಸ್ತ್ರ ಅದರಂತೆ ಕೂಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಕಾಮದಶೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಟು ಅದರಂತೆ ಒಬ್ಬನ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನೇಕರ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಉದಾ: ಚಿರಪ್ರಣಯಿನಿಯು ಅಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ಅವಳ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರನು ಕೂಡುವ ಸಮಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಆಗ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಂಟಿನ ಸಂಕೇತ: ಪ್ರೇಮ ಸೂಚಕವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೊಂದು ಸುಗಂಧಿ ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಇವು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅತಿಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಣ ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಜಾಜೀಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಲವಂಗ ಇವಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರೇಮ ಭಂಗದಲ್ಲಿ ಹವಳ, ಚಿರಕಾಲ ಕೂಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹವಳದ ಜತೆ, ಕಾಮಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಕಹಿಪದಾರ್ಥ ಅದರಂತೆ ಸಮಾಗಮದ ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಒಣದ್ರಾಕ್ಷೆ ಇವು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ದೇಹ ಅರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಅರಕೆ, ಜೀವ ಅರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಜೀರಿಗೆ, ಭಯದಲ್ಲಿ ಕೇರಬೀಜ: ಭಯಾಧಾವದಲ್ಲಿ

ಬದಾಮ ಇವುಗಳ ಸಂಕೇತ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಣದ ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಐದೂ ಬೆರಳುಗಳ ಉಗುರಿನಿಂದ ಗುರುತನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ದಾರವನ್ನು ಸುತ್ತಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಂಟು ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮೇಣವು ಕಾಮದೇಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಅದರಂತೆ ಕೆಂಪು ದಾರವು ಅನುರಾಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಐದೂ ಬೆರಳಿನ ಗುರುತು ಕಾಮದೇವನ ಐದು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಭಿಯೋಗ ಪ್ರಕರಣ

ಕೃತಪರಿಚಯಾಂ ದರ್ಶಿತೋಗಿತಾಕಾರಾಂ ಕನ್ಯಾವಧಿಯುಂಹಿತೇತಿ |
ಪ್ರಾಯೇಣ ತತ್ರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಭಿಯೋಗಾಃ | ಕನ್ಯಾನಾಮಸಂಪ್ರಯುಕ್ತ-
ತ್ವಾತ್ | ಇತರಾಸು ಶಾಸ್ತ್ರೇನ ಸ್ಫುಟಮುಪದಧ್ಯಾತ್ | ಸಂಪ್ರಯುಕ್ತ-
ತ್ವಾತ್ |

ಯಾವಳ ಕೂಡ ಪರಿಚಯವಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾವಳು ತನ್ನ ಇಂಗಿತಾಕಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾಳೋ ಅವಳನ್ನು ಕನ್ಯೆಯಂತೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹುತರವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಭಿಯೋಗಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ಯೆಯರು ಶಾಸ್ತ್ರೇತಾವಾಗಿ ವಿಶೇಷತಯಾರಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬೇರೆ ನಾಯಕಿಯರಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಮಾಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅನುಭವಿಕರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವಳು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ತುಂಬಿದ ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿರುತ್ತಾಳೋ ಅಂತಹ ನಾಯಕಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಾನು ಉಪಭೋಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತನ್ನವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಉಪಭೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ಭೇದವಿರದಾಗ ಮಾಡುವಂಥವು.

ಯಾವಾಗ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಯಹತ್ತುವಳೋ ಅಗ ಸುಗಂಧಿ ದ್ರವ್ಯ, ಮೇಲೆ ಹೊದ್ದು ಕೊಳ್ಳಲು ಶಾಲು (ಉತ್ತರ). ಹೂವು ಮತ್ತು ಉಂಗುರ ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಯಕಿಯು ಕೊಡಬಂದರೆ, ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವಾಗ

ಅವಳು ತನ್ನ ಕೈಯ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಒಲಿಯುತ್ತಾಳೋ ಅದರ ನಂತರ, ಕಥಾ-ನಾಟಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ತಯಾರಿಯ ಸಮಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹೂವನ್ನು ಅದು ತನಗೆ ಜಯಪ್ರದವಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಸಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯಾವಾಗಾದರೂ ಅವಳು ಬೇಡಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಉಗುರು ಹಾಗೂ ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಗುರುತುಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕೊಡುವದು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಿ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಅನ್ಯರ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಇರಲಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರುತು ಮಾಡಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಅದು ಅರ್ಥಸೂಚಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಹುತರವಾಗಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರು ಪರಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಭಯಭೀತರಾದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಮೊದಲಿಗೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಆಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಭೀತಿಗೆ ಉಪಾಯ: ಕ್ರಮದಂತೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಆಲಿಂಗನ, ಚುಂಬನ, ತಾಂಬೂಲ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಬೇಕು. ಅದರ ನಂತರ ಗುಹ್ನ, ಕಂಕುಳ, ಕುಚ, ಜಘನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮರ್ದಿಸಬೇಕು.

ಕೊಡವಾರದಂಥ ಸ್ಥಳಗಳು: ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಸ್ತ್ರೀ ಯಳನ್ನು ಕೂಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕೂಡಬಾರದು.

ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ತನಗೆ 'ಕೊಡುವದಿದೆಯೋ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮುದುಕಿಯಿದ್ದರೆ ಅವಳಿಗೂ ಇಷ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವಳಿಂದಲೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಳನ್ನೇ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ಅವಳು ಒಲಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಒಲಿದನಂತರ ಅವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಸ್ಥಳಗಳು: ಸೆಜ್ಜೆ, ಜೋಳ ಮುಂತಾದ ವೈರುಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹೊಲಗಳು, ಮನೆಯ ತೋಟ, ಹಾಳು ಬಿದ್ದ ಗುಡಿ ಹಾಗೂ ಮನೆ, ದೂತಿಯರ ಮನೆಗಳು, ತೋಟಗ ಮುಂತಾದವರ ಮನೆಗಳು, ಸ್ಮಶಾನ, ಹೊಳೆ-ಗುಹೆ ಮುಂತಾದ ಏಕಾಂತದ ಸ್ಥಳಗಳು ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯರ ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಸ್ಥಳಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿವೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದೂತಿಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ದೂತಿಯರ ತಾರುಣ್ಯವು ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸೂತ್ರಕಾರರು ದೂತಿಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಾರ ಭಾವದಿಂದ ಹೋಗುವ ಸಂಪನ್ನರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುಂಟಲಗತ್ತಿಯರವ್ಯವಹಾರವು ನಿರಾಂತಕವಾಗಿ ನಡೆದೇ ಇದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿಯಾದ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಜರುಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಲ ಮುಂತಾದವುಗಳು ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂಟಲಗತ್ತಿಯರೇ ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಆಗರವೆಂದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಿಯತಮರನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕುಂಟಲಗತ್ತಿಯರ ಸಂಜೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಪರಿಚಯವನ್ನಾಗಲೀ ಹೇಳುವದೂ ಕೂಡ ಈಗ ಕಠಿಣವಿದೆ. ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಚನಬದ್ಧರಾಗಿಯೂ ಕುಂಟಲತನದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮನೆಗಳವೆಯೋ (ಸೂಳೆಗೇರಿ) ಅವಕ್ಕೆ ಕುಂಟಲತನದ ಮನೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪರಕೀಯ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಇಂತಹ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಸಾರವೇನೆಂದರೆ:—

ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿಕೆಯ ಪತಿಯು ಬೇರೆ ಯಾವಳಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯ ವ್ಯಭಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯ ಕೂಕೂಡೂ ಕೆಲೆಯಬಾರದು.

ಯಾವಳಿಗೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿದೆಯೋ, ಯಾವಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಶಸ್ತ್ರ ವೃತ್ತಿಯಿದ್ದಾನೋ, ಯಾವಳು

ಪತಿಗೆ ಅಂಜುತ್ತಾಳೋ, ಯಾವಳೆ ಅತ್ತೆಯು ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಸದಾ ಕಾಲವೂ ಇರುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥವಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಕೈಯನ್ನೇ ಹಾಕ ಬಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥವರು ಎಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅಸಾಧ್ಯರು.

ಇದರಂತೆ ಅಭಿಯೋಗ ಸಾಮಕ ಲಳನೇ ಪ್ರಕರಣ ಸಮಾಪ್ತ.

ಅಧ್ಯಾಯ : ೨

ಭಾವ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕರಣ

ಅಭಿಯೋಗವಾದ ನಂತರವೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭಿಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ, ಅಭಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಭಾವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳೇನಾದರೂ ಅಭಿಯೋಗ (ಉಪಾಯ) ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. (ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಅರ್ಥ ಚೇಷ್ಟೆಯೆಂದು ಅದೆ. ಚೇಷ್ಟೆಯು ಭಾವಗಳಿಂದಲೇ ಉದ್ಭೂತವಾಗಿರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದರಿಂದ, ಭಾವಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅಧುನಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ವಾತ್ಸಾಯನನು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶಾರದನಿದ್ದನೆಂದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನು.)

ಯಾವಳು ತಾನೇ-ತಾನಾಗಿಯೇ ಭಾವಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವಳನ್ನು ದೂತೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಗಲ್ಭರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ದೂತಿದ್ದಾರೆಂದಿಂ ಕೈಗೆ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ.

ನಾಯಕನು ಮಾಡಿದಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ ಕೆಲವೊಂದು ದಿನ ತಡೆದು, ತಿರುಗಿಯೂ ನಾಯಕನ ಕೂಡ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬಲಾತ್ಕಾರದವಳು: ಯಾವಳು ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಭೆಟ್ಟಿಯಾದ ಸಲಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮೊದಲ ಭೆಟ್ಟಿಯ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥವಳೆಂದುರಿಗೆ ತಾನೂ ತನ್ನನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅವಳನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ತರುವುದರೆ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವವಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯಳು: ಯಾವಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೂ ಮತ್ತೆ ಇದರಂತೆ ಬಲುದಿನಗಳ ತನಕ ನೋಡುತ್ತ ಬಂದೂ ಸಹ ತನ್ನ ರಂಗಿರವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಲು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವಳದು ಒಣಚೇಷ್ಟೆ, (ಬಳಕೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ 'ಜಪಾನ ಬಜಿನಸ್' ಎಂದು ಕರೆಯುವ ರೂಢಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಅನು.) ಇವಳು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಸಿದ್ಧಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಸಿಕ್ಕರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಗಮಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೇ ಬುಟ್ಟಿ ಬಿಡುತ್ತಾಳಲ್ಲವೆ, ಚೇಷ್ಟೆಗೆ ಪ್ರತಿಚೇಷ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇಬ್ಬರ ಏಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಗೌರವದಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಂಥವಳು ಪರಿಚಯವಾದ ನಂತರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಸನ್ನಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಾಳೆ. ಇಂಥವಳನ್ನು ಚತುರ ದೂತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉಪೇಕ್ಷಣೀಯರು: ಯಾವಳು ತನ್ನ ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಕಠೋರ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾಳೋ, ಅಂಥವಳ ಮೇಲೆ ತಿರಸ್ಕಾರವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಶೇಷ: ದೂತನು ಸ್ವಭಾವವು ಮೊದಲಿಗೆ ಕಠೋರ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ನಿರಾಕರಣೆಮಾಡಿ ನಂತರ ಪ್ರೀತಿ ಕೂಡಿಸಲು ನೋಡುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥವಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ವರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವಳು ಅವಳ ನಿಶ್ಚಿತಸಮತೃಪ್ತಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಹನಶೀಲತೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಳಾಗುವವಳು: ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಯಾವಳು ಅಭಿಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಕೋ ಅವಳು ಒಣ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವಳು ನಾಯಕನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ತನಗೆ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲೆಂಬ ಸೋಗಿನಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶ ಮತ್ತು ಅಭಿಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಕೋ ಅಂಥವಳು ಯಾವದೇ ತರದ ನಿರ್ದಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅವಳು ಚಿರಕಾಲದ ತನಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಯೋಗ್ಯವಾದ್ದಾಳೆಂದೂ ಇಲ್ಲವೆ ಅವಳೂ ಕೂಡ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾಳೆಂದೂ ಊಹಿಸಬೇಕು. ಇಂಥವಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಂತಿ (ಸಹನತೆ) ಯಿಂದಲೇ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ನಿರಂತರವೂ ಸ್ಪರ್ಶ ಮತ್ತು ಚೀಷ್ಟೆ ಇವುಗಳನ್ನವಳು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಗೊಂದಲವಾಗಗೊಡಬಾರದು.

ಅಧಿಕಾಂಕ್ಷಣಿಯ ಪರಿಚಯ: ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದವಳ ಚೀಷ್ಟೆಗಳ ವರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿಯೋಗಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದವಳ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗ ಮಲಗುವವನು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವ ನೆವದಿಂದ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾನೋ ಆಗ, ಅವನು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಅವಳು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವನ ನಿದ್ರೆಯು ಸೋಗಿನದಿಡೆಯೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಆಗ ತನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೈಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ದೂರ ಸರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ತೆಗೆದೊಗೆಯುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅವಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚೀಷ್ಟೆಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋದವನು (ಮುದ್ದಾಂ) ಚೆಲ್ಲಿದನೋ ಎಂಬುವ ಸಂದೇಹವುಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೈಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲುವಂತೆ ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ-ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುವದಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸುಪ್ತಾಲಿಂಗನ: ಮೈಮೇಲೆ ಕೈ, ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಚೆಲ್ಲಿದ ನಂತರ ಮಲಗಿದಂತೆ (ಸುತ್) ಯೇ ಆಲಿಂಗನವನ್ನು ಸುರುವಾಡಬೇಕು.

ಯಾವಾಗ ಆನಂದೋದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಪೀಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೈ-ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಚಲ್ಲಹತ್ತಿದರೆ ಸೋಗಿನಿಂದ ನಿದ್ರೆಹೋಗುವವಳನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕ್ರಮಶಃ ಚುಂಬನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನಿನೀನೀಯಳು: ಆಲಿಂಗನಗಳು ಸಹಿಸದೆ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಹೋಗಿ, ಮರುದಿನ ಯಾವ ಬೇಸರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಳಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅವಳು ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅವಳು ಮಾನಿನೀನೀಯಳಾದ್ದಾಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಯಾವಳು ತುಸುದಿನ ಸಪ್ತಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾಳೋ, ಅವಳನ್ನು ದೂತಿಯರಿಂದ ಸಿವ್ವಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದು ದೂತಿಯರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು.

ಇದರಂತೆ ಚೇಷ್ಟೆಗಳು ಸಹನವಾಗದೆ ಎದ್ದು ಹೋದ ನಾಯಕಿಯು ಮರುದಿನ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗದೆ ಬಲು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದಾಗ ಸಹಜವಾದ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಸಂಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಂತೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹಾವ-ಭಾವಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಸಂಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅವಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಾನಿನೀನೀಯಳಾದ್ದಾಳೆ.

ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವಳು: ಸಮಾಗಮವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಆಗದೆ ಇರಲಿ, ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಸೂಚಕವಾದ ಮುಖ-ಕಂಠಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶರೀರದ ಗುಹ್ಯಾಂಗಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ನಡಗುತ್ತ-ನಡಗುವ ಸ್ವರದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಭಾವಗಳ ಉದಯವಾದ ನಂತರ ಈ ಅಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆನರು ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರವಾದರೂ ಇದರಂತೆಯೇ ಆಗಹತ್ತುತ್ತದೆ.

ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವಳ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತುಳಿಯಬೇಕು: ಕಾಮಾತುರಳಾದ ನಾಯಕಿಯು ಯಾವಾಗ ಕಾಲನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಾಳೋ ಆಗ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕಾಲನ್ನು ತಿಕ್ಕಹತ್ತುತ್ತಾಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ನಾಯಕನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ

ಪ್ರೀತಿ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ವರ್ಣವು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಅವಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ದುಗುಡವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದುಗುಡ ಹುಟ್ಟುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅವನು ಯಾವ ತರದ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದಾನೆಂಬುದರ ಅರಿವು ಅವಳಿಗಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ದುಗುಡ ರಮಣಾರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಣಮಾಡು (ಭಙ್ಗುಡಿಸು) ತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. *

ಇಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದಾಂಥಳಾಗಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಅಲಿಂಗಿಸಿಯೂ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ನೇವರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಹಣೆಯ ಒಂದು ಬದಿಯನ್ನು ನಾಯಕನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಮೇಲಿಡುತ್ತಾಳೆ. ತೊಡೆ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಕೈಯನ್ನು ಜಘನದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಳಭಾಗದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಆ ಕೈಯಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ನಾಯಕನಿಗೆ ಇವಳು ತನ್ನ ಜಘನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿ ಅವಳ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಒತ್ತಹತ್ತಿದನೆಂದರೆ ಆಗ ತುಸು ಮೊತ್ತಿನನಂತರ ಜಾಸ್ತಿ ತ್ರಾಸಾಗ ಹತ್ತಿದಮೇಲೆ ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಬೇಸರ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಾನೆಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ನಾಯಕಿಯು ಒಂದು ದಿನ, ಮೇಲಿನಂತೆ ನಾಯಕನ ಜೇಷ್ಠ ಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು (ಗ್ರಹಣಮಾಡಿಕೊಂಡು) ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಅವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನೊತ್ತಲು ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಯಾವಾಗಾದರೊಮ್ಮೆ ಅತ್ಯಂತ ಧೀರಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಕಾರಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಭಾವಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಯೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾನು-ತಾನಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ನಾಯಕನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ.

ಜೀರೆಯನೆರೆಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾದಮೇಲೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಏಕಾಂತ ಸಮಯವು ಸಿಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅನ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಜನಸಮುದಾಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಯಾಗಿ ಗುಡ್ಡತನದಿಂದ ಭಾವಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಯಾವಳು ಜತೆಗೂಡಿ, ಸೇವೆಮಾಡಿ, ಭೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಇಂಗಿತಾಕಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಯೂ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಆದರೆ, ಅವಳನ್ನು ಕುರಲಳಾದ ದೂತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯಾವಳು ಸಂಜ್ಞಾ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಳೋ ಅವಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆದರಿಂದ ಅವಳು ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೋ ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಒಣ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದಲೋ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದೆ ತ್ರೀ ವಾತ್ಸಾಯನ ಮುನಿಕೃತ ಕಾಮಸೂತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪರದಾರಿಕವೆಂಬ ಐದನೇ ಅಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾವಪರೀಕ್ಷೆಯೆಂಬ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ, ಸಮಾಪ್ತ.

ಅಧ್ಯಾಯ : ೪

ದೂತಿಯರ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕರಣ

ಇದೇ ಅಧಿಕರಣದ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಎರಡನೇ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ದೂತಿಯರನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಆ ದೂತಿಯರ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗುವುದು.

ಯಾವಳು ಸಂಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ, ಭಾವಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಯೂ ಕೂಡ ವಶವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಯಾವಳಾದರೂ ಅಪೂರ್ವ ಸ್ತ್ರೀಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಂಥವಳನ್ನು ದೂತಿಯರಿಂದ ಸಾಧ್ಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದೂತಿಯರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರದೂ ಇಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರದ್ದರಿಂದ ಅವಶ್ಯಕರಾದ ಮೂವರನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳು

ತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾರಿಂದರೆ ೧) ನಿಸ್ಪಷ್ಟಾರ್ಥ, ೨) ಪರಿಮಿತಾರ್ಥ ಮತ್ತು ೩) ಸಂದೇಶಹಾರಿ ಎಂದು. ಈ ಮೂರೂ ತರಹದ ದೂತಿಯರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ:—

೧) ದೂತಿಯು ಸರಳಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಕಪಟತುಂಬಿದ ಮಾತುಗಳಿಂದ, ಸುಂದರ ಮುಂತಾದ ಯೋಗಗಳಿಂದ, ಜಗತ್ತಿನ ಸುದ್ದಿಗಳಿಂದ, ಕವಿಗಳ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ, ಪರಸ್ಪರ ಇಲ್ಲಿವೆ ಪರಪುರುಷರ ಉಚ್ಚ್ರಂಖಲ ಕಥೆಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಚತುರತೆ ಮತ್ತು ಶಿಲಾಧಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೈತ್ರಿಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆಮೇಲೆ, ಇಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವಳಾದ ನಿನಗೆ ಇಂಥ ಕುರೂಪಿ (ಪುರುಷ ಸಹಜವಾದ ಯಾವದೇ ದೋಷವನ್ನು ಎದ್ದಿಡಿಸುವದು) ಯಾವ ಪತಿ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕ? ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅವಳ ಪತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಹತ್ತಿದರೆ, ನಾಯಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಪತಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ದ್ವೇಷವೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಪುರುಷರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ವಿಷಮತೆಗೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯಿರುವದನ್ನು ಇವಳು ಅರಿತಿರುವದರಿಂದ ನಾಯಿಕೆಯ ಪತಿಯು ಶರ, ವೃಷಭ ಇಲ್ಲಿವೆ ಅಶ್ವಜಾತಿಯವನಿದ್ದು ನಾಯಿಕೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರಾಡ್ವವಾಗಿ ಹಸ್ತಿನಿ ಮೃಗ ಇಲ್ಲಿವೆ ಕಡಿಬಿ ಇದ್ದದ್ದಾದರೆ ಆ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಅವಳ ಪತಿಯು ದೋಷವೆಂದು ಕರೆಯಲೂ ಅವರಂತೆ ನಾಯಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಲೂ ಈ ದೂತಿಯು ಹಿಂಜರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ನಾಯಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕಲುಷಿತವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅವಳು ಸ್ವಪತಿಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ದ್ವೇಷಿಸಹತ್ತುತ್ತಾಳೆ.

ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪತಿಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಾಯಕನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ತನ, ಅವನ ಉತ್ತಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ವಿಷಯೋಪಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಂತೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಾಯಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇ ಸಲದ ಕಾರ್ಯ: ಮೇಲಿನ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಾಯಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ಪರಿಣಾಮವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ದಿನ ಮಾತು ಕತೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಎರಡನೇ ದಿನ ಅವಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಪ್ರೇಮ ಪುರಸ್ಕರದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ಮುಖವನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಮಾತಕತೆಗಳ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ, ನಂತರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸುರುಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವಾಗ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾಯಿಕೆಯು ಕೇಳಿಹತ್ತಿದಳೆಂದರೆ ಆಗ ಅಹಲ್ಯೆ, ಅವಿಮಾರಕ ಹಾಗೂ ಶಕುಂತಲೆ ಮುಂತಾದವರ, ಅದರಂತೆ ಅನ್ಯ ಪರ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಲೌಕಿಕ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. (ಇಂದ್ರನನ್ನು ಬಯಸಿದ ಗೌತಮನ ಪತ್ನಿ ಅಹಲ್ಯೆಯ ಕಥೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಕನೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯ ಉಪಾಸಕನು ತನ್ನ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಅಗ್ನಿದೇವನ ಪರಿಚಾರಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಸಲು ಬಯಸಿದ್ದ, ಅವಳನ್ನು ದೋಮಕುಂಡದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದ ಅಗ್ನಿದೇವನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದನು. ಯಾವಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಗರ್ಭದಾರಣೆಯಾಯಿತೋ ಆಗ ಅವಳ ಮಾನನು ಕುಲದೋಷದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದನು. ಕಾಲಾಂತರದಿಂದ ಅವಳಿಗೊಬ್ಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿ ಅವಳ ಜತೆಗೆನೇ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದನು. ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮಿಲ ಎಂಬ ಸೇನಾಪತಿಯು ತನ್ನ ಮಗನಂತೆ ದೋಡ್ಡವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಹುಡುಗನು ಚಿಕ್ಕತನದಿಂದಲೇ ಆಡು ಕುರಿ ಹಿಂಡುಗಳ ಜತೆಗೆ ಆಡಿ ಅವುಗಳ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಬಲವಂತನಾದನು. ಹೀಗೆ ಬಲವಂತನಾದ ಅವನು ಆ ಆಡು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಎಟಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿವಂತನಾದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಸೇನಾಪತಿಯು ಅವನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಅವಿಮಾರಕನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಟ್ಟನು. ಮುಂದೆ ಈ ಅವಿಮಾರನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗಳಾಗಿ ಅನೆಯೊಂದರ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಓರ್ವ ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಜೀವವನ್ನು ಆ ಆನೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ಉಳಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ರಾಜಕನ್ಯೆಗೆ ಇವನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುರಾಗ ಹುಟ್ಟಿ, ಅವನ ಪಾಡೆಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದಳೆಂಬ ಕಥೆಯು ಅಗ್ನಿಪುರಾಣ ಓದಿದವರಿಗೆ ಅರಿಯದ ವಿಷಯ

ವಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಇದಾಗಲೀ ಇಂಥ ಬೇರೆತರಹದ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಪ್ರೇಮಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಗಲಿ ಹೇಳಿ ನಾಯಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವನ್ನು ಹಟ್ಟಿ ಸಲು ನೋಡುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವದರ ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಅನು.)

ನಂತರ ನಾಯಕನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಾಗಮ ಶಕ್ತಿ, ವಾದ್ಯವಾದನ ಪಟುತ್ವ ಮತ್ತು ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅನ್ಯ ಪುರುಷರು ಈರ್ಷಿಸುವಂತಹ ಭಾಗ್ಯವಂತನು ಅವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವನಿಗೆ ಎಂತೆಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳ ಮಾತುಗಳು ಜಗಜ್ಜಾಹೀರವಾಗುವ ದಿಲ್ಲಿಂಬುದನ್ನು ಇವಳು ಅರಿತಿರುವದರಿಂದ ಅಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರದ ಪರೀಕ್ಷೆ: ನಾಯಕನ ವಿಷಯದ ಮಾತುಗಳು ನಾಯಿಕೆಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋಂಬುದನ್ನು ದೂತಿಯು ನಾಯಿಕೆಯ ಭಾವ ಭಂಗಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ:--

ಮುಖನೋಡಿ ನಗುತ್ತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಸನ್ಮಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಸನದಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಿ, ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಿ, -ಎನು ಮಾಡಿದೆ? ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಂತೆ ಕೇಳಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಾಯಕನ ವಿಷಯಕ್ಕೆನಾದರೂ ಸುದ್ದಿ ಹೊರಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ. ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದೆಂಬುವ ಆಶೆಯಿಂದ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅಧೀರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತು ಸುರು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲವೆ ನಾಯಕನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆ ಹೊರಡುವಂತೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ವಿಚಾರಮಗ್ನಳಾಗಿ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಆಕಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. (ಆಕಳಿಸುವದೆಂದರೆ ಸಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಆಕಳಿಸುವದು ಕಾಮಲಾಲಸೆಯಿಂದಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನು.) ಪ್ರೇಮ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ವಡವೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಇಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಂತೆ ಉತ್ಸವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವನೇಕೆ ಕಾಡಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನನ್ನು ನೆನೆಸುತ್ತಾಳೆ. ನೀನು ತಿರುಗಿಯೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೂತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

ಯಾವಾಗ ದೂತಿಯು, ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲವೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ನಾಯಕನಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತುಕತೆಗಳೆ ಮಾರಂತೂ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೋ ಆಗ ತಾನು ಸಾಧ್ವಿ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮಾತು ಬರಗುತ್ತಾ ಸುಖ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ನಾಯಕನ ಧೂರ್ತತೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧೋಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಚಂಚಲತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದರ್ಶಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ನಾಯಕನು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಅವಳು ನಾಯಕನನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವಳು ಎಂಬ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾಯಕನು ಸ್ವಯಂ ಶುನೇ ಆಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ದೂತಿಯು ಅವನ್ನು ತನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸಾ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಮುಖಗವಿಂದ ಕೂಡ ಅವಳಿಗೆ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಾಯಕನ ಮನೋರಥವು ಎನಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದನಂತರ ತಿರುಸ್ವಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿಯೂ ಕೂಡ ನಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ, ಅವನ ಮನೋರಥವು ಈಡೇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ.

ಆಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದರ ಉಪಯೋಗ: ನಾಯಕಿಯ ಒಲವನ್ನು ಆಕಾರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವದಕ್ಕೆ ಏನು ಫಲ? ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. :-

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾಯಕಿಯ ಆಕಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರ ನಾಯಕನ ಹಳೆಯ ಪ್ರೇಮಾಲಾಪಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅವಳನ್ನು ಅಸುರಕ್ಷತೆಗನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರೇಮಾಖ್ಯಾನ ಇಲ್ಲವೆ ಅವನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ-ಹೇಳಿ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ದೂತಿ ಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಮತಭೇದ:
 ದೂತಿ ಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮತಭೇದಗಳನ್ನು
 ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

೧) ಯಾವಳು ಆಪರಿಚಿತಳಿದ್ದಾಕೋ ಮತ್ತು ಯಾವಳ ಭಾವ
 ಸೂಚಕವಾದ ಆಕಾರಗಳ ಅರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ ಅವಳಲ್ಲಿ ದೂತಿಕಾರ್ಯ
 ಸಾಧನೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ವೇತಕೇತುವಿನ ಮತ. ೨) ಪರಿಚಯ ವರ
 ದಿದ್ದರೂ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವವರಲ್ಲಿ ದೂತಿಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಿದೆ
 ಎಂದು ಭಾಬ್ರವ್ಯನ ಮತ. ೩) ಆಪರಿಚಿತ ಇಲ್ಲವೆ ಆಕಾರ ಪ್ರದರ್ಶನ
 ಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರುವವಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದೂತಿಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗು
 ತ್ತದೆ (ಅಂದರೆ ಯಾರೂ ಅಸಾಧ್ಯರಲ್ಲ) ಎಂದು ಗಣಿಕಪುತ್ರನ ಮತ.
 ೪) ಇವುಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತವೇನೆಂದರೆ, ಪರಿಚಯವಿರ
 ದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರರ ಸೊನ್ನೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವ
 ರಲ್ಲಿ ದೂತಿಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವದು: ಅಪರಿಚಿತರಿಗೆ ಮನೋಹರವಾದ
 ಕಾಣಿಕೆ, ಎಲೆ, ಕೇಸರಿ, ಹೂಮಾಲೆ, ಉಂಗುರ ಮತ್ತು ಕಳಸಿಕೊಟ್ಟ
 ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ
 ನಾಯಕನ ಉಗುರು ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಲ್ಲಾಗಳ ಗುರುತುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕಳಸಿ
 ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪ್ರಯೋಗ ಸೂಚಕವಾದ ಚಿಹ್ನೆ
 ಗಳಿರಲೇಬೇಕು. ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಸರಿಯ ಮುದ್ದೆಗಳನ್ನಿಡಬೇಕು.
 (ಕೇಸರಿ ಬಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅಂಗೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಬಟ್ಟೆಯ
 ಮೇಲೆ ಕೈಯ ಅಚ್ಚಿವಿತ್ತುವದು) ಅನೇಕ ತರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳುಳ್ಳ
 ಆಕೃತಿಯ ಪತ್ರಚ್ಛೇದ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೂವಿನ
 ಗೊಂಜಲವಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮುಡಿಯ ಹಾರವಲ್ಲಾಗಲೀ ಪತ್ರ ಹಾಕಿ
 ಕಳಿಸಬೇಕು. ಆ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೋಗತವನ್ನು ಹೇಳಿರಬೇಕು.

ಇದರಂತೆ ಒಬ್ಬರಿನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ
 ನಂತರ ದೂತಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟುವಂಥ ಸಮಾಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ
 ಈ ಮೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವಳ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿರು

ತ್ತವೆ. ಈ ಸಮಾಗಮಕ್ಕೆ ಕಗಳಾವುವೆಂದರೆ:- ಸ್ವದೂತಿಯರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ದೇವ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ, ಹಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ, ವನವಿಹಾರದಲ್ಲಿ, ಜಲ ಕ್ರೀಡನಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿ, ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ, ಮೃತ್ಯು, ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ, ಅಗ್ನಿಪ್ರಕೋಪದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಬಿಂಜಪತ್ತಿದಾಗ), ಕಲ್ಪರ ಹಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜಪರಿವರ್ತನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ಅಟಿ-ಅಮಾಸಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಬಾಭ್ರವ್ಯನ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ದೂತಿಯ ಮನೆಬಯಲ್ಲಿ, ಮೈತ್ರಿಗಳಿಗಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಭಿಕ್ಷುಕಿ, ಸನ್ಯಾಸಿನಿ ಮತ್ತು ತಪಸ್ವಿನಿ ಇವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸು ಕೂಡುವದು ಸುಖ ದಿಂದ ಆಗುವದಿರುತ್ತದೆಂದು ಗಣಿಕ ಪುತ್ರನ ಮತ. ಇಂಥವರ ಮನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಜೀಕೆಂದರೆ ಆಗ ಸಮಾಗಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ದೂತಿಯರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ: (ಈ ವಿಮರ್ಶೆ ವಾತ್ಸಾಯನನ ಕಾಮಸೂತ್ರದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರೆದ ಜಯಮಂಗಲನದ್ದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಜಯಮಂಗಲನ ಟೀಕೆಯೂ ಸಮಾನೇಶನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲ ಭಾಗದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟೀಕೆಯನ್ನೂ ಮೂಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದರೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮೂಲ ವಿಷಯವನ್ನಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ಲೋಕ ಅನುವಾದಿ ಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೋಕನ ಕೃತಿಯು ಮೂಲ ಕಾಮಸೂತ್ರವೆಂದು ಅನುವಾದಿತವಾಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಜಯಮಂಗಲ ನಂಥ ಅರ್ವಾಚೀನ ಟೀಕಾಕಾರನೂ ನನ್ನ ಟೀಕಾ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕದನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ “ದೂತಿಯರ ಮೇಲಿನ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು” ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅನು.)

ಹಾಲು ಮೊಸರಿನವಳು, ಸ್ಥಿರಭಾವವುಳ್ಳವಳೂ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಿದ್ದ ವಳೂ, ಚತುರ ಪುರುಷರಲ್ಲಿನ ಶುಕ-ಸೂರಿಕ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಮೆ ಇವು ದೂತಿಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹೊಪ್ಪುಗಾರರಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಿಕೆ, ಗೆಳತಿ, ವಿಧವೆ, ದಾಸಿಯಪುತ್ರಿ, ನಟಿ, ಶಿಂಪಿಗರ ಕೆಲಸಮಾಡುವವಳು, ಸೈರಂಧ್ರಿ ಅನ್ಯರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವವಳು, ಆಗಸರವಳು, ದಾಸಿ, ಸಂಬಂಧಿಕಳು, ಮುಗ್ಧಳಾದ ಬಾಲಿಕೆ, ಭಿಕ್ಷುಕಿ ಮತ್ತು ಪುರುಷನಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಸ್ತ್ರೀ, ಮಾಟಗಾರ್ತಿ ಮತ್ತು ನಾಸಿತ (ಹಜಾಮ)ರವಳು ಇವರು ದೂತಿಯ ರಾಗಲು ಯೋಗ್ಯರೆಂದು ಕೋಕನ ಮತ.

ಸಂಬಂಧಕರೂ ದೂತಿಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸಕೂತರುತ್ತದೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರೆ ಯಾವದೇ ತರದ ಸಂಶಯವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವರು ಎಲ್ಲ ದೂತಿಯರ ಕೈಂತಲೂ ಭಯಂಕರರಾಗುತ್ತಾರೆ (ಎಳೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಹಚ್ಚಡ ನುಂಗಿದಂತೆ!) ಕನ್ಯಾಸಂಪ್ರಯುಕ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇವಳುನುಷ್ಠಿಸಿಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಯಾರು ದೂತಿಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿವೃಣರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ (ಆಪ್ತತ್ವದ) ಸಿಕ್ಕರೆ ಅವರ ಭಾಗ್ಯವೇ ತೆರೆಯುವದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಏನಕೇಣ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. 'ವೇಶ್ಯಾಕುವರಿಯ' ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹೀನ ಮಾತಿಯು ತನ್ನ ಮಗಳ ಕುಂಟಲತನವನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಮಸೂತ್ರ ಕಾರರು ಕುಲಲೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ವೇಶ್ಯೆಯೆಂದೇ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ತಾಯಿಯಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಮಗಳಿಂದ ಎಂತೆಂತಹ ಅಟಗಳನ್ನು ಅಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾಯಿ ಯಿರದಿದ್ದರೆ, ಇಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹುಟ್ಟುವತನಕ ತಾಯಿ ಇಲ್ಲವೆ ಭಗಿನಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನಾದರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಏನೇನು ಮಾಡಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವದೇ ಅಸಾಧ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜನರು ಇಂತಹ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಯೋಗ್ಯರೆಂದು ಏಂದೂ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸಂಕೇತ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿ ದೂತಿಯ ಮನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಮೇಲೆ ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತವೇನೆಂದರೆ, ಇದು ನಾಯಿಕೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗುವದು ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ಮಾರ್ಗವು ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಅದೇಂತೆ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಗದ್ದಲವಾದರೆ ಹೇಗೆ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

ದೂತಿಯರಲ್ಲಿನ ಭೇದ: ನಿಸ್ಪಷ್ಟಾರ್ಥ, ಪರಿಮಿತಾರ್ಥ, ಪತ್ರ
ಹಾರಿ, ಸ್ವಯಂದೂತಿ, ಮೂಢದೂತಿ, ಭಾರ್ಯಾದೂತಿ, ಮೂಕದೂತಿ
ಮತ್ತು ವಾತದೂತಿ ಎಂದು ಎಂಟುಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ.

೧) ಯಾವಳು ನಾಯಕ ಮತ್ತು ನಾಯಿಕೆಯರ ನಿಜವಾದ ಇಚ್ಛೆ
ಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ
ಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವವಳೇ ನಿಸ್ಪಷ್ಟಾರ್ಥ
ದೂತಿ.

೨) ಕಾರ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು (ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ) ಅವರಂತೆ
ಅಭಿಯೋಗದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಉಳಿದೆಲ್ಲ
ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಿ ಮಾಡುವವಳೇ ಪರಿಮಿತಾರ್ಥ
ದೂತಿ.

೩) ಕಾರ್ಯವು ಸ್ಥಿರವಾದ ನಂತರ (ಪರಿಚಯವು ಗಾಢವಿದ್ದವರ)
ಕೇವಲ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಬಾಯಿಂದ ಇತ್ತಕಡೆಗಿನ ಸುದ್ದಿ
ಯನ್ನು ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವವಳೂ ಮತ್ತು ಅತ್ತಕಡೆಗಿನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು
ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ತರುವವಳೂ ಪತ್ರಹಾರಿ ದೂತಿ.

೪) ಸ್ವಯಂ ದೂತಿಯರಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರದವರಿದ್ದಾರೆ— ಅನ್ಯರಿ
ಗಾಗಿ ಅನ್ಯರಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳು ಒಬ್ಬಳು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಲು
ವಾಗಿ ತಾನೇ ಅವಳೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು. ಯಾವಳು ತನಗಾಗಿಯೇ ಆಗು
ತ್ತಾಳೋ ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ದೂತಿಯೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ಏನು ಮಾಡು
ತ್ತಾಳೆಂದರೆ:— ಅನ್ಯಳು ದೂತಿಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ತಾನೇ ನಾಯಕನ
ಜತೆಗೆ ಕೆಲೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವದೇ ತರದವ ಅವನ ಜತೆಗಿನ ಅನುಭವ
ವಿರದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಅವನತಿ, ಅದ
ರಂತೆ ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ಕಾರಣವಾಗಿ ಮತ್ಸರ
ವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಉಗುರು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಗುರುತು
ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು
ಅವನಿಗೇ ತನ್ನನ್ನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು
ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ತಾನು ಮತ್ತು ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರು
ಸುಂದರರೆಂದು ಅವನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವಳ

ಸರ್ವಾಂಗೀಣವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾಳೋ, ಅವಳೇ ಸ್ವಯಂದೂತಿ. ಈ ದೂತಿಯಂತೆ ನಾಯಕನೂ ಕೂಡ ಅನ್ಯರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯನಾಡಾಗ ತಾನೇ ಆದ್ದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಯಂದೂತನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೧) ನಾಯಕನ ಮರುಳ ಹೆಂಡತಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಇಲ್ಲವೆ, ಏನಾದರೂ ಕಷ್ಟವೆವನಾದ ಅವಳ ಹೃದಯದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನಾಯಕನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕೇಳುವದು, ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವದು, ಅಭಿಸೂಚಕವಾದ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡುವದು, ಪತಿಯಿಂದ ಅವಳು ಜೀವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದು, ತಾನೇ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ದೇಹದಮೇಲೆ ಉಗುರು-ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಗುರುತುಮಾಡುವದು. ಅವಳಿಗೆ ಕಷ್ಟಕೊಟ್ಟು, ಅದರಿಂದ ನಾಯಕನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿನೋದವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವಳೇ ಮೂಢದೂತಿ.

೨) ತನ್ನ ಮೂರ್ಖ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನಾಯಕನಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಕಳಿಸುವದೇ ಭಾರ್ಯಾದೂತಿ.

೩) ಯಾರಿಗೆ ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳ ಜ್ಞಾನವಿರುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಬಾಲಕ ಪರಿಚಾರಕರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಕಳಿಸಿ, ಗುರುತು ಪರಿಚಯಗಳು ಜನ್ಮಾಗಿ ಆದವಂತರ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕರ್ಣಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಶೇಖರಗಳನ್ನುಟ್ಟು, ಉಗುರು-ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಮೂಕ ದೂತಿಯೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವನಗಳ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಆದೇ ನಾಯಕಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು.

೪) ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದಂಥ ಅದರೆ ತಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೇ ತಿಳಿಯುವಂಥ, ದ್ವಂದ್ವಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಪದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಭಾವದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಅದಕ್ಕುತ್ತರವನ್ನು ಅದರಂತೆಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದೇ ವಾತದೂತಿ.

ಮೂರು ತರಹದ ದೂತಿಯಾರಾರು? ವಿಧವೆ, ಕೊರವಂಜಿ, ಭಿಕ್ಷುಕಿ, ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವಳು ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವವಳು. ಇವಿಷ್ಟು ಜನರು ತಕ್ಷಣ ಪ್ರವೇಶದೊರಕೆಸುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಇವಕ್ಕಂತೇ ಅವರು ದೂತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಗಾಗಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಜನಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. (ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಮ ರೀತಿ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸ ಗುಲ್ಮಕವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಹಣೆಬರಹವಿದು.)

ವಿದರ್ಭದ ರೀತಿ: ವಿದರ್ಭ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ರಾಣಿಯರು ಪ್ರಜಾ ವರ್ಗದ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪ್ರೇಮದ ಸೋಗಿನಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿರಿಸುತ್ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವು ರಾಜನಕೂಡ ಅವರ ಸಹವಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದೆ.

ಅಪರಾಂಶದ ರೀತಿ: ಅಪರಾಂಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ಕಲ್ಲನೆ ಪ್ರಧಾನಿಯರಿಗೆ ಕೈಮಾಡಿಕೆಯೆಂದು ಕೊಡುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ.

ಸಾರಾಸ್ವತ ರೀತಿ: ಸಾರಾಸ್ವತದಲ್ಲಿ ನಗರವಾಸಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮವಾಸಿನಿಯರು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೆ ಬಿಡ್ಬೊಗ್ಗಾಗಿ ರಾಜ ಮಹಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ.

ಇದರಂತೆ ಪರಸ್ಪರಿಯರ ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಅನ್ಯ ಕಾಮ ಕೀಳಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಅನೇಕ. ಇವುಗಳನ್ನು ರಾಜರು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಈಗಲೂ ಪ್ರಬಲವಿವೆ. ಅದರೂ ರಾಜಧರ್ಮ ವ್ಯಭಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ. ಯಾವನು ಸ್ವಯಂ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನೇ ರಾಜನು. ರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರಜರು ಸಂತಸ ಯಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸನ್ನ ಸ್ಥಂತದ ಸಂತಾನದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಜರೇ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅತ್ಯೀಯರು. ಯಾವಾಗ ಅವನು ಚತುರ್ವರ್ಗದವರ ಗುರು ವೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಾನೋ ಆಗ ಅವನು ಎಲ್ಲರ ತಾಯಿ-ತಂಗಿಯರು ತನ್ನ ತಾಯಿ-ತಂಗಿಯರೆಂದು ಅವರು ಬೇಗೇ ಇರಲಿ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇದುವೇ ಸತ್ಯ. ಯಾವಾಗ ಅವನು ಎಲ್ಲರ ತಂದೆಯೋ ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಮಕ್ಕಳೇ ಸರಿ; ಅಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರ ಕೂಡ ಅವನ ವ್ಯವಹಾರವು ತಂದೆ-ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯವಹಾರದಂತಿರಬೇಕು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ರಾಜರ ವ್ಯವಹಾರವು ಹೀಗಿರಬೇಕು. ಇತ್ತು. ಪ್ರಜರು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಪ್ರಜರ ನಿಜವಾದ ತಂದೆಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳೂ ಪ್ರಜಾಜನರ ಹಿತ-ಹಿತಗಳ ಮುಂದೆ ಯಾವ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಜರ ಕೂಡ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಮಾಡುವ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಂದಿನ ದೀನ-ದರಿದ್ರ ಭಾರತವು ಅವರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನು ಪ್ರಜರ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಶನಿವೇವರ ತನಕವೂ ಜೀವಿಸಿದ್ದನು. ಆ ಜನರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಭೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ, ದಂಡವು ದ್ವೇಷಭಾವಕ್ಕಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, “ನಿಹಂತಿ ದಂಡೇನ ಸ ಧರ್ಮವಿಶ್ಲವಮಾ”, ಮರ್ಯಾದೆಯ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೃತ್ವ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ದಂಡವನ್ನು ಎತ್ತಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಂತನು (ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಭಿಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರ ತಂದೆ) ಅಂಬಿಗರವನ ಮಗಳನ್ನು ಮೋಸ—ಕಪಟಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಅಂತಹ ಕಾಮಾತುರತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವನು ಇದರಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪಟ್ಟರಾಣಿಯ ಪದವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಯೇ ಪ್ರಸನ್ನಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಈ ಎಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಹೀಗಿನ ಭಾರತೀಯ ರಾಜರೂ ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರ ಗಮನದಷ್ಟು ಕೆಡುಕಾದ ಅನ್ಯಯವ ಕಾರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ರಾಜರು ಪ್ರಜರ ತಂಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವ ಇಂತಹ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಬಳಿದುಕೊಂಡರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಕೂಡುವದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಅನುಕರಣೆಯಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದಿರಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಭಾರತದ ಪತನ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಪತನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಉದ್ದಂಡ ರಾಜನು ಅನ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಇಂತಹ ರೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತಮಾಡಿ ಒಂದಾನೊಂದು ವೇರ ಹೃದಯದ ಕೋಪದಿಂದ ಭಸ್ಮೀಭೂತನಾಗಿ ವರಂಭಾಮವನ್ನೈದಿರಬೇಕು. ವಾತ್ಸಾಯನನು ಆಗಿನ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆಯೇ

ಹೊರತು ಈಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೇ; ಆಗ ಇಂತಹ ರೀತಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಧಃಪತನಕ್ಕೇಸಲು ಕೆಲವು ನೆರೆನಾಡಿನವರು ಬಂದಿದ್ದರು, ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ, ಅನ್ಯೈಕ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಮನ್ಯತೆಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿದ್ದವು. ಅಂದಮೇಲೆ ಆ ಪರಕೀಯರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರವು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕೆತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿದನು. ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಅಪಹರಣಗಳಿವು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನಾಪೆಯಂತೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಇಂತಹ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಎಂದಿಗೂ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾಜದಂಡದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅವರು ಏನು ಆಗಬಹುದೋ ಅದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನೇ ಭಾರತೀಯರು ಅವರಿಂದ ಕಲಿತರು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸೇವಕನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಮಗನಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಪರಿವಾರವನ್ನು ಚರಿತ್ರಹೀನ ಮಾಡುವದೆಂದರೆ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಅದರರ್ಥಹೀನಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಯಾರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ರಾಜದಂಡವು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಯಾರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಅಳಿಕೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಎಂತಹ ಘನವಾದ ಸರಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜರು, ಇಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಕಾಲಪ್ರಭಾವವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಪಾಪಿಗಳೂ-ಪುಣ್ಯವಂತರೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಜಾಹಿತೈಷಿಗಳಾದ ರಾಜರು ಶತ್ರು ಅಕ್ರಮಣಗಳಿಂದ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಸುಖ-ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಸುಂಬಿದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವೇ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯದದೆಯಲ್ಲದೆ, ಇಂತಹ ನಿಃಚಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ರಾಜನು ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನಾಭಿಲಾಷಿಯಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಎಂದಿಗೂ ಜಯಪ್ರಯದನೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಕಾಮ-ಕ್ರೋಧ-ಮೋಹಾದಿಗಳೆಂಬ ಪದ್ವೈರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಜಯಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶತ್ರುಗಳು ಇವೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಯಾವ ರಾಜನು ಇವುಗಳಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೋ ಅವನದೇ ಜಯ-ಜಯಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ : ೬

ಅಂತಃಪುರವೃತ್ತ ಪ್ರಕರಣ

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜನಿಗೆ ಅಗೃಹದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲವೋ ಆದರಂತೆ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬರು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕಾಮಕೇಳಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕ್ಷೇಪತೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಯಕನ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾಮಕೇಳಿ ಈ ಎರಡೂ ಬೇರಾಗುತ್ತವೆ. 'ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡೂ ತರಹದ ಅಂತಃಪುರಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಅಂತಃಪುರವಾಸಿನಿಯರ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಯಾವನಾದರೂ ಒಳವೇರುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದ, ಇದರಂತೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ:-

ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಪಹರೆಯಕಾರಣವಾಗಿ ಅನ್ಯ ಪುರುಷರ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಂತಃಪುರದ ತಾಪ್ತರ್ಯವು, ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿನ ಅಂಜುಬುರುಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ಅದೆ. ಜಡ ಮಹಲಿನಿಂದ ಯಾವ ತೃಪ್ತಿ ತಾನೇ ಸಿಗಬಹುದು? ಅವರ ಪತಿಯಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೂ ಅವರಿಗೇಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವು 'ಅವರ ಪತಿ ಒಬ್ಬನಿದ್ದಾನೆ'. ಏನು, ಒಬ್ಬನೇ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರನೋ? ಈ ಶಂಕೆಗೆ ಉತ್ತರವರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ: ಅವನು ಬಲು ಜನ ಹೆಂಡಂದಿರ. ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನಾದ

ದಾಸಿಯರನ್ನು ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುವ ನಿಮಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವಳಿಗೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದೆಯೋ ಅವಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ತಾನಾದರೂ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಭಾವ ಮತ್ತು ಸಂಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವಳು ಹೋಗಿಬರುವಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಚಿತ್ರದ ಜತೆಗೆ ತನ್ನ ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ದ್ವಂದ್ವಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಗೀತಗಳುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಗುರುತುಮಾಡಿದ ಅಟಿಗೆಯ ಸಾಮಾನು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಅವಳಿಂದ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಸ್ಥಳದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಸುದ್ದಿ ಹತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಕುಂತಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ರಕ್ಷಕರ ವೇಷದಿಂದ ತೋರಿಸಿದ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ, ಅಗಸನ್ನು ತರುವ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಒಳಗಿನಿಂದ ಒಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಗಿಕೊಂಡು, ಹೊರಗಿಂದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಒಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಯೋಗ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ತನ್ನ ನೆರಳು-ರೂಪಗಳು ಕಾಣದಂತೆ ಸಾಧನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತದೆ. (ಯೋಗಸಾಧನೆಯ ಮೂಲವು ಭಾರತವಾದರೂ ಅದಿಗ ವರೋಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನಾಟಿಜಂ [Hypnotism] ಎಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದೆ. ಇದರ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಎಂತಹ ಅಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅನು.) ದೀವಳಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುವವರ ಇಲ್ಲವೆ ತರುವವರ ವೇಷದಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಬರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಒಳಗೆ ಒಯ್ಯುವಾಗ, ಕೈಲಿಂದ ಪಾನಕಗಳನ್ನು ಒಳ-ಹೊರಗೆ ಒಯ್ಯುವಾಗ, ಕುಡಿತನ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ, ದಾಸಿಯರು ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಪಹಣಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ, ಉದ್ಯಾನ ಯಾತ್ರಿಗೆ

ಹೋಗುವಾಗ ಇಲ್ಲವೆ ಬರುವಾಗ ಮತ್ತು ರಾಜನು ದೂರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಬಹುತರವಾಗಿ ರಾಜ ಮಹಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರಂಕೆ ಉದ್ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ; ಯಾವ ರಾಜಮಹಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ರಹಸ್ಯ ಸ್ಫೋಟಮಾಡಿದರೆ? ಇದಕ್ಕುತ್ತರವನ್ನು ಮುಂದಿನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಂತಃಪುರದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪರಸ್ಪರರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಲೆತು ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನರಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಸಹವಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ, ಒಬ್ಬಳ ಹುಳುಕನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಹೊರಗಡೆವು ವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ರಾಣಿಯರ ಲೀಲೆಗಳ ಪ್ರಕರಣ

ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾಮಕೇಳಿಗಳು ದೇಶಾಚಾರಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಪರಾಂತದಲ್ಲಿನ ರಾಜಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂತಃಪುರದ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು, ಸುಂದರ ಪುರುಷರನ್ನು ರಾಜಮಹಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ (ಅಂತಃಪುರ) ರಾಜನ ರಕ್ಷಕರ ಕಾವಲು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಭಿರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಂಬ ರಾಜಮಹಲದ ರಕ್ಷಕರನ್ನು ದಾಸಿಯರು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರವಾಸಿನಿಯರ ಕೂಡ ಅವರ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಾತ್ಸಗುಲ್ಮಕದಲ್ಲಿ ದಾಸಿಯರು, ದಾಸಿಯರ ವೇಷವಿಂದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿವರ್ಣದ ರಾಜಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜನಿಗೆ ಅನ್ಯ ಪತ್ನಿಯಿಂದ (ಪತ್ನಿಗಳಿಂದ) ಹುಟ್ಟಿದ ರಾಜಕುಮಾರನ ಕೂಡ ಸಹವಾಸಮಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. 'ಅದರೆ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತ (ಔರಸ) ಮಗನ ಕೂಡ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.

ಸ್ತ್ರೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಂತಃಪುರವಾಸಿನಿಯರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಂದ ಸಹವಾಸಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅನ್ಯರಿಂದ ಇಲ್ಲ.

ಗೌಡ (ಕಾಮರೂಪ) ದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಮಿತ್ರ, ಭೃತ್ಯ, ದಾಸ ಮತ್ತು ಚೇಟಿಯರಿಂದ ಸಹವಾಸಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಿಂಧೀಯರಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಯಾವ ಸೇವಕರಿಗೆ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲದೆ ಒಳಗೆ ಬರಹೋಗಲು ಯಾರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಅನ್ಯ ಪುರುಷರ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಅಂತಃಪುರವಾಸಿನಿಯರು ಸಹವಾಸಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೇಮನತದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರ ರಕ್ಷಕರನ್ನು ದ್ರವ್ಯ ಲೋಭದಿಂದ ಅನುಕೂಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಹಸಿ ಜನರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಳ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ವಂಗ, ಅಂಗ ಮತ್ತು ಕಳಿಂಗದಲ್ಲಿ ಹೊವು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರವೇಶಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಣಿಯರು ಅವರ ಕೂಡ ಪರದೆಯ ಮರೆಯಿಂದ ಮಾತು-ಕಥೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಚಯ ವೃದ್ಧಿಯಾದನಂತರ ಅವರಕೂಡ ಸಹವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಚ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿತ್ತು ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೂಡಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಯಾವಕೆ ನನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರತಿಯಂತೆ ಅವನ ಕೂಡ ಸಹವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಡುವದಿದ್ದರೆ ಇದರಂತೆ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ.

ಸ್ವಸ್ತ್ರೀರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಕರಣ

ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವೇ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಯಕೂಡ ಸಮಾಗಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಕಾರಣವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಸ್ತ್ರೀರಕ್ಷಣಿಗಾಗಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗವಿರುವಂತೆ, ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಸ್ತ್ರೀರಕ್ಷಣಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ರಕ್ಷಣಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಮತ:—

ಕಾಮ-ಕ್ರೋಧ-ಲೋಭ-ಮೋಹ-ಮದ-ಮತ್ಸರ ಇವುಗಳಿಂದ ಯಾರು ಅಲಿಪ್ತರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಕರೆಂದು ಇಡಬೇಕೆಂದು, ಗಣಕ ಪುತ್ರನ ಮತ.

ಧರ್ಮಿಷ್ಠರೂ, ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಕ್ಕಂಜುವವರೂ ಇದ್ದ ನಿರ್ಭೀತ ಧರ್ಮಾತ್ಮರನ್ನು ಸ್ತ್ರೀರಕ್ಷಣಿಗಡಬೇಕೆಂದು, ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತ.

ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದೂ ಕೂಡ ಏಕಮಾತ್ರವಾದ ಉಪಾಯವೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತ. ಇದನ್ನೇ ಕೆಳಗಿನ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

ಪರಪುರುಷರು ಅಂದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುವ ಸೋಗಿನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೇಳುವವಳು, ತನ್ನ ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊಪ್ಪವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಪವಿತ್ರತೆ ಅಪವಿತ್ರತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು, ಬಾಭ್ರವ್ಯನ ಮತ.

ಧುಷ್ಕರು ಯುವತಿಯರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಸಂಭಾವಿತರನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ದೂಷಿಸಬಾರದೆಂದು, ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತ.

ಸ್ತ್ರೀಯರು ವ್ಯಭಿಚಾರಣೆಯರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳಿವೆ:—

೧) ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡುವದು, ೨) ಯಾರ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇರದಿರುವದು. ೩) ಪತಿಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗುವದು. ೪) ಪುರುಷರ ಕೂಡ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವದು. ೫) ಪತಿಯ ವಿದೇಶಗಮನದಿಂದ ಒಬ್ಬಳೇ ಇರುವದು. ೬) ವಿದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಿರುವದು. ೭) ತನ್ನ ಜೀವನವಿತ್ತವು ಹಾಳಾದರೆ. ೮) ಕುಲಟಿಯರ ಮಿತ್ರತ್ವ. ಮತ್ತು ೯) ಪತಿಯ ಕೂಡ ದ್ವೇಷಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದು.

ಯಾವ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಜಾರರು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವನೇ

ದೂತಿಕಾರ್ಯದ ಸಂಕ್ಷೇಪಣೆ: ಪತಿಯನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯವುಳ್ಳವನು, ಯಾರ ಜನೆಗೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವನು. ಅನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಂದೆಯೂ ಚಿತ್ರ ಸುರತ ಸಮಾಗಮಗಳನ್ನು ಕೋರಿಸುವನು. ನಾಯಕನ ಅನುರಾಗ ಮತ್ತು ಶತಶತಶತವರ್ಣನೆಮಾಡುವನು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆತನದ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಅವನನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ; ಅವರೇ ಅವನ ನಿಶ್ಚಯವು ದೃಢವಾದ್ದರಿಂದ ಎಂದೂ ಹೇಳುವನು.

ಯಾವ ಮಾತಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗೆಣ್ಯ ಕೂಡ ಆಗುವ ದಿಲ್ಲವೋ, ದೋಷಗಳ ಕಾರಣವಾಗಿ ಯಾವನು ಮರಣಂತರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಮೋಗಿದ್ದಾನೋ, ಇಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ದೂತಿಯರು ಎದುರಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ : ೫

ಅರಸರ ಕಾಮಕೀಳಿಯ ಪ್ರಕರಣ

ಅರಸು ಮನೆತನದವನು ಮೆಸರ ಮನೆ-ಘರಗಳಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅವರ ಚಟಿಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವಿಲ್ಲ. ಅವನೇನಿಂತೆ ಅವರ ಈ ಶರಭ ಚಟಿಗಳು ಹೇಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ? ಎಂಬುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಯಾವಕಾಶಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. (ಈ ಜನರು ತಮ್ಮ ವಿಕಾರಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಶತಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಅವರು ಮಾಡಲು ಜನಭಯ— ಮತ್ತು ಜನಾನುಕರಣದ ಭಯ. ಇದನ್ನು ಸೂತ್ರಕಾರರು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಅನವಶ್ಯಕವಾದುದರಿಂದ ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನಷ್ಟೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅನು.)

ಬಕುಲಾಷ್ಟಮಿ, ಕೌಮುದೀ ಮತ್ತು ಸುವಸಂತಕ ಮುಂತಾದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜತೆಗಿನ

ರಾಜಭವನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರ ಚಾರಿಣಿಯರ ಆಟಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸೋತನಂತರ ನಗರವಾಸಿನಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಂತಮ್ಮ ಗುರುತು ಪರಿಚಯಗಳನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂತಃಪುರವಾಸಿನಿಯರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ- ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇವರ ಆದರ ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು-ಶಿಂದು, ಸಂಜೆಯ ಮುಂದೆ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಆ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಂದ ನಿಯೋಜಿತವಾದ ರಾಜದಾಸಿಯು ರಾಜನಿಗೆ ಬೇಕಿದ್ದವಳ ಜತೆಗೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಆ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅವಳಕೂಡ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ಅಂದ-ಚಂದದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ನೋಡಿದನಂತರ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ನೋಡಲು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಏಕಾಂಠದಲ್ಲಿ, ಅವಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ರಾಜನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅದರಂತೆ ಸಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಅವನ ಜಾತುರ್ಯವನ್ನೂ ಅರವತ್ತನಾಲ್ಕು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಪ್ರನೀತಿಯನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇದರ ನಂತರ ಅವಳು ರಾಜನಿಂದ ಸಮಾಗಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

ಇಂದರಂತೆ ವಶಳಾಗಿದ್ದವಳನ್ನು ರಾಜನು ತಾನೇ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಶಾಂತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅನುರುಕ್ತಳನ್ನಾಗಿಸಿ ಸಿಕ್ಕ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರೇಮವೂರಿತವಾಗಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಬೇಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವಳ ಗಂಡನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಅಂತಃಪುರಗಳಲ್ಲಿನ ಚತುರ ರಾಣಿಯರು ಸೇವಿಕೆಯರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ರಾಜನಿಗೆ ಬೇಕಿದ್ದವಳನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಏನೋ ನೆವದಿಂದ ಭೆಟ್ಟಿಗೂ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂದನಂತರ ಸತ್ಕಾರವಾದ ಕೂಡಲೇ ಕುಡಿಸಿ ಅಮಲೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ರಾಜದಾಸಿಯು ಬಂದು ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ರಾಜನಿಗೆ ಬೇಕಿದ್ದವಳು ಯಾವದಾದರೂ ಕಲೆ-ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ನೆವದಿಂದ ಅಂತಃಪುರ

ವಾಸಿಸಿಯರು ಉಪಚಾರಪೂರಿತವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕರೆಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬರುತ್ತಲೇ ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಜದಾಸಿಯು ಅವಳನ್ನು ರಾಜನ ಜತೆಗೆ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಂತೆ ವತಿಯಿಂದ ಪೀಡಿತರೂ ಸ್ವಲ್ಪಜನರ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಆಯಾ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಯ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳಿಂದ ರಾಜ ದೂತಿಯರಿಂದ ರಾಜರವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನವಕರಿ ಬೇಕಿದ್ದವರು, ಪ್ರಧಾನಿ, ಸೇನಾಪತಿ, ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನೈರತ್ಯಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡವರು, ಬಲಿವಂತರಕೂಡ ಜಗ್ಗಾಡಿದವರು, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲರು, ತಮ್ಮ ಭೋಗಗಳಿಂದ ಅರೈವರು, ರಾಜಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬಯಸುವವರು, ರಾಜ್ಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು, ಸ್ವಜಾತೀಯರಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು, ಬಂಧು ವರ್ಗದವರನ್ನು ಪೀಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದವರು, ಸಿಂದಕರು ಮತ್ತು ಆಸ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರವಶರಾದ ಜನರ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಇದರಂತೆ ವರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಇವರಂತೆ ವರರಾಗದಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆಯವರ ಕೂಡ ಸಂಸರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ವಾಳತಿ ಇಟ್ಟು, ನೋಡಿದ ನಂತರ ಕೈಮಮಾಡಿ ತೆಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಂದು ಇಟ್ಟು, ವಾಸಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಕ್ರಮಶಃ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗುಣಚಾರರ ಮುಖಾಂತರ ಅವಳ ವತಿಯನ್ನು ರಾಜ ದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ, ಅವನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ನೆಪದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಗೌಪ್ಯ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಬಹುತರವಾಗಿ ಇದು ರಾಜಪುತ್ರರಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಲೋ ಸದ್ಭಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಿವೆ-ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಎಂಬುದು ಸರ್ವಶ್ಚತವಿದೆ. ಅನು)

ಪರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಹೋಗುವುದರಿಂದ ಗುಪ್ತಯೋಗಗಳಾಗಿ ಬಹುದೆಂಬುವ ಶಂಕೆ ಇಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ದೂತಿಯರಿಂದ ಸಾಧ್ಯಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಯೇ ಒಳಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮತ್ತು ಈ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ದೂಡ್ಡವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಾದಾ

ನೋಡುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಗುಪ್ತತೆಯಿರುವದರಿಂದ ಅನ್ಯರ ಅನುಕರಣೆ ಯನ್ನೂ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು—ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು, ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ:—

ಇದರಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಜನು ಅನ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ ಸೇರ ಬಾರದು. . ರಾಜನು ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವ್ಯಭಿಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೊಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕಾಸದ ರಾಜನು ಅಗಸನಿಂದ ಮತ್ತು ಜಯಸೇನನು ಕುದುರೆಯಿಂದವನಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಅನ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಗುವದರಿಂದ ಅದ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೋಷಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಗುಜರಾತದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕಾನವಿದೆ (ಅದು ಈಗಲೂ ಇದೆ). ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿರನೆಂಬ ರಾಜನು ವಸುಮಿತ್ರನೆಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೂಡ ಸವಾಗಮಿಸಲು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ವ್ಯಾಪಾ ರಿಯು ತಮ್ಮನಿಂದ ನಿಯೋಜಿತನಾದ ಅಗಸನೊಬ್ಬನು ಅಭಿರಸೇನನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂದನು. ಇದರಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಜಯಸೇನನೆಂಬ ಅರಸನೂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು.

ಅರಸುಮನೆತನದವರ ಬಹಿರಂಗ ಕಾಮಕೇಳಿಗಳು: ಬಹಿರಂಗ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆಗಳು (ಕಾಮಕೇಳಿಗಳ) ದೇಶಜಾತಿಯನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಆ ರೀತಿಯನುಸಾರವಾಗಿ ಮಹಾನ್ ಜನರು ನೋಡುತ್ತಿರು ವಂತೆಯೂ ರಾಜನು ಕಾಮಕೇಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಅನುಕರಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕೃತಿ ಗಳು ರಾಜನಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾದದ್ದಿವೆ.

ಅಂಧ್ರದೇಶದ ರೀತಿ: ಅಂಧ್ರದೇಶದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮಗಳ ಲಗ್ನ ವಾದ ಹತ್ತನೆಯ ದಿನ ರಾಜನ ಭಿಟ್ಟಿಗೊಂದು ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವಳನ್ನು ರಾಜನಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಗ ರಾಜನು ಅವಳನ್ನು ಸಮಾ ಗಮಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ನಾತ್ಯಗುಲ್ಮಕದ ರೀತಿ: ಇವರಿಗೂ ರಾಜನೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದ್ದಾನೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಂತಃಪುರದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ರಾತ್ರಿಗೆ ರಾಜನ ಸೇವೆ

ಸ್ವಾಮಿಯಿದ್ದಾನೆ, ಅಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ತೃಪ್ತಿಸಬಲ್ಲನು? ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಒಬ್ಬಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳಲ್ಲಿ ರತಿ ಸಂಗಮಾಡಿದರೆ ಆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಅವಳಲ್ಲಿ ರತಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. (Homo-sexuality).

ದಾಸಿಯ ಪುತ್ರಿ, ಸಖೀ ಇಲ್ಲವೆ ದಾಸಿ ಇವರನ್ನು ಪುರುಷರಂತೆ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಕಂದ-ಮೂಲ-ಫಲ ಮುಂತಾದ ಅಪದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನವ್ಯತ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಭಾವನಾವಿವಿಧವಾಗಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ತೃಪ್ತಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಉದ್ರಿಕ್ತವಾದ ಪುರುಷದಂಗದಂತೆ ಅಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಈ ಅಪದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಪಡುಕೆ ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅವಯವಗಳ ಗ್ರಹಣದಿಂದ ರಾಗ ಮತ್ತು ಭಾವಗಳ ಶಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಕಾಮ ಶೃದ್ಧಿಯ ವಿನೋದವಿದೆ. ಇದು ಅವ್ಯಾಧಾನ್ಯತೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಮವೆಂದೆನ್ನಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಗಡ್ಡ-ಮೀಸಗಳಿಲ್ಲದ ಪುರುಷ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಜತೆಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಪಾಲಿರಾದ ರಾಜರು ಸಮಾಗಮಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಡುವಿಗೆ ಕೃತ್ರಿಮಲಿಂಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿಸಿಕ್ಕುವತನಕವೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಕೂಡ ಸಮಾಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ, ಯಾವಳ ಮುಟ್ಟು ಮುಂತಾದದ್ದು ಆಗಿದೆಯೋ ಅವಳ ಕೂಡ ಕೃತ್ರಿಮಲಿಂಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೇ ಭಾವಪೂರ್ಣರಾಗಿ ಸಮಾಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಾಜ್ಞರಲ್ಲಿನ ದಯಾಳು ರಾಜರ ವ್ಯವಹಾರವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಂತಃಪುರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿನ ಯೋಗವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇದರಂತೆ, ಸ್ತ್ರೀಸಹವಾಸ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದ ಪುರುಷರೂ ಕೂಡ ಮುಷಿ ಮೈಥುನ, ಗುಧಮೈಥುನ, ಅಡು-ಕುರಿ-ಕುದುರೆ ಮುಂತಾದ ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲ ಅವಯವಗಳಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಿಂಹಾಕ್ರಾಂತವೆಂಬ ಆಸನ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕಾಮತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಿಂಹಾಕ್ರಾಂತವೆಂದರೆ:— ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಊರಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಶರೀರದ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಪ್ಪೆಯಂತೆ

ಕೂಡುವದು. ಲಿಂಗವನ್ನು ಎರಡೂ ಬಾಹುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದು ಘರ್ಷಿಸುವದು. ಸಿಂಹಾಕ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವೀರ್ಯಪಾತಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲವೋ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವೀರ್ಯಪಾತ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾಪಾಪವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ? ಎಂಬುವ ಶಂಕೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹೇಳಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಹೊರಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ: ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಪುರುಷರು ಹೇಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿಸುತ್ತಾರೆ?

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯರ ನೇನೆಗೆಂದು ಹೋಗುವ ದಾಸಿಯರು ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಪುರುಷನನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವೇಷದಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಮಾಡಲು ರಾಣಿಯರ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಅವರು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಲಾಭಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ, ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಒಳಸೇರುವದು ಮತ್ತು ಹೊರಬರುವ ವಿಧಾನ, ಮಹಲಿನ ವಿಶಾಲತೆ ಅದರಂತೆ ಪಹರೆಯವರ ತಪ್ಪು-ತಡೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ ಹಾಗೂ ರಾಜಕುಮಾರ ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹತ್ತಿರ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಹೋಗಿ ಬರುವ ಧೈರ್ಯವಾಗಲೀ ಹೇತುವಾಗಲೀ ಇದ್ದಿರದಿದ್ದರೆ, ಪುರುಷನನ್ನು ಮಹಲಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾರ್ಗದ ಇಲ್ಲನೆ ನೈಫಿಚಾರದ ಭಾವವು ಯಾರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವನನ್ನು ಜಾರಕರ್ಘ್ಯಕ್ಕೈಸುವದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವನ ಕೆಡಕೂ ಆಗಬಹುದು.

ಇದರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸರ್ಯನನ ನಿಷೇಧ:—

ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದವರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

ನಾಗರಿಕನಿಗೆ ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶವು ನಿರಾಯಾಸದ್ದಿದೆಯೆಂದು ಅನಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ಒಳಹೋಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾನಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಜನ ಪರಿವಾರ ವೆಂಡರೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಚತುರಾಶ್ರಮದವರಿಗೂ ಗುರುವಿನ ಪರಿವಾರದಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ರಾಜಪತ್ನಿಯು ಗುರುಪತ್ನಿಯಂತೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಳಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಮಾತು ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶವು ಸುಪ್ರಾಪ್ತವೆಂದೆನಿಸಿದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಆನೇಕ ಕಾನೇಕ ಹಾನಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುಕ್ತ ಆಪ್ರಕಾರದ ಜೇಷ್ಠಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು ಎಂದಾದರೂ ಬಯಲಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ, ನೇರವಾಗಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ನಿರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ವರೆಗಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಬಿದ್ದ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹಮಾತ್ರವಿದ್ದ ಪುರುಷರು ಯಾವಜ್ಜೀವನ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡಿ ಮರಣಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಮರಣದ ಭಯವಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಒಲಿದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಸಾಯನನು ಹೇಳಿದಂತೆ "ಯಾರ ದೈವದಲ್ಲಿ ಒಳಿತು ಕೇಡುಗಳಾಗುವ ನಿಶ್ಚಿತವೇ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಅರಮನೆಯತ್ತ ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ." ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ತರಹದ ಜೇಷ್ಠಗಳು ಸಂಜೋಡಿಯ ರಾಜಕುಮಾರರಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವು ಪ್ರಜಾವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಕೃಚಿತ್ತಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಈ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಆ ರಾಜಕುಮಾರರು, ಯಾವಳ ಸೌಂದರ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಅವಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೂ ಕೂಡ ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು 'ಏನಕೇನ ಪ್ರಕಾರೇಣ' ಅಂತಃಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದರೆ, ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಾದರೂ ಸಿಕ್ಕರೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನನ್ನು ಕೂಡ ಆಟಿಗೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು. ಭೋಜರಾಜನಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರನಿಗೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷನ ವೇಷದಿಂದ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಆದಕಾಗಿ ಇವು ಅಂಥವರಿಗಾಗಿಯೇ ಇವೆ ಹೊರತು ಪ್ರಜಾಜನರಿಗಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಯುವಕರಿಗೆ ಇದು ತರವಲ್ಲವೆಂದು ವಾತ್ಸಾಯನನ ಮತ.

ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶದ ಮುನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ: ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಬಾರದಂಥ ಸುತ್ತಲೂ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯವುಳ್ಳ ಉಪವನ, ಅದರ ಅಂಚೆಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೆಂಬೆಗಳುಳ್ಳ ವಿಶಾಲ ಮರಗಳು, ತುಸು ಅಸಾವಧತೆಯಿಂದಿದ್ದ ರಕ್ಷಕರು, ರಾಜನು ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ, ಇಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಲ್ಲವೆ ಇವರಂತೆ ಸಕಲ ಯೋಗಗಳಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಸಲ ಕರೆಬಂದ ನಂತರ ಅಸರಿಂದ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಬೇಕು.

ಅಂತಃಪುರದಿಂದ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಬರಬಹುದಾದರೆ ದಿನವಹಿ ಹೋಗಿಬರಬೇಕು.

ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಂತಃಪುರ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಹೇಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಬೇಕು? ಎಂಬುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

ಹೊರಗಿನ ರಕ್ಷಕರ ಕೂಡ ಎನೋ ಕೆಲಸದ ನೆವದಿಂದ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ, ಅಪ್ಪತ್ತದ ಸಂಬಂಧವನ್ನಾದರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದ ದಾಸಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತಿಕವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವಳು ಒಂದು ದಿನ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಬಹಳೇ ಅಲಾಪ-ಪ್ರಕೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಅನುರುಕ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಬಿಂಬಿಸಿಕೊಟ್ಟನಂತರ; ಅವಳಿಂದ ಈ ಹಿಂದೆ ವರ್ತಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲ ತರದ ದೂತಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅತ್ಯರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಾಜನ ಗುಪ್ತಚರರನ್ನು ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೂತಿಯರ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಯಾವಳು ತನ್ನ ಸಂಚ್ಛೇಗಳಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರಸೂಚಕವಾದ ಮಾರುತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥವಳು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೂ ಕಂಠಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾಳೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ದೃಷ್ಟಿಮಿಲನವಾಗದಿದ್ದರೆ ದರ್ಶನಯೋಗವಿದ್ದಾಗಲೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವದು ವ್ಯರ್ಥವಿದೆ. ಅಂಥಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸಿಕ್ಕ-ಸಿಕ್ಕ ಅಂತಃಪುರ ರಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಅವಳ

ಪುರುಷನು ಸ್ವಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಮೋಸ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕರಣವನ್ನು ಹೇಳುವ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾದರೂ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನದ ಪರಿಹಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಪರಿಹಾರ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದೆ.

ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಪಾಕ್ಷಿಕವಿವೆ. ಪರಸ್ತ್ರೀ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಧನದ ನಷ್ಟವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನದ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಲಿಪ್ತರಾಗಿರಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ.

ಈ ಹಿಂದಿನ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಆದದ್ದಿದೆ. ರಾವಣ ಮುಂತಾದವರ ರಾಜಸತ್ತೆಯ ಮದದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು “ರಾಜರ ಕಾಮ ಕೇಳಿಗಳ ಉಗ್ರರೂಪ”ವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಾದ ಸಮರ್ಥಪುರುಷರ ಗುಪ್ತ ವ್ಯಭಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಕಥೆಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿಗಳಾದ ಉಷ್ಣನ್ಯಾಸಗಳು ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿನ ಗುಪ್ತಸ್ತ್ರೀ ಹರಣವಾದರೂ ಇದರದೇ ಒಂದು ಶಾಖೆಯಿದೆ. ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪುಷ್ಪೋದ್ಭವ ಬಾಲಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಜತೆಗೆ, ದಾಸಿ ಸ್ತ್ರೀನೇಷದಲ್ಲಿ ದಾರುವರ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ರಾತ್ರಿ ದಾರುವರ್ಮನಿಗೆ ಭೂತದ ಭಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾಗಲೀ, ರಾಜವಾಹನನು ಅವಿಂತ ಸುಂದರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಹಾಜರಾಗಿ ಎಂತಹ ವೈಚಿತ್ರ್ಯದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂಬುದು ದಶಕುಮಾರ : ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಿಂಜಲ್ಯಕು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಚಿತ್ರರಥನ ಬಂಧುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾದಳು? ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಾಶ್ವೇತೆಯು ಯಾವತರದಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ-ಚಂದ್ರಾಪೀಠರನ್ನು ಜತೆಗೂಡಿಸಿದಳು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಸಾರ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜಮನೆತನಗಳೂ ಇದ

ರಂತೆ ಇರುತ್ತವೆಯೆಂದೂ ಇವರರ್ಥವಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಅಸಂಭವವೂ
ಮೊಗಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಲೀಲೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಬಿ
ಸಲ ಔರಂಗಜೇಬನ ಅತ್ಯಂತ ಮಾನನೀಯ ಮಗಳು, ಓರ್ವ ಫವಜ
ನನ್ನು ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆಗ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಔ
ಜೇಬನು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಂಶಯವೂ ಬಂದಿತು.
ಅವಳು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಕರನನ್ನು ಒಂದು ರಂಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸಕಟ್ಟಿ
ಕೂಡಿಸಿ ಅದರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುವಳು. ಇವನ್ನರಿತ ಘರ್ತ ಔ
ಜೇಬನು ಅವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಮೇಲೆ ಇಡಿಸಿ ಒಳಗಿನವನನ್ನು ಗೊತ್ತಿಗೆ
ದನು. ಒಂದು ಸಲ ಓರ್ವ ರಹಾಷಾದಿಯ ಪ್ರಿಯಕರನು ದಾಸಿಯ
ದಿಂದ ಇಮ್ಮ ಅವಳ ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಉ
ಜೇಗಾರನಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ಕ
ತರಿಸಿದಳು. ವೇಪಾಂತದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಂತೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ
ಯಲ್ಲವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣ
ಕಲ್ಪಾಭಾಸವೆಂದು ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಸತ್ತೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು
ಕ್ರೀತಲೂ ಐದರಿತವಾದ ರಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಲೇಖ
ಲಾದ ವಾಪದಳವಿಯು ತನ್ನ ಪಾಪವ್ಯರಸಿಯಿಂದ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು.
ದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಕಟ್ಟಡಗಳು ನಮಗೆ ಇಂಥ ರತಿಹಾಸದ ಅ
ಯನ್ನೇ ತರುತ್ತವೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಾತ್ಸರ್ಯನು ಜಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾದ ರ
ಂಥ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಳಾದವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇವರಂತೆ ಶ್ರೀವಾತ್ಸರ್ಯನನ ಮುನಿಕೃತ ಕಾಮಸೂತ್ರ
ಪರದಾರಿಕವೆಂಬ ಐದನೇ ಅಧಿಕರಣ ಸಮಾಪ್ತ.

